

KRAJOWY PLAN ODBUDOWY ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH

EKOSYSTEMY MORSKIE (ART. 5)

POLSKA

projekt, wersja 1.0

Spis treści

Wprowadzenie	5
Część B – Podejście krajowe do realizacji celów i wypełniania obowiązków w zakresie odbudowy, w podziale na artykuły	7
7. Odbudowa ekosystemów morskich (art. 5)	7
7.1. Podejście krajowe i informacje kontekstowe	7
7.2. Ukierunkowany plan odbudowy zasobów przyrodniczych	10
7.3. Cele na okres przypadający po czerwcu 2032 r. oraz strategiczny przegląd (art. 15 ust. 2)	16
7.4. Środki mające na celu zapobieganie znacznemu pogorszeniu stanu (art. 15 ust. 3 lit. f) i h))	23
Część C – Środki	26
Środek odbudowy nr 1 – Morskie_SO01	26
14. Środki, o których mowa w art. 15 ust. 3 lit. c)	26
14.1. Informacje podstawowe	26
14.2. Informacje na temat terminu wdrożenia	27
14.3. Opis celów i obowiązków oraz wkład w ich osiągnięcie i wypełnianie	27
14.4. Jednolity opis środków	29
14.5. Informacje przestrzenne	30
14.6. Szacowane potrzeby w zakresie finansowania (art. 15 ust. 3 lit. u)) (nieobowiązkowo)	30
14.7. Informacje na temat wdrażania środka w ramach innych polityk, w stosownych przypadkach	32
Środek odbudowy nr 2 – Morskie_SO02	33
14. Środki, o których mowa w art. 15 ust. 3 lit. c)	33
14.1. Informacje podstawowe	33
14.2. Informacje na temat terminu wdrożenia	34
14.3. Opis celów i obowiązków oraz wkład w ich osiągnięcie i wypełnianie	34
14.4. Jednolity opis środków	36
14.5. Informacje przestrzenne	36
14.6. Szacowane potrzeby w zakresie finansowania (art. 15 ust. 3 lit. u)) (nieobowiązkowo)	37
14.7. Informacje na temat wdrażania środka w ramach innych polityk, w stosownych przypadkach	39
Środek odbudowy nr 3 – Morskie_SO03	40
14. Środki, o których mowa w art. 15 ust. 3 lit. c)	40
14.1. Informacje podstawowe	40
14.2. Informacje na temat terminu wdrożenia	41
14.3. Opis celów i obowiązków oraz wkład w ich osiągnięcie i wypełnianie	41
14.4. Jednolity opis środków	43
14.5. Informacje przestrzenne	43
14.6. Szacowane potrzeby w zakresie finansowania (art. 15 ust. 3 lit. u)) (nieobowiązkowo)	44
14.7. Informacje na temat wdrażania środka w ramach innych polityk, w stosownych przypadkach	46
Środek odbudowy nr 4 – Morskie_SO04	47
14. Środki, o których mowa w art. 15 ust. 3 lit. c)	47
14.1. Informacje podstawowe	47
14.2. Informacje na temat terminu wdrożenia	48
14.3. Opis celów i obowiązków oraz wkład w ich osiągnięcie i wypełnianie	48
14.4. Jednolity opis środków	50
14.5. Informacje przestrzenne	50
14.6. Szacowane potrzeby w zakresie finansowania (art. 15 ust. 3 lit. u)) (nieobowiązkowo)	51
14.7. Informacje na temat wdrażania środka w ramach innych polityk, w stosownych przypadkach	52
Środek odbudowy nr 5 – Morskie_SO05	54
14. Środki, o których mowa w art. 15 ust. 3 lit. c)	54

14.1. Informacje podstawowe	54
14.2. Informacje na temat terminu wdrożenia	55
14.3. Opis celów i obowiązków oraz wkład w ich osiągnięcie i wypełnianie	55
14.4. Jednolity opis środków	57
14.5. Informacje przestrzenne	57
14.6. Szacowane potrzeby w zakresie finansowania (art. 15 ust. 3 lit. u)) (nieobowiązkowo)	57
14.7. Informacje na temat wdrażania środka w ramach innych polityk, w stosownych przypadkach.....	59
Środek odbudowy nr 6 – Morskie_SO06.....	61
14. Środki, o których mowa w art. 15 ust. 3 lit. c)	61
14.1. Informacje podstawowe.....	61
14.2. Informacje na temat terminu wdrożenia	62
14.3. Opis celów i obowiązków oraz wkład w ich osiągnięcie i wypełnianie	62
14.4. Jednolity opis środków	64
14.5. Informacje przestrzenne	64
14.6. Szacowane potrzeby w zakresie finansowania (art. 15 ust. 3 lit. u)) (nieobowiązkowo)	65
14.7. Informacje na temat wdrażania środka w ramach innych polityk, w stosownych przypadkach.....	66
Środek odbudowy nr 7 – Morskie_SO07.....	68
14. Środki, o których mowa w art. 15 ust. 3 lit. c)	68
14.1. Informacje podstawowe.....	68
14.2. Informacje na temat terminu wdrożenia	69
14.3. Opis celów i obowiązków oraz wkład w ich osiągnięcie i wypełnianie	69
14.4. Jednolity opis środków	71
14.5. Informacje przestrzenne	71
14.6. Szacowane potrzeby w zakresie finansowania (art. 15 ust. 3 lit. u)) (nieobowiązkowo)	72
14.7. Informacje na temat wdrażania środka w ramach innych polityk, w stosownych przypadkach.....	73
Środek odbudowy nr 8 – Morskie_SO08.....	75
14. Środki, o których mowa w art. 15 ust. 3 lit. c)	75
14.1. Informacje podstawowe.....	75
14.2. Informacje na temat terminu wdrożenia	76
14.3. Opis celów i obowiązków oraz wkład w ich osiągnięcie i wypełnianie	76
14.4. Jednolity opis środków	78
14.5. Informacje przestrzenne	79
14.6. Szacowane potrzeby w zakresie finansowania (art. 15 ust. 3 lit. u)) (nieobowiązkowo)	79
14.7. Informacje na temat wdrażania środka w ramach innych polityk, w stosownych przypadkach.....	81
Środek odbudowy nr 9 – Morskie_SO09.....	83
14. Środki, o których mowa w art. 15 ust. 3 lit. c)	83
14.1. Informacje podstawowe.....	83
14.2. Informacje na temat terminu wdrożenia	84
14.3. Opis celów i obowiązków oraz wkład w ich osiągnięcie i wypełnianie	84
14.4. Jednolity opis środków	86
14.5. Informacje przestrzenne	87
14.6. Szacowane potrzeby w zakresie finansowania (art. 15 ust. 3 lit. u)) (nieobowiązkowo)	87
14.7. Informacje na temat wdrażania środka w ramach innych polityk, w stosownych przypadkach.....	89
Środek odbudowy nr 10 – Morskie_SO10.....	90
14. Środki, o których mowa w art. 15 ust. 3 lit. c)	90
14.1. Informacje podstawowe.....	90
14.2. Informacje na temat terminu wdrożenia	91
14.3. Opis celów i obowiązków oraz wkład w ich osiągnięcie i wypełnianie	91
14.4. Jednolity opis środków	93
14.5. Informacje przestrzenne	93
14.6. Szacowane potrzeby w zakresie finansowania (art. 15 ust. 3 lit. u)) (nieobowiązkowo)	94

14.7. Informacje na temat wdrażania środka w ramach innych polityk, w stosownych przypadkach.....	95
Środek odbudowy nr 11 – Morskie_SO11.....	97
14. Środki, o których mowa w art. 15 ust. 3 lit. c)	97
14.1. Informacje podstawowe.....	97
14.2. Informacje na temat terminu wdrożenia	98
14.3. Opis celów i obowiązków oraz wkład w ich osiągnięcie i wypełnianie	98
14.4. Jednolity opis środków	100
14.5. Informacje przestrzenne	100
14.6. Szacowane potrzeby w zakresie finansowania (art. 15 ust. 3 lit. u)) (nieobowiązkowo)	101
14.7. Informacje na temat wdrażania środka w ramach innych polityk, w stosownych przypadkach.....	102
Środek odbudowy nr 12 – Morskie_SO12.....	104
14. Środki, o których mowa w art. 15 ust. 3 lit. c)	104
14.1. Informacje podstawowe.....	104
14.2. Informacje na temat terminu wdrożenia	105
14.3. Opis celów i obowiązków oraz wkład w ich osiągnięcie i wypełnianie	105
14.4. Jednolity opis środków	107
14.5. Informacje przestrzenne	107
14.6. Szacowane potrzeby w zakresie finansowania (art. 15 ust. 3 lit. u)) (nieobowiązkowo)	108
14.7. Informacje na temat wdrażania środka w ramach innych polityk, w stosownych przypadkach.....	110

Wprowadzenie

Podobnie jak pozostałe państwa członkowskie Unii Europejskiej, Polska przygotowuje Krajowy Plan Odbudowy Zasobów Przyrodniczych (KPOZP), w którym zaplanuje i wskaże jak, kiedy oraz gdzie będą realizowane cele *Rozporządzenia (UE) 2024/1991 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 czerwca 2024 r. w sprawie odbudowy zasobów przyrodniczych i zmiany rozporządzenia (UE) 2022/869* (ang. Nature Restoration Law, dalej: Rozporządzenie NRL).

Proces przygotowania KPOZP w Polsce koordynuje Ministerstwo Klimatu i Środowiska, które w tym celu powołało w listopadzie 2024 roku grupy robocze ds. poszczególnych typów ekosystemów. Jedną z tych grup była grupa robocza ds. ekosystemów morskich, odpowiedzialna za opracowanie propozycji wkładu do KPOZP w tym zakresie, zgodnie z art. 5 Rozporządzenia NRL. Organizację grupy roboczej i koordynację jej prac powierzono Departamentowi Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej Ministerstwa Infrastruktury. Departament ten jest właściwy m. in. do spraw planowania i zagospodarowania przestrzennego polskich obszarów morskich czy prowadzenia spraw zintegrowanej polityki morskiej.

W składzie grupy roboczej znaleźli się przedstawiciele:

- Ministerstwa Infrastruktury,
- Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi,
- Ministerstwa Klimatu i Środowiska,
- Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska,
- Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska,
- Urzędu Morskiego w Gdyni,
- Urzędu Morskiego w Szczecinie,
- Instytutu Oceanologii Polskiej Akademii Nauk,
- Uniwersytetu Morskiego w Gdyni,
- Morskiego Instytutu Rybackiego - Państwowego Instytutu Badawczego,
- Instytutu Ochrony Środowiska – Państwowego Instytutu Badawczego.

W miarę postępów prac i stwierdzanych potrzeb grupa była sukcesywnie uzupełniana o dodatkowych ekspertów. Grupa odbyła kilka spotkań w formule online, podczas których prezentowano i omawiano wyniki analiz prowadzonych przez IO PAN i IOŚ-PIB. W końcowej fazie prac (IV kwartał 2025 r.) prace grupy roboczej skupiły się na projektowaniu środków odbudowy (część C formularza KPOZP). Prace prowadzono z wykorzystaniem narzędzi informatycznych, korespondencji i wymiany uwag.

Rozpoczęciu prac towarzyszył proces gromadzenia dostępnej wiedzy w postaci raportów, wyników badań, wyników monitoringu, publikacji naukowych oraz dokumentów strategicznych i planistycznych, mających wpływ na stan ekosystemów morskich w zasięgu polskich obszarów morskich.

Wśród analizowanych materiałów znalazły się m. in.:

- mapa osadów powierzchniowych dna Morza Bałtyckiego z zasobów PIG-PIB,
- druga aktualizacja wstępnej oceny stanu środowiska wód morskich, GIOŚ 2024,
- mapowanie siedlisk dennych polskich obszarów morskich (POM) z wykorzystaniem metody mozaikowego sonarowania dna w latach 2021–2023 (raporty z realizacji projektu),
- szerokoskalowa mapa siedlisk dna morskiego Europy (EUSeaMap 2023),
- raporty z art. 17 dyrektywy siedliskowej, GIOŚ 2025 (i wcześniejsze),
- dane z Banku Danych o Zasobach Przyrodniczych GDOŚ,
- Standardowe Formularze Danych morskich obszarów Natura 2000,

- obowiązujące i projektowane dokumenty dla morskich obszarów chronionych,
- plany zagospodarowania przestrzennego polskich obszarów morskich,
- publikacje naukowe, m. in.:
 - Węśławski JM, Urbański J, Piwowarczyk J, Kotwicki L, Piskozub J, Kuliński K, Pazdro K, Wiktor J, Sagan S, Psuty I, Walczowski W and Koroza A (2025) Environmental change between 1980 and 2020 followed by societal change in the Gulf of Gdańsk, Southern Baltic, a review. *Front. Earth Sci.* 13:1557993,
 - Sokołowski A., Jankowska E., Balazy P., Jędruch A., 2021. Distribution and extent of benthic habitats in Puck Bay (Gulf of Gdańsk, southern Baltic Sea). *Oceanologia*, tom 63, nr 3, s. 301–320,
 - Łabuz, 2013, Raport WWF Sposoby ochrony brzegów morskich i ich wpływ na środowisko przyrodnicze polskiego wybrzeża Bałtyku.

Przy formułowaniu środków odbudowy uwzględniono zgłoszone za pomocą ankiety opracowanej przez MKiŚ oraz osobnej korespondencji pomysły i uwagi dot. odbudowy ekosystemów morskich. Wykorzystano także wyniki dyskusji poświęconych wdrażaniu Rozporządzenia NRL i odbudowie ekosystemów i siedlisk morskich, które odbyły się podczas konferencji MKiŚ „Wdrożenie NRL i stan prac nad przygotowaniem Krajowego Planu Odbudowy Zasobów Przyrodniczych” (21-22 października 2025 roku) oraz Konferencji z okazji 100-lecia Państwowej Rady Ochrony Przyrody (23-24 października 2025 roku).

Niniejszy materiał stanowi wynik prac grupy roboczej – projekt KPOZP w zakresie ekosystemów morskich, w którym określono stan zachowania ekosystemów morskich w granicach polskich obszarów morskich oraz zaproponowano kierunki i środki odbudowy tych ekosystemów.

Materiał ten został przygotowany w układzie zgodnym z szablonem KPOZP udostępnionym przez KE poprzez *Rozporządzenie Wykonawcze Komisji (UE) 2025/912 z dnia 19 maja 2025 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1991 w odniesieniu do jednolitego formatu krajowego planu odbudowy zasobów przyrodniczych*. Część pól ma charakter nieobowiązkowy, w związku z czym została wypełniona tylko wówczas, gdy uznano to za celowe na obecnym etapie.

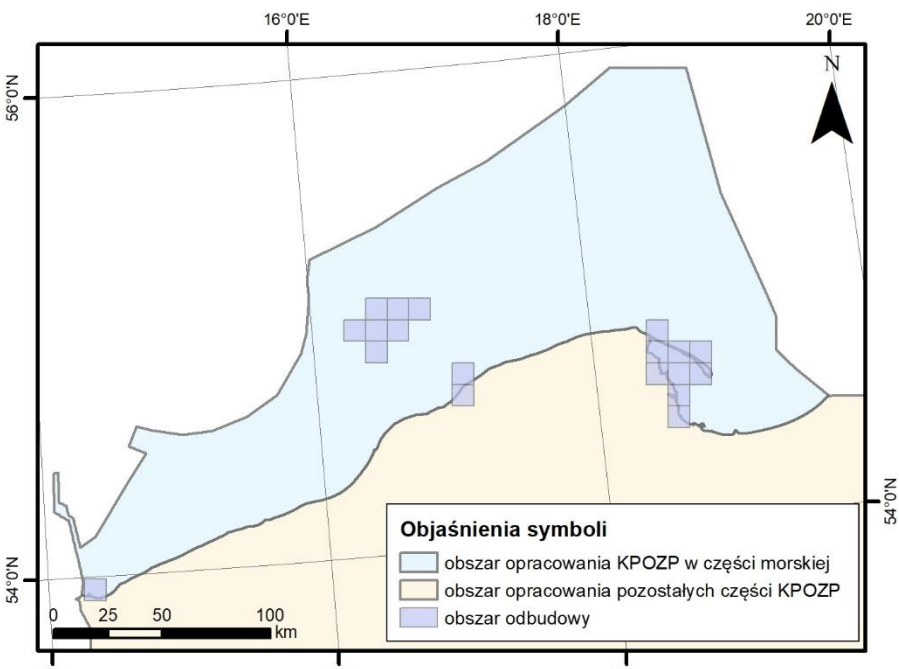
Zapisy czarną czcionką stanowią część szablonu KPOZP oraz dodatkowe informacje wyjaśniające i nie stanowią treści polskiego KPOZP. Zapisy czerwoną czcionką stanowią wstępny polski projekt KPOZP w zakresie ekosystemów morskich, który udostępniamy w ramach prekonsultacji.

Część B – Podejście krajowe do realizacji celów i wypełniania obowiązków w zakresie odbudowy, w podziale na artykuły

7. Odbudowa ekosystemów morskich (art. 5)	
Państwa członkowskie pozbawione dostępu do morza nie zgłaszają informacji w sekcji „7. Odbudowa ekosystemów morskich (art. 5)”. Państwa członkowskie mogą wykorzystać sekcję „Informacje dodatkowe II” planu, aby uzupełnić niniejszą sekcję informacjami o określonych typach siedlisk.	
7.1. Podejście krajowe i informacje kontekstowe	
7.1.1. Podejście krajowe	
7.1.1.1. Szczegółowy przegląd podejścia państwa członkowskiego do realizacji celów i wypełniania obowiązków w zakresie odbudowy ekosystemów morskich, oparty na najnowszych dowodach naukowych (art. 15 ust. 3 lit. c) (nieobowiązkowo)	Podejście do realizacji celów odbudowy ekosystemów morskich opiera się na najnowszych, kompleksowych danych monitoringowych, publikacjach naukowych oraz wiedzy eksperckiej z zakresu oceanografii i biologii morza. Podstawę merytoryczną stanowi szeroki przegląd publikacji naukowych oraz opracowań dotyczących stanu środowiska i ekosystemów Bałtyku, uzupełniony analizą danych instytucjonalnych i wynikami badań terenowych prowadzonych na polskich obszarach morskich. W procesie przygotowania środków odbudowy przeanalizowano pełen zakres dostępnych źródeł danych dotyczących siedlisk morskich, w tym zasoby Państwowego Instytutu Geologicznego (PIG - PIB), mapy siedliskowe EUSeaMap oraz najnowszą bazę danych Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska (GIOŚ), obejmującą monitoring siedlisk, parametrów fizykochemicznych oraz presji środowiskowych. Po ocenie jakości i kompletności informacji przyjęto podejście hybrydowe, polegające na wykorzystaniu najbardziej wiarygodnych danych krajowych w obszarach o wysokiej pewności i intensywnym poborze prób środowiskowych, natomiast w strefach słabiej rozpoznanych zastosowano uzupełniające dane z EUSeaMap, opartej m.in. o dane PIG – PIB. . Pozwoliło to uzyskać możliwie najpełniejszą i najbardziej spójną bazę referencyjną do oceny stanu ekosystemów morskich. Ocena stanu siedlisk została oparta na wynikach ocen środowiskowych przygotowanych na potrzeby Ramowej Dyrektywy w sprawie Strategii Morskiej (RDSM) oraz na podstawie wiedzy eksperckiej i dostępnych opracowań środowiskowych w celu uzupełnienia luk. Zapewniono tym samym zgodność z metodyką RDSM, przy jednoczesnym zwiększeniu precyzji tam, gdzie pozwalał na to stan wiedzy. Z oceny wyłączono północno-wschodni fragment polskich obszarów morskich o głębokości powyżej 80 m, gdzie występowanie anoksji i hipoksji ma charakter naturalny i trwały, a poprawa stanu środowiska w tym zakresie nie jest możliwa przy użyciu dostępnych środków odbudowy. Uwzględnienie tego obszaru prowadziłoby do zafałszowania oceny możliwości osiągnięcia celów środowiskowych. Przyjęte podejście pozwala na racjonalne i naukowo uzasadnione określenie działań odbudowy, gwarantując zgodność z art. 15 ust. 3 lit. c) oraz spójność z obowiązującymi ramami prawnymi UE.
7.1.2. Informacje kontekstowe na temat typów siedlisk (art. 5 ust. 1, 2 i 7)	
7.1.2.1. Całkowita powierzchnia wszystkich typów siedlisk z każdej grupy 1–6 (nieobowiązkowo)	W odniesieniu do każdej grupy siedlisk 1–6 należy podać najlepsze oszacowanie lub zakres, w km² a) Grupa 1: Skupiska trawy morskiej 84 km² b) Grupa 2: Lasy makroalgowe 155 km² c) Grupa 3: Skupiska skorupiaków, mięczaków i innych bezkręgowców wodnych d) Grupa 4: Skupiska krasnorostów e) Grupa 5: Skupiska gąbek, koralów i koralowców

	f) Grupa 6: Kominy i wysięki
7.1.2.2. Całkowita powierzchnia wszystkich typów siedlisk z grup 1–6	Najlepsze oszacowanie lub zakres (km ²) 239 km ²
7.1.2.3. Całkowita powierzchnia typów siedlisk z grupy 7 „Miękkie osady (nie głębiej niż 1 000 metrów głębokości)”	Najlepsze oszacowanie lub zakres (km ²) 29488,9 km ²
7.1.2.4. Całkowita powierzchnia typów siedlisk, które „nie są w dobrym stanie”, z grup 1–6	Najlepsze oszacowanie lub zakres (km ²) 84 km ²
7.1.2.5. Całkowita powierzchnia typów siedlisk, które „nie są w dobrym stanie”, z grupy 7	Najlepsze oszacowanie lub zakres (km ²) 10063,6 km ²
7.1.2.6. Całkowita powierzchnia, która ma zostać przywrócona w celu osiągnięcia właściwej powierzchni referencyjnej typów siedlisk w grupach 1–6	Najlepsze oszacowanie lub zakres (km ²) 85 – 115 km ²
7.1.2.7. Całkowita powierzchnia typów siedlisk, których stan jest „nieznany”, z grup 1–6	Najlepsze oszacowanie lub zakres (km ²) 0
7.1.2.8. Całkowita powierzchnia typów siedlisk, których stan jest „nieznany”, z grupy 7	Najlepsze oszacowanie lub zakres (km ²) 2231 km ²
7.1.3. Minimalne powierzchnie obszarów, które mają zostać odbudowane	
Poniższe pola mogą być wstępnie wypełnione na podstawie informacji podanych w polach w sekcji 7.1.2.	
7.1.3.1. Minimalna powierzchnia obszaru, którego stan ma zostać przywrócony, w odniesieniu do wszystkich typów	a) do 2030 r. (najlepsze oszacowanie lub zakres w km ² , co najmniej 30 % pola 7.1.2.4) 25,2 km ² b) do 2040 r. (najlepsze oszacowanie lub zakres, w km ² , co najmniej 60 % pola 7.1.2.4) 50,4 km ² c) do 2050 r. (najlepsze oszacowanie lub zakres, w km ² , co najmniej 90 % pola 7.1.2.4) * 75,6 km ²

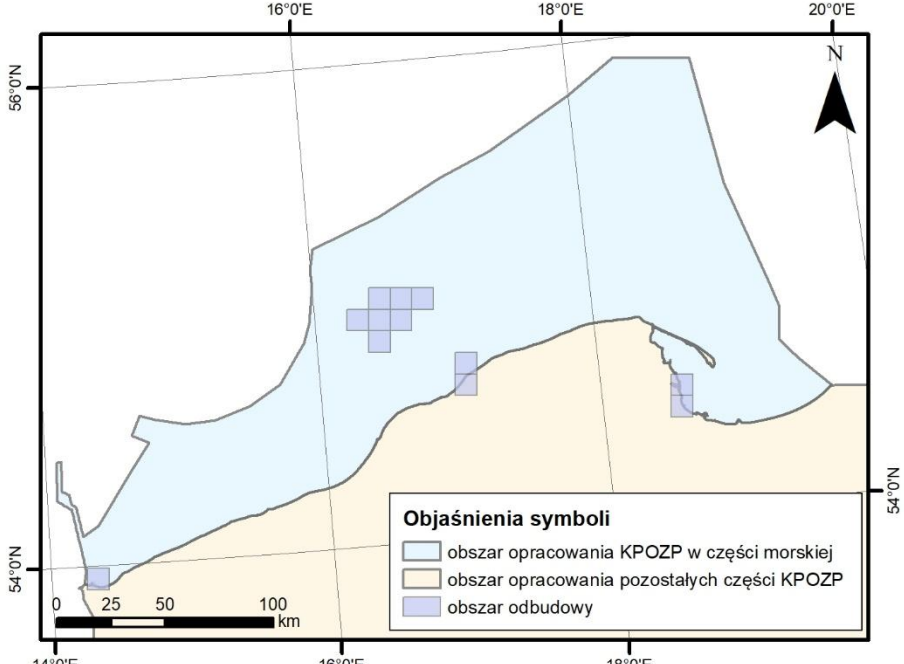
siedlisk z grup 1–6 (art. 5 ust. 1)	* W przypadku lit. b) i c) przy sporządzaniu planu odbudowy zasobów przyrodniczych i w jego kolejnych aktualizacjach należy uwzględnić wszystkie obszary, o których wiadomo, że „nie są w dobrym stanie” (np. podczas zmiany planu należy wymienić wcześniej nieznane obszary, o których wiadomo, że do tego czasu „nie były w dobrym stanie”). Ponadto należy zauważyć, że wartość docelowa jest tutaj sumą wszystkich typów siedlisk z grup 1–6 razem wziętych, natomiast art. 5 ust. 1 lit. b) odnosi się do odsetka każdej grupy typów siedlisk, których stan nie jest dobry.
7.1.3.2. Minimalna powierzchnia obszaru, którego stan ma zostać przywrócony, w odniesieniu do wszystkich typów siedlisk z grupy 7 (art. 5 ust. 1 lit. c) i d))	a) do 2040 r. (co najmniej 2/3 wartości lub zakresu podanych w lit. b), w km²) 6038,2 km² b) do 2050 r. (w km²)* 9057,2 km² * Wartość ta odpowiada odsetkowi ustalonemu zgodnie z art. 14 ust. 3.
7.1.3.3. Minimalna powierzchnia obszaru, który ma zostać przywrócony, w odniesieniu do wszystkich typów siedlisk z grup 1–6 (art. 5 ust. 2)	W km², obliczona na podstawie odsetka całkowitej wartości pola 7.1.2.6 a) do 2030 r. (najlepsze oszacowanie lub zakres, w km², 30 %) 25,5 - 34,5 km² b) do 2040 r. (najlepsze oszacowanie lub zakres, w km², 60 %) 51 - 69 km² c) do 2050 r. (najlepsze oszacowanie lub zakres, w km², 100 %) 85 - 115 km² Należy zauważyć, że wartość docelowa jest tutaj sumą wszystkich typów siedlisk z grup 1–6 razem wziętych do celów niniejszego podsumowania, natomiast art. 5 ust. 2 odnosi się do wartości dla każdej grupy typów siedlisk w celu osiągnięcia ich właściwych powierzchni referencyjnych.
7.1.3.4. Minimalna powierzchnia obszaru, w przypadku którego stan wszystkich typów siedlisk z grup 1–6 musi być znany (art. 5 ust. 7)	W km², obliczony jako odsetek całkowitej wartości pola 7.1.2.2 a) do 2030 r. (najlepsze oszacowanie lub zakres w km², 50 %) 119,5 km² b) do 2040 r. (najlepsze oszacowanie lub zakres, w km², 100 %) 239 km²
7.1.3.5. Minimalna powierzchnia obszaru, w przypadku którego stan wszystkich typów siedlisk z grupy 7 musi być znany (art. 5 ust. 7)	W km², obliczony jako odsetek całkowitej wartości pola 7.1.2.3 a) do 2040 r. (najlepsze oszacowanie lub zakres, w km², co najmniej 50 %) 14744,45 km² b) do 2050 r. (najlepsze oszacowanie lub zakres w km², 100 %) 29488,9 km²
7.1.4. Przegląd środków związanych ze wspólną polityką rybołówstwa (art. 15 ust. 4 i art. 18)	
7.1.4.1. Podsumowanie planowanych środków, w tym środków, które wymagają przedłożenia wspólnych rekomendacji, w	W ramach realizacji celów odbudowy ekosystemów morskich przewidzianych w KPOZP planuje się wdrożenie środków zgodnych ze wspólną polityką rybołówstwa (WPRyb), w szczególności w zakresie zapewnienia zrównoważonego korzystania z zasobów rybnych, minimalizacji presji eksploatacyjnej na siedliska i gatunki oraz wspierania odtwarzania kluczowych funkcji ekosystemów. Planowane działania obejmują w szczególności:

stosownych przypadkach, w ramach wspólnej polityki rybołówstwa (WPRyb) (art. 15 ust. 4)	- dalsze stosowanie środków technicznych oraz działań wynikających z obowiązujących regulacji WPRyb dotyczących ochrony młodocianych osobników i skupisk tarłowych oraz ograniczania przyłówów gatunków wrażliwych i chronionych; - wdrażanie i rozwój monitoringu przyłówów oraz interakcji rybołówstwa z siedliskami i gatunkami chronionymi; - analizę i ewentualne rekomendacje do aktualizacji planów zarządzania związanych z połowami na obszarach chronionych (Natura 2000, MPAs), w oparciu o najlepsze dostępne dane naukowe i standardy UE. Wszelkie środki, które wymagają przedłożenia wspólnych rekomendacji zgodnie z art. 11 WPRyb, będą opracowywane w ramach dialogu z właściwymi organami krajowymi i unijnymi, z udziałem przedstawicieli sektora rybołówstwa, organizacji naukowych oraz interesariuszy środowiskowych. Działania te będą prowadzone z uwzględnieniem potrzeb społeczno-gospodarczych, zasady proporcjonalności oraz przezorności, a także dostępnej wiedzy naukowej i monitoringu zasobów.
7.2. Ukierunkowany plan odbudowy zasobów przyrodniczych	
7.2.1. Poprawa stanu siedlisk do 2030 r. (art. 5 ust. 1)	
W odniesieniu do wszystkich grup siedlisk 1–6 wymienionych w załączniku II do rozporządzenia należy wypełnić poniższą sekcję. Szczegółowe informacje dotyczące poszczególnych typów siedlisk można podać w sekcji „Informacje dodatkowe II” („Informacje w podziale na typy siedlisk morskich”).	
7.2.1.1. Grupy (oraz – nieobowiązkowo – typy) siedlisk objętych środkami odbudowy	a) Należy wskazać co najmniej jedną grupę siedlisk z listy kodowej grup siedlisk 1–6: Grupa 1 i 2 b) Należy wskazać co najmniej jeden typ siedliska z listy kodowej typów siedlisk z grup 1–6 (nieobowiązkowo)
7.2.1.2. Orientacyjna całkowita powierzchnia objęta środkami odbudowy (art. 15 ust. 3 lit. a))	a) najlepsze oszacowanie, w km² (powinno stanowić co najmniej 30 % całkowitej powierzchni wszystkich typów siedlisk, których stan nie jest dobry) 25,5 km² b) zakres, w km² (nieobowiązkowo)
7.2.1.3. Orientacyjne mapy potencjalnych obszarów objętych środkami odbudowy (art. 15 ust. 3 lit. a))	Informacje geoprzestrzenne przedstawione jako siatki 10x10 km lub wyodrębnione wieloboki Objaśnienia symboli - obszar opracowania KPOZP w części morskiej - obszar opracowania pozostałych części KPOZP - obszar odbudowy

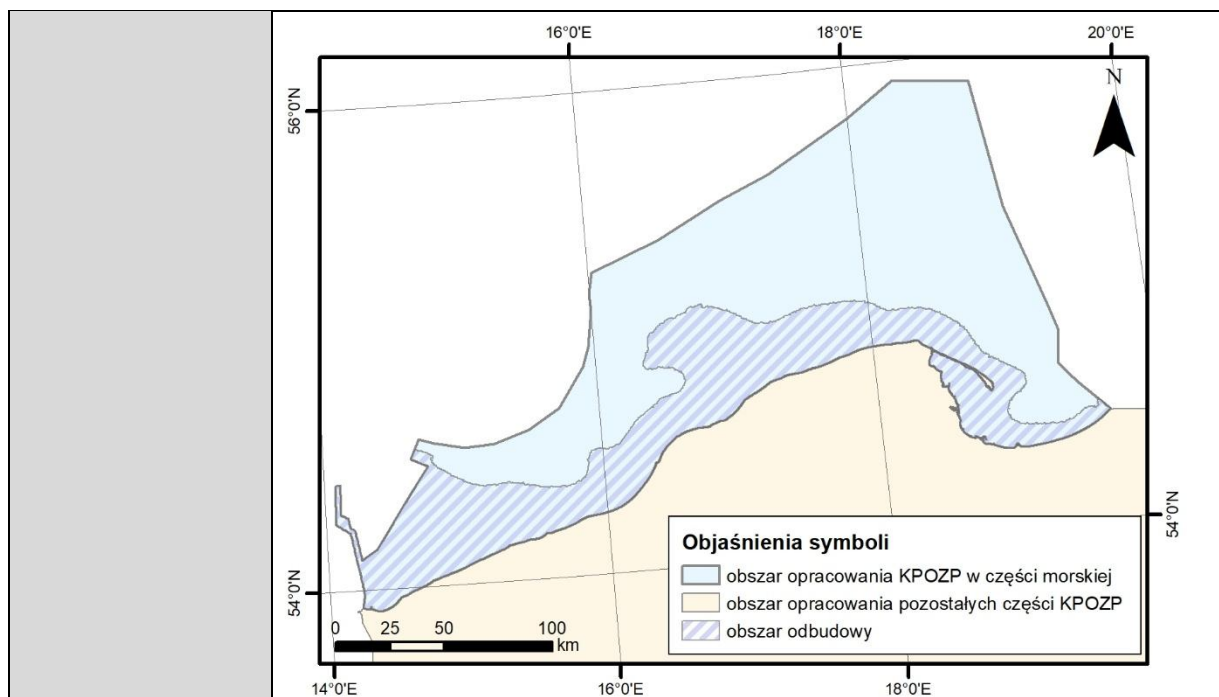
7.2.2. Odstępstwo na podstawie art. 5 ust. 3	
7.2.2.1. Czy państwo członkowskie stosuje odstępstwo określone w art. 5 ust. 3?	tak/nie
7.2.2.2. Jeżeli wybrano odpowiedź „tak”, należy wskazać typy siedlisk, do których stosuje się przedmiotowe odstępstwo.	Należy wskazać co najmniej jeden typ siedliska z listy kodowej typów siedlisk z grup 1–6
7.2.2.3. W odniesieniu do każdego określonego typu siedliska należy podać szacowane odsetki wybrane zgodnie z art. 5 ust. 3 oraz odpowiedni obszar	a) odsetek obszaru, który ma zostać przywrócony do 2030 r. b) odsetek obszaru, który ma zostać przywrócony do 2040 r. c) odsetek obszaru, który ma zostać przywrócony do 2050 r. d) powierzchnia, która ma zostać przywrócona do 2050 r. (w km ²)
7.2.2.4. W odniesieniu do każdego typu siedliska należy uzasadnić, dlaczego nie jest możliwe wprowadzenie do 2050 r. środków odbudowy niezbędnych do osiągnięcia właściwej powierzchni referencyjnej na 100 % określonego typu siedliska, oraz należy uzasadnić niższy odsetek (art. 15 ust. 3 lit. b))	Dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków
7.2.3. Przywrócenie obszaru siedlisk do 2030 r. (art. 5 ust. 2)	
Poniższe pola należy wypełnić w odniesieniu do każdej grupy siedlisk (1–6). Szczegółowe informacje dotyczące poszczególnych typów siedlisk można podać w sekcji „Informacje dodatkowe II – Informacje w podziale na typy siedlisk morskich”.	
7.2.3.1. Grupa siedlisk	Należy wybrać jedną grupę siedlisk z listy kodowej grup siedlisk (1–6) 1 - Skupiska trawy morskiej
7.2.3.2. Właściwa powierzchnia referencyjna	Najlepsze oszacowanie lub zakres (km ²) 85 - 115 km ²

7.2.3.3. Metodyka i źródło danych do celów właściwej powierzchni referencyjnej	Na podstawie dostępnych danych, literatury oraz wiedzy eksperckiej przyjęto, że powierzchnia referencyjna siedlisk grupy 1 powinna obejmować zarówno aktualny zasięg łąk podwodnych, jak i niewielką powierzchnię dodatkową, odzwierciedlającą możliwości ich krótkoterminowej ekspansji w okresie obowiązywania KPOZP. Z tego względu przyjęto wartość o 1 km² wyższą niż obecnie udokumentowana powierzchnia siedlisk roślinności podwodnej (Sokołowski i in. 2021). Podejście to jest uzasadnione obserwacjami wskazującymi, że tempo naturalnego odradzania łąk jest powolne i silnie ograniczane przez lokalne warunki środowiskowe. Maksymalną potencjalną powierzchnię referencyjną określono jako sumę powierzchni siedlisk, na których w strefie eufotycznej mogą występować łąki podwodne. Jednocześnie wiedza ekspercka wskazuje, że osiągnięcie tej maksymalnej wartości nie jest realne w perspektywie realizacji KPOZP, ponieważ procesy regeneracji i odbudowy zachodzą wolniej, niż pozwalają na to ramy czasowe określone w Rozporządzeniu NRL.
7.2.3.4. Wykaz typów siedlisk, w przypadku których obecny obszar jest o ponad 2 % mniejszy niż właściwa powierzchnia referencyjna (tj. typów siedlisk, dla których istotne są środki służące przywróceniu)	Należy wskazać co najmniej jeden typ siedliska należącego do grupy siedlisk z listy kodowej typów siedlisk MA532 - Piasek bałtyckiego hydrolitoralu charakteryzujący się zanurzonymi roślinami ukorzenionymi MB532 - Piasek bałtyckiego infralitoralu charakteryzujący się zanurzonymi roślinami ukorzenionymi MB332 - Osad gruboziarnisty bałtyckiego infralitoralu charakteryzujący się zanurzonymi roślinami ukorzenionymi MB632 - Osad mulisty bałtyckiego infralitoralu charakteryzujący się zanurzonymi roślinami ukorzenionymi
7.2.3.5. Typy siedlisk objętych środkami służącymi przywróceniu do 2030 r. (nieobowiązkowo)	Należy wskazać co najmniej jeden typ siedliska należącego do odpowiedniej grupy siedlisk z listy kodowej typów siedlisk
7.2.3.6. Orientacyjna całkowita powierzchnia objęta środkami służącymi przywróceniu do 2030 r.	a) najlepsze oszacowanie, w km² – powinno odpowiadać co najmniej 30 % dodatkowej powierzchni potrzebnej do osiągnięcia całkowitej właściwej powierzchni referencyjnej dla odpowiedniej grupy typów siedlisk 0,3 - 9 km² b) zakres, w km² (nieobowiązkowo)
7.2.3.7. Orientacyjne mapy potencjalnych obszarów objętych środkami odbudowy (art. 15 ust. 3 lit. a))	Informacje geoprzestrzenne przedstawione jako siatki 10x10 km lub wyodrębnione wieloboki

7.2.3.1. Grupa siedlisk	Należy wybrać jedną grupę siedlisk z listy kodowej grup siedlisk (1–6) 2 - Lasy makroalgowe
7.2.3.2. Właściwa powierzchnia referencyjna	Najlepsze oszacowanie lub zakres (km ²) 155 km²
7.2.3.3. Metodyka i źródło danych do celów właściwej powierzchni referencyjnej	Metodyka określenia właściwej powierzchni referencyjnej dla siedlisk z grupy 2 została oparta na najbardziej aktualnych danych krajowych, w szczególności na wynikach monitoringu siedlisk przyrodniczych prowadzonego przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. W polskich obszarach morskich lasy makroalgowe występują niemal wyłącznie w obrębie siedliska o kodzie 1170, a także w rejonie rafy Wolińskiego Parku Narodowego. W konsekwencji właściwa powierzchnia referencyjna lasów makroalgowych odpowiada aktualnie udokumentowanej powierzchni tych obszarów. Ze względu na stabilny, kamienisto-rafowy charakter tych siedlisk oraz brak możliwości naturalnej ekspansji poza istniejące struktury geologiczne, brak jest przesłanek naukowych, które wskazywałyby na możliwość zwiększenia ich zasięgu. Jest natomiast prawdopodobne, że nie wszystkie miejsca występowania tego typu siedliska w POM zostały dotychczas zidentyfikowane i dokładnie zmapowane.
7.2.3.4. Wykaz typów siedlisk, w przypadku których obecny obszar jest o ponad 2 % mniejszy niż właściwa powierzchnia referencyjna (tj. typów siedlisk, dla których istotne są środki służące przywróceniu)	Należy wskazać co najmniej jeden typ siedliska należącego do grupy siedlisk z listy kodowej typów siedlisk MB131 - Algi wieloletnie na skale i głazach bałtyckiego infralitoralu
7.2.3.5. Typy siedlisk objętych środkami służącymi przywróceniu do 2030 r. (nieobowiązkowo)	Należy wskazać co najmniej jeden typ siedliska należącego do odpowiedniej grupy siedlisk z listy kodowej typów siedlisk MB131 - Algi wieloletnie na skale i głazach bałtyckiego infralitoralu

7.2.3.6. Orientacyjna całkowita powierzchnia objęta środkami służącymi przywróceniu do 2030 r.	a) najlepsze oszacowanie, w km² – powinno odpowiadać co najmniej 30 % dodatkowej powierzchni potrzebnej do osiągnięcia całkowitej właściwej powierzchni referencyjnej dla odpowiedniej grupy typów siedlisk – 0 (brak możliwości przywrócenia zgodnie z argumentacją w pkt 7.2.3.3) b) zakres, w km² (nieobowiązkowo)
7.2.3.7. Orientacyjne mapy potencjalnych obszarów objętych środkami odbudowy (art. 15 ust. 3 lit. a))	Informacje geoprzestrzenne przedstawione jako siatki 10x10 km lub wyodrębnione wieloboki
7.2.4. Odbudowa siedlisk gatunków do 2030 r. (art. 5 ust. 5)	
W odniesieniu do każdego gatunku lub każdej grupy gatunków określonych w polu 7.2.4.1 należy wypełnić kolejne pola w tej sekcji.	
7.2.4.1. Gatunki lub grupa gatunków, których siedlisko wymaga odbudowy zgodnie z art. 5 ust. 5	Należy wskazać co najmniej jeden gatunek (tj. utworzyć grupę gatunków) z listy kodowej gatunków przedstawionej w załącznikach do dyrektyw ptasiej i siedliskowej oraz w załączniku III do rozporządzenia. Grupa gatunków nr 1: łosoś atlantycki (<i>Salmo salar</i>) – S1106, troć wędrowna (<i>Salmo trutta</i>), morświn (<i>Phocoena phocoena</i>) – S1351
7.2.4.2. Siedlisko gatunku lub grupy gatunków wymagające odbudowy	Należy wskazać co najmniej jedno siedlisko z listy kodowej siedlisk morskich w ramach Europejskiego systemu informacji o przyrodzie (EUNIS) MH – Siedliska pelagiczne (Pelagic water column) Łosoś atlantycki (<i>Salmo salar</i>) oraz troć wędrowna (<i>Salmo trutta</i>) nie są przypisane do żadnego typu siedliska w systemie EUNIS. Jako gatunki migrujące korzystają z szerokiego spektrum środowisk pelagialnych i przybrzeżnych, a ich siedliska rozrodu znajdują się w rzekach lub estuariach. Morświn (<i>Phocoena phocoena</i>) nie jest przypisany do żadnego typu siedliska w klasyfikacji EUNIS. Jako ssak morski o dużej mobilności wykorzystuje otwarte wody pelagialne oraz strefy przybrzeżne, które nie są klasyfikowane jako odrębne siedliska bentosowe w systemie EUNIS.
7.2.4.3. Orientacyjna całkowita powierzchnia objęta	w km² a) najlepsze oszacowanie do 2030 r. 29 700 km² b) zakres do 2030 r. (nieobowiązkowo)

środkami odbudowy (art. 15 ust. 3 lit. a))	
7.2.4.4. Orientacyjne mapy potencjalnych obszarów objętych środkami odbudowy (art. 15 ust. 3 lit. a))	Informacje geoprzestrzenne przedstawione jako siatki 10x10 km lub wyodrębnione wieloboki Objaśnienia symboli - obszar opracowania KPOZP w części morskiej - obszar opracowania pozostałych części KPOZP - obszar odbudowy
7.2.4.1. Gatunki lub grupa gatunków, których siedlisko wymaga odbudowy zgodnie z art. 5 ust. 5	Należy wskazać co najmniej jeden gatunek (tj. utworzyć grupę gatunków) z listy kodowej gatunków przedstawionej w załącznikach do dyrektyw ptasiej i siedliskowej oraz w załączniku III do rozporządzenia. Grupa gatunków nr 2: Ptaki morskie: łodówka (<i>Clangula hyemalis</i>), uhla (<i>Melanitta fusca</i>), markaczka (<i>Melanitta nigra</i>)
7.2.4.2. Siedlisko gatunku lub grupy gatunków wymagające odbudowy	Należy wskazać co najmniej jedno siedlisko z listy kodowej siedlisk morskich w ramach Europejskiego systemu informacji o przyrodzie (EUNIS) M – Morskie siedliska bentosowe (Marine benthic habitats) MH – Siedliska pelagiczne (Pelagic water column) W Polskich Obszarach Morskich najważniejsze z punktu widzenia wymogów ochronnych gatunki ptaków morskich najliczniej zimują w rejonie Zatoki Pomorskiej, Ławicy Słupskiej, Zatoki Puckiej oraz na Ławicy Środkowej Południowej - przede wszystkim do izobaty 30m. Gatunki te są objęte ścisłą ochroną i stanowią przedmiot ochrony obszarowej w granicach obszarów specjalnej ochrony Natura 2000 PLB990003, PLB990001, PLB990002, PLB220005, PLB220044.
7.2.4.3. Orientacyjna całkowita powierzchnia objęta środkami odbudowy (art. 15 ust. 3 lit. a))	w km² a) najlepsze oszacowanie do 2030 r. 10682 km² b) zakres do 2030 r. (nieobowiązkowo)
7.2.4.4. Orientacyjne mapy potencjalnych obszarów objętych środkami odbudowy (art. 15 ust. 3 lit. a))	Informacje geoprzestrzenne przedstawione jako siatki 10x10 km lub wyodrębnione wieloboki

7.2.5. Uzupełnienie luk informacyjnych do 2030 r. (art. 5 ust. 7)

Poniższą sekcję należy wypełnić łącznie w odniesieniu do **wszystkich** odpowiednich grup siedlisk wymienionych w załączniku II do rozporządzenia (art. 15 ust. 3 lit. d)).

7.2.5.1. Podejście do uzupełnienia luk informacyjnych w odniesieniu do stanu typów siedlisk z grup 1–6 do 2030 r. (co najmniej 50 %)

Dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków

Na podstawie analizy zgromadzonych materiałów, danych i wiedzy eksperckiej stwierdzono brak luk w wiedzy w zakresie oceny stanu typów siedlisk z grup 1-6 w Polskich Obszarach Morskich. Sukcesywnie prowadzone badania naukowe i monitoring stanu środowiska morskiego, gatunków i siedlisk przyrodniczych stanowią wystarczające źródło wiedzy o stanie siedlisk w obszarach morskich w Polsce.

7.2.5.2. Wykaz typów siedlisk z grup 1–6, których stan jest nieznany (art. 5 ust. 7 lit. a)) i których będzie dotyczyć uzupełnienie luk informacyjnych do 2030 r.

Należy wybrać co najmniej jeden typ siedliska z listy kodowej typów siedlisk z grup 1–6
Brak

7.3. Cele na okres przypadający po czerwcu 2032 r. oraz strategiczny przegląd (art. 15 ust. 2)

7.3.1. Poprawa stanu siedlisk do 2040 r. i 2050 r. (art. 5 ust. 1)

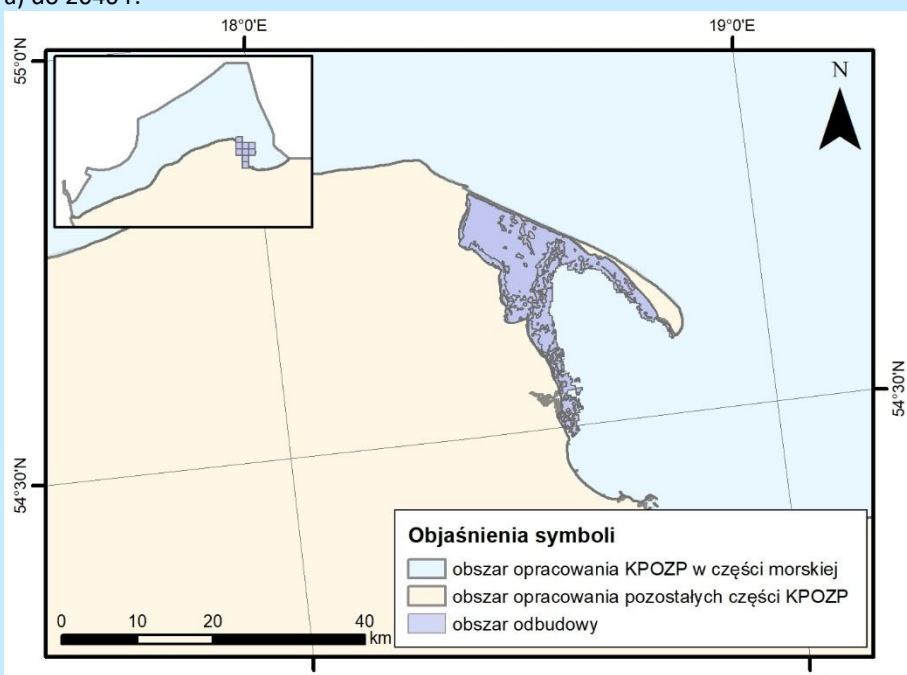
Poniższą sekcję należy wypełnić w odniesieniu do każdej grupy siedlisk (1–7), biorąc pod uwagę: (i) obecnie dostępne informacje zgromadzone na podstawie dyrektywy siedliskowej i dyrektywy ramowej w sprawie strategii morskiej; oraz (ii) oszacowania. Szczegółowe informacje dotyczące poszczególnych typów siedlisk można podać w sekcji „Informacje dodatkowe II – Informacje w podziale na typy siedlisk morskich”.

7.3.1.1. Grupa siedlisk

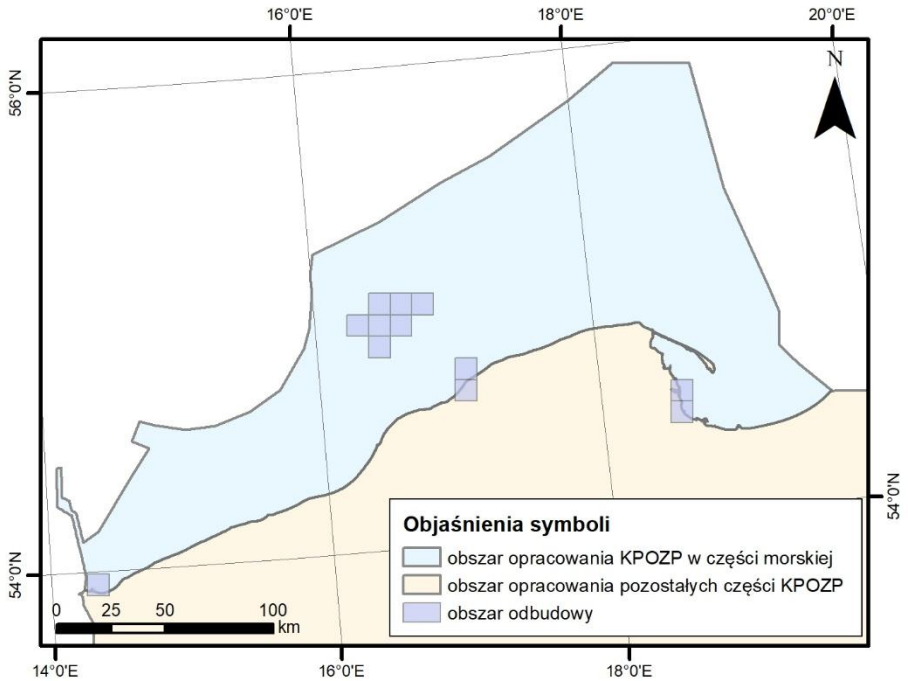
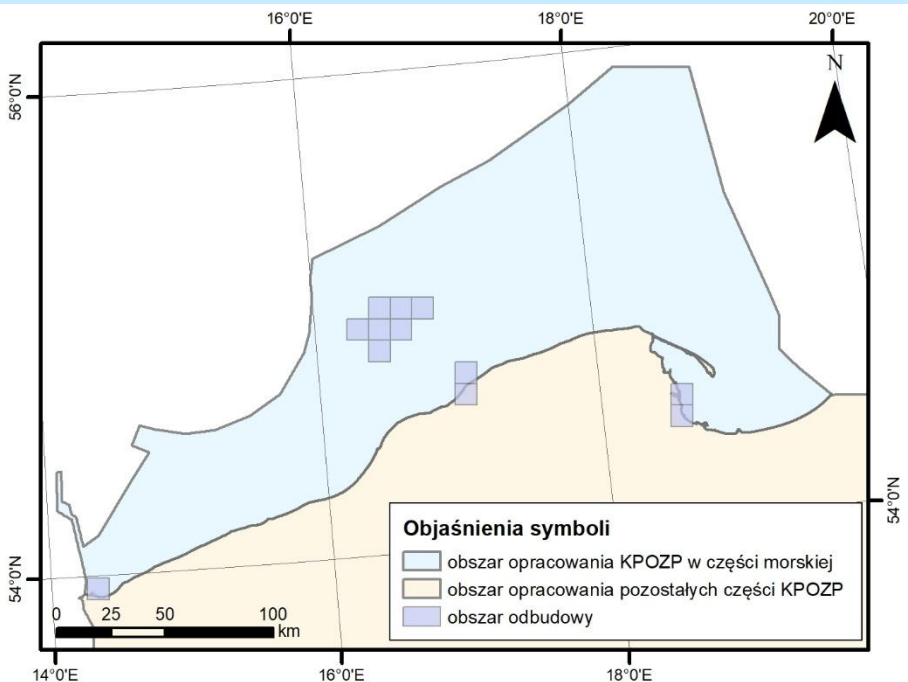
Należy wybrać jedną grupę siedlisk z listy kodowej grup siedlisk 1–7
1 - Skupiska trawy morskiej

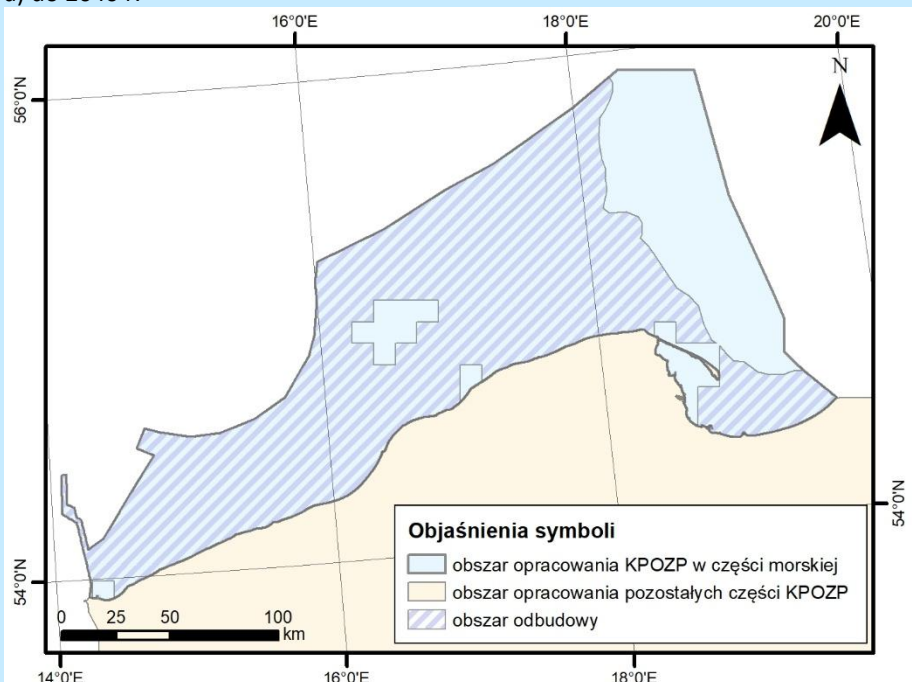
7.3.1.2. Powierzchnia, która nie jest w dobrym

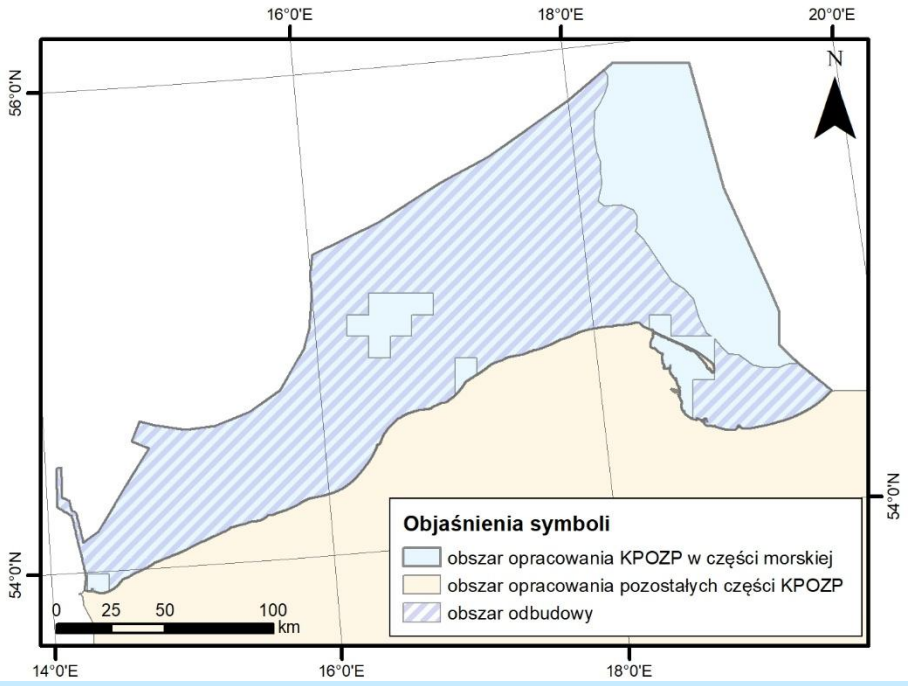
Najlepsze oszacowanie lub zakres, w km²
84 km²

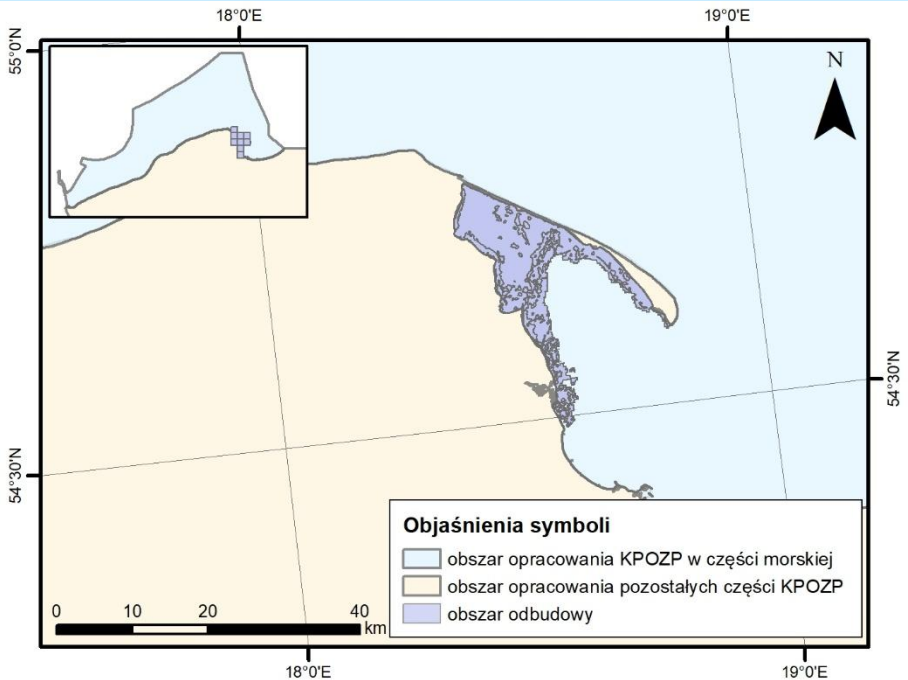
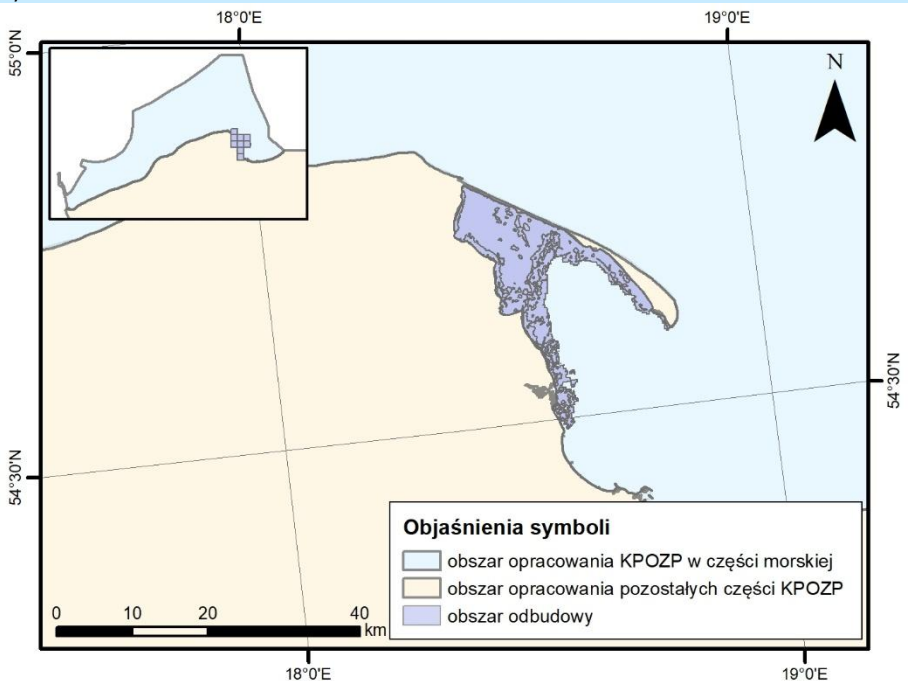
stanie w przypadku danej grupy siedlisk	
7.3.1.3. Orientacyjne typy siedlisk objętych środkami odbudowy (nieobowiązkowo)	Należy wskazać co najmniej jeden typ siedliska z listy kodowej siedlisk należących do odpowiedniej grupy siedlisk a) do 2040 r. MA532 - Piasek bałtyckiego hydrolitoralu charakteryzujący się zanurzonymi roślinami ukorzenionymi MB532 - Piasek bałtyckiego infralitoralu charakteryzujący się zanurzonymi roślinami ukorzenionymi MB332 - Osad gruboziarnisty bałtyckiego infralitoralu charakteryzujący się zanurzonymi roślinami ukorzenionymi MB632 - Osad mulisty bałtyckiego infralitoralu charakteryzujący się zanurzonymi roślinami ukorzenionymi b) do 2050 r. MA532 - Piasek bałtyckiego hydrolitoralu charakteryzujący się zanurzonymi roślinami ukorzenionymi MB532 - Piasek bałtyckiego infralitoralu charakteryzujący się zanurzonymi roślinami ukorzenionymi MB332 - Osad gruboziarnisty bałtyckiego infralitoralu charakteryzujący się zanurzonymi roślinami ukorzenionymi MB632 - Osad mulisty bałtyckiego infralitoralu charakteryzujący się zanurzonymi roślinami ukorzenionymi
7.3.1.4. Orientacyjna całkowita powierzchnia objęta środkami odbudowy	w km² a) najlepsze oszacowanie lub zakres do 2040 r. 84 km² b) najlepsze oszacowanie lub zakres do 2050 r. 84 km²
7.3.1.5. Orientacyjne mapy potencjalnych obszarów objętych środkami odbudowy (nieobowiązkowo)	Informacje geoprzestrzenne przedstawione jako siatki 10x10 km lub wyodrębnione wieloboki a) do 2040 r. b) do 2050 r.

7.3.1.1. Grupa siedlisk	Należy wybrać jedną grupę siedlisk z listy kodowej grup siedlisk 1–7 2 - Lasy makroalgowe
7.3.1.2. Powierzchnia, która nie jest w dobrym stanie w przypadku danej grupy siedlisk	Najlepsze oszacowanie lub zakres, w km ² 0 km²
7.3.1.3. Orientacyjne typy siedlisk objętych środkami odbudowy (nieobowiązkowo)	Należy wskazać co najmniej jeden typ siedliska z listy kodowej siedlisk należących do odpowiedniej grupy siedlisk a) do 2040 r. MB131 - Algi wieloletnie na skale i głazach bałtyckiego infralitoralu b) do 2050 r. MB131 - Algi wieloletnie na skale i głazach bałtyckiego infralitoralu
7.3.1.4. Orientacyjna całkowita powierzchnia objęta środkami odbudowy	w km ² a) najlepsze oszacowanie lub zakres do 2040 r. 154 km² b) najlepsze oszacowanie lub zakres do 2050 r. 154km²
7.3.1.5. Orientacyjne mapy potencjalnych obszarów objętych środkami odbudowy (nieobowiązkowo)	Informacje geoprzestrzenne przedstawione jako siatki 10x10 km lub wyodrębnione wieloboki a) do 2040 r.

	 b) do 2050 r.
7.3.1.1. Grupa siedlisk	Należy wybrać jedną grupę siedlisk z listy kodowej grup siedlisk 1–7 7 - Miękkie osady (nie głębiej niż 1 000 metrów głębokości)
7.3.1.2. Powierzchnia, która nie jest w dobrym stanie w przypadku danej grupy siedlisk	Najlepsze oszacowanie lub zakres, w km² 10063,6 km²
7.3.1.3. Orientacyjne typy siedlisk objętych środkami odbudowy (nieobowiązkowo)	Należy wskazać co najmniej jeden typ siedliska z listy kodowej siedlisk należących do odpowiedniej grupy siedlisk a) do 2040 r. MB13 - Skąły bałtyckiego infralitoralu

	MB33 - Osad gruboziarnisty bałtyckiego infralitoralu MB43 - Osad mieszany bałtyckiego infralitoralu MB53 - Piasek bałtyckiego infralitoralu MB63 - Muł bałtyckiego infralitoralu MC13 - Skąły bałtyckiego circalitoralu MC33 - Osad gruboziarnisty bałtyckiego circalitoralu MC43 - Osad mieszany bałtyckiego circalitoralu MC53 - Piasek bałtyckiego circalitoralu MC63 - Muł bałtyckiego circalitoralu MD33 - Osad gruboziarnisty bałtyckiego circalitoralu oddalonego od brzegu MD43 - Osad mieszany bałtyckiego circalitoralu oddalonego od brzegu MD53 - Piasek bałtyckiego circalitoralu oddalonego od brzegu MD63 - Muł bałtyckiego circalitoralu oddalonego od brzegu b) do 2050 r. MB13 - Skąły bałtyckiego infralitoralu MB33 - Osad gruboziarnisty bałtyckiego infralitoralu MB43 - Osad mieszany bałtyckiego infralitoralu MB53 - Piasek bałtyckiego infralitoralu MB63 - Muł bałtyckiego infralitoralu MC13 - Skąły bałtyckiego circalitoralu MC33 - Osad gruboziarnisty bałtyckiego circalitoralu MC43 - Osad mieszany bałtyckiego circalitoralu MC53 - Piasek bałtyckiego circalitoralu MC63 - Muł bałtyckiego circalitoralu MD33 - Osad gruboziarnisty bałtyckiego circalitoralu oddalonego od brzegu MD43 - Osad mieszany bałtyckiego circalitoralu oddalonego od brzegu MD53 - Piasek bałtyckiego circalitoralu oddalonego od brzegu MD63 - Muł bałtyckiego circalitoralu oddalonego od brzegu
7.3.1.4. Orientacyjna całkowita powierzchnia objęta środkami odbudowy	w km² a) najlepsze oszacowanie lub zakres do 2040 r. 29488,9 km² b) najlepsze oszacowanie lub zakres do 2050 r. 29488,9 km²
7.3.1.5. Orientacyjne mapy potencjalnych obszarów objętych środkami odbudowy (nieobowiązkowo)	Informacje geoprzestrzenne przedstawione jako siatki 10x10 km lub wyodrębnione wieloboki a) do 2040 r. The map shows the Baltic Sea with a grid of 10x10 km cells. The area of KPOZP is highlighted in blue hatched, and the area of KPOZP is highlighted in yellow. The map includes a scale bar (0-100 km) and a legend titled 'Objaśnienia symboli'. Objaśnienia symboli - obszar opracowania KPOZP w części morskiej - obszar opracowania pozostałych części KPOZP - obszar odbudowy

	b) do 2050 r.
7.3.2. Przywrócenie obszaru siedlisk do 2040 r. i 2050 r. (art. 5 ust. 2)	
Poniższe pola należy wypełnić w odniesieniu do każdej grupy siedlisk (1–6). Szczegółowe informacje dotyczące poszczególnych typów siedlisk można podać w sekcji „Informacje dodatkowe II” tego formularza („Informacje w podziale na typy siedlisk morskich”).	
7.3.2.1. Grupa siedlisk	Należy wybrać jedną grupę siedlisk z listy kodowej grup siedlisk 1–6 1 - Skupiska trawy morskiej
7.3.2.2. Orientacyjne typy siedlisk objętych środkami odbudowy (nieobowiązkowo)	Należy wskazać co najmniej jeden typ siedliska należący do odpowiedniej grupy siedlisk a) do 2040 r. MA532 - Piasek bałtyckiego hydrolitoralu charakteryzujący się zanurzonymi roślinami ukorzenionymi MB532 - Piasek bałtyckiego infralitoralu charakteryzujący się zanurzonymi roślinami ukorzenionymi MB332 - Osad gruboziarnisty bałtyckiego infralitoralu charakteryzujący się zanurzonymi roślinami ukorzenionymi MB632 - Osad mulisty bałtyckiego infralitoralu charakteryzujący się zanurzonymi roślinami ukorzenionymi b) do 2050 r. MA532 - Piasek bałtyckiego hydrolitoralu charakteryzujący się zanurzonymi roślinami ukorzenionymi MB532 - Piasek bałtyckiego infralitoralu charakteryzujący się zanurzonymi roślinami ukorzenionymi MB332 - Osad gruboziarnisty bałtyckiego infralitoralu charakteryzujący się zanurzonymi roślinami ukorzenionymi MB632 - Osad mulisty bałtyckiego infralitoralu charakteryzujący się zanurzonymi roślinami ukorzenionymi
7.3.2.3. Orientacyjna całkowita powierzchnia objęta środkami służącymi	a) do 2040 r. (najlepsze oszacowanie lub zakres, w km²) 84 - 115 km² b) do 2050 r. (najlepsze oszacowanie lub zakres, w km²) 84 - 115 km²

przywróceniu (art. 15 ust. 3 lit. a))	
7.3.2.4. Orientacyjne mapy potencjalnych obszarów objętych środkami odbudowy (art. 15 ust. 3 lit. a)) (nieobowiązkowo)	W przypadku lit. a) i b) informacje geoprzestrzenne przedstawione jako siatki 10x10 km, siatki 1x1 km lub wyodrębnione wieloboki a) do 2040 r. b) do 2050 r.
7.3.3. Odbudowa siedlisk gatunków do 2050 r. (art. 5 ust. 5)	
W odniesieniu do każdego gatunku lub każdej grupy gatunków określonych w polu 7.2.4.1 należy wypełnić kolejne pola w tej sekcji.	
7.3.3.1. Orientacyjna całkowita powierzchnia objęta	w km² a) najlepsze oszacowanie do 2040 r. b) najlepsze oszacowanie do 2050 r.

środkami odbudowy (art. 15 ust. 3 lit. a)) (nieobowiązkowo)	c) zakres do 2040 r. d) zakres do 2050 r.
7.3.3.2. Orientacyjne mapy potencjalnych obszarów objętych środkami odbudowy (art. 15 ust. 3 lit. a)) (nieobowiązkowo)	Informacje geoprzestrzenne przedstawione jako siatki 10x10 km lub wyodrębnione wieloboki a) do 2040 r. b) do 2050 r.
7.3.4. Uzupełnienie luk informacyjnych do 2040 r. i 2050 r. (art. 5 ust. 7)	
Poniższą sekcję należy wypełnić łącznie w odniesieniu do wszystkich odpowiednich grup siedlisk wymienionych w załączniku II do rozporządzenia (art. 15 ust. 3 lit. d)).	
7.3.4.1. Podejście do uzupełnienia luk informacyjnych w odniesieniu do stanu typów siedlisk z grup 1–6 do 2040 r. (100 %) (nieobowiązkowo)	Dowolny tekst, sugerowana długość każdego tekstu maks. 3 000 znaków
7.3.4.2. Podejście do uzupełnienia luk informacyjnych w odniesieniu do stanu typów siedlisk z grupy 7 (nieobowiązkowo)	Dowolny tekst, sugerowana długość każdego tekstu maks. 3 000 znaków Uzupełnianie luk informacyjnych dotyczących stanu typów siedlisk zaliczanych do grupy 7 będzie realizowane w oparciu o ukierunkowane działania monitoringowe, wykorzystujące nowoczesne metody obserwacji bezpośredniej dna morskiego. Kluczowym elementem podejścia będzie pozyskiwanie danych wizyjnych rejestrowanych za pomocą kamer opuszczanych (drop-camera) oraz zdalnie sterowanych pojazdów podwodnych (ROV), wykorzystywanych podczas dedykowanych rejsów badawczych oraz pobieranie prób in-situ. Rejestracje wideo umożliwią dokumentowanie struktury siedlisk, stopnia ich zachowania, obecności elementów charakterystycznych oraz identyfikację potencjalnych presji antropogenicznych. Metody te zapewniają jednocześnie minimalną ingerencję w środowisko, co ma szczególne znaczenie w przypadku siedlisk wrażliwych. Dane wideo będą zbierane w sposób planowy, z uwzględnieniem obszarów, dla których obecnie występują największe luki informacyjne lub wysoki poziom niepewności oceny stanu i typu siedlisk. Lokalizacja transektów i punktów obserwacyjnych będzie oparta na analizie dostępnych danych kartograficznych, wynikach dotychczasowych badań oraz wiedzy eksperckiej. a) do 2040 r. (co najmniej 50 %) 1115,5 km² b) do 2050 r. (100 %) 2231 km²
7.3.4.3. Wykaz typów siedlisk z grupy 7, których stan jest nieznany (art. 5 ust. 7 lit. c)) i których będzie dotyczyć uzupełnienie luk informacyjnych do 2040 r. (nieobowiązkowo)	Należy wybrać co najmniej jeden typ siedliska z listy kodowej typów siedlisk z grupy 7
7.4. Środki mające na celu zapobieganie znacznemu pogorszeniu stanu (art. 15 ust. 3 lit. f) i h))	

7.4.1. Podejście do: (i) zapobiegania znacznemu pogorszeniu stanu na obszarach objętych środkami odbudowy, gdzie osiągnięto dobry stan i wystarczającą jakość siedlisk gatunków; oraz (ii) zapewnienia stałej poprawy stanu obszarów objętych środkami odbudowy, zgodnie z art. 5 ust. 9 (art. 15 ust. 3 lit. f))	(i) Zapobieganie pogorszeniu stanu tam, gdzie osiągnięto dobry stan i odpowiednią jakość siedlisk i gatunków: 1. Wdrażanie oraz – w przypadku obszarów, dla których nie ustanowiono jeszcze dokumentów – ustanowienie planów ochrony i zarządzania obszarami morskimi, w tym Natura 2000 i innymi formami ochrony na morzu. 2. Utrzymanie dotychczasowych regulacji dotyczących działalności mogących negatywnie oddziaływać na siedliska i gatunki, w tym działalności połowowej, infrastrukturalnej, żeglugowej, turystycznej oraz presji pochodzących z lądu (zwłaszcza zanieczyszczeń rolniczych i dopływów rzecznych), zgodnie z oceną ryzyka i najlepszą dostępną wiedzą naukową. 3. Utrzymanie i rozwój środków minimalizujących przyłów gatunków chronionych i wrażliwych oraz ograniczających oddziaływanie narzędzi połowowych na siedliska denne. 4. Nadzór podczas realizacji inwestycji mający na celu ocenę skuteczności wdrażanych środków minimalizujących negatywne oddziaływanie na środowisko 5. Monitorowanie stosowania środków ochronnych i skuteczności regulacji, z możliwością bieżącego dostosowywania mechanizmów zarządzania i egzekwowania do aktualnych uwarunkowań środowiskowych i społecznych. (ii) Zapewnienie stałej poprawy stanu obszarów objętych środkami odbudowy: 1. Wdrażanie działań odbudowy siedlisk i populacji gatunków, w tym odtwarzania siedlisk oraz tworzenia lub wzmocnienia obszarów chronionych. 2. Stopniowe zwiększanie selektywności narzędzi połowowych oraz stosowanie technologii ograniczających presję na wrażliwe siedliska i gatunki. 3. Zarządzanie adaptacyjne oparte na monitoringu stanu środowiska, presji antropogenicznych i skuteczności wdrażanych środków, z mechanizmem okresowej aktualizacji działań. 4. Zapewnienie stabilnych źródeł finansowania oraz rozwój kompleksowych systemów monitoringu, obejmujących m.in. przyłów, stan siedlisk, presje eksploatacyjne, inwestycyjne, presje pochodzące z lądu oraz zmiany klimatu. 5. Włączanie interesariuszy w planowanie, wdrażanie i ocenę działań, z zachowaniem transparentnej komunikacji oraz udziału społeczeństwa zgodnie z obowiązującymi przepisami.
7.4.2. Podejście do zapobiegania znacznemu pogorszeniu stanu obszarów, na których występują typy siedlisk wymienione w załączniku II do rozporządzenia, oraz obszarów, które są w dobrym stanie lub na których konieczne jest osiągnięcie celu, zgodnie z art. 5 ust. 10 (art. 15 ust. 3 lit. h))	Realizacja działań na rzecz zapobiegania znacznemu pogorszeniu stanu obszarów, na których występują typy siedlisk wymienione w załączniku II do rozporządzenia, opiera się na zasadach ochrony wynikających z prawa unijnego i krajowego, w tym dyrektywy siedliskowej, dyrektywy ramowej w sprawie strategii morskiej, ramowej dyrektywy wodnej, ustawy o ochronie przyrody oraz przepisów dotyczących sieci Natura 2000 oraz krajowych form ochrony przyrody i morskich planów zagospodarowania przestrzennego. Celem podejścia jest utrzymanie dobrego stanu siedlisk przyrodniczych oraz zapobieganie ich degradacji, w tym w wyniku presji antropogenicznych. Podejście obejmuje w szczególności: 1. przyjęcie planów ochrony dla morskich obszarów Natura 2000 2. utrzymanie, egzekwowanie planów ochrony i zarządzania obszarami morskimi, w tym Natura 2000 i innymi formami ochrony na morzu, w tym ograniczeń dotyczących działalności mogących znacząco oddziaływać na siedliska; 3. stosowanie zasady „braku znaczącego pogorszenia” w działaniach planistycznych i inwestycyjnych, z uwzględnieniem obowiązku przeprowadzania ocen oddziaływania na środowisko obejmujących analizę skumulowanego oddziaływania z innymi przedsięwzięciami i presjami;

	4. wdrażanie podejścia opartego na najlepszej dostępnej wiedzy naukowej i monitoringu, w tym monitoringu stanu siedlisk oraz presji antropogenicznych (w szczególności działalności połowowej, hydrotechnicznej, transportowej i turystycznej); 5. zapobieganie degradacji siedlisk kluczowych, takich jak łąki podwodne, rafy biogeniczne, siedliska bentosowe oraz obszary ważne dla odpoczynku, zimowania, schronienia, rozrodu i żerowania gatunków chronionych i wrażliwych; 6. analizę wpływu planowanych działań gospodarczych, infrastrukturalnych i eksploatacyjnych na typy siedlisk wymienione w załączniku II oraz stosowanie środków łagodzących i kompensacyjnych w przypadku wykrycia ryzyka pogorszenia ich stanu; 7. zarządzanie adaptacyjne, umożliwiające aktualizację środków ochrony w świetle nowych danych naukowych, trendów środowiskowych i wyników monitoringu.
--	---

Część C – Środki

Środek odbudowy nr 1 – Morskie_SO01

14. Środki, o których mowa w art. 15 ust. 3 lit. c)	
W odniesieniu do każdego środka należy wypełnić następujące sekcje:	
14.1. Informacje podstawowe	
14.1.1. Nazwa środka	a) Prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych oraz promowanie odpowiedzialnego korzystania z jednostek motorowodnych na obszarach płytkowodnych z uwzględnieniem kształtowania regulacji prawnych b) Morskie_SO01
14.1.2. Dany główny rodzaj ekosystemu	Należy wskazać jeden ekosystem z listy kodowej rodzajów ekosystemów. a) ekosystemy terenów podmokłych (przybrzeżnych i śródlądowych) b) ekosystemy użytków zielonych c) ekosystemy rzeczne, jeziorne, aluwialne i nadrzeczne d) ekosystemy lasów i terenów zalesionych e) ekosystemy wrzosowisk, zarośli i krzewów f) ekosystemy obszarów skalistych, wydmowych i słabo porośniętych roślinnością g) ekosystemy gruntów uprawnych h) ekosystemy miejskie i) ekosystemy morskie j) inne ekosystemy
14.1.3. Inne dane rodzaje ekosystemów (nieobowiązkowo)	(można wybrać więcej niż jedną odpowiedź) a) ekosystemy terenów podmokłych (przybrzeżnych i śródlądowych) b) ekosystemy użytków zielonych c) ekosystemy rzeczne, jeziorne, aluwialne i nadrzeczne d) ekosystemy lasów i terenów zalesionych e) ekosystemy wrzosowisk, zarośli i krzewów f) ekosystemy obszarów skalistych, wydmowych i słabo porośniętych roślinnością g) ekosystemy gruntów uprawnych h) ekosystemy miejskie i) ekosystemy morskie j) inne ekosystemy
14.1.4. Skala planowania	Należy wskazać odpowiedni poziom (należy wybrać jeden): a) krajowy b) niższy niż krajowy – NUTS1 (należy wybrać co najmniej jeden region NUTS1 z listy kodowej) c) niższy niż krajowy – NUTS2 (należy wybrać co najmniej jeden region NUTS2 z listy kodowej) d) lokalny – NUTS3 (należy wybrać co najmniej jeden region NUTS3 z listy kodowej) e) transgraniczny (należy wybrać co najmniej jedno państwo z listy kodowej, aby wskazać inne zaangażowane państwo lub państwa członkowskie)

	Ponadto w celu przekazania dodatkowych informacji (nieobowiązkowo): pole na dowolny tekst (sugerowana długość maks. 3 000 znaków)
14.1.5. Obecny stan wdrażania	Należy wybrać jedną z poniższych opcji. Jeżeli stan wdrażania różni się w poszczególnych obszarach, można wybrać więcej niż jedną opcję. a) etap planowania b) przyjęty plan c) trwające wdrażanie d) wdrożono już w przeszłości, ale w latach 2020–2024 nie osiągnięto jeszcze w pełni zamierzonych skutków lub usunięto bariery dla łączności wód powierzchniowych
14.2. Informacje na temat terminu wdrożenia	
14.2.1. Ramy czasowe wdrożenia środka	Należy wskazać jedną z następujących opcji: a) środek obejmuje jedynie okres do dnia 30 czerwca 2032 r. (art. 15 ust. 2) b) środek obejmuje okres do 2040 r. lub 2050 r. (art. 15 ust. 1) wraz z terminami pośrednimi dotyczącymi celów i obowiązków określonych w odpowiednim artykule lub odpowiednich artykułach c) środek obejmuje jedynie konkretny okres inny niż wyżej wymienione (określić RRRR–RRRR)
14.3. Opis celów i obowiązków oraz wkład w ich osiągnięcie i wypełnianie	
14.3.1. Opis środka	Środek zakłada wzmocnienie działań informacyjno-edukacyjnych oraz promocję odpowiedzialnego korzystania z jednostek motorowodnych na płytkowodnych obszarach morskich, na których stwierdzono występowanie i naturalne odradzanie się łąk podwodnych oraz innych siedlisk szczególnie wrażliwych na uszkodzenia mechaniczne i wzrost zmętnienia wody. Działanie koncentruje się na budowaniu świadomości użytkowników przestrzeni morskiej w zakresie wpływu śruby napędowej, falowania, kotwiczenia i resuspensji osadów na kondycję roślinności podwodnej oraz na ich kluczowej roli dla bioróżnorodności i funkcjonowania ekosystemów przybrzeżnych. W ramach środka przewiduje się m.in.: 1. prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych skierowanych do użytkowników jednostek pływających, obejmujących materiały edukacyjne, kampanie informacyjne oraz współpracę z marinami, szkołami żeglarskimi i lokalnymi społecznościami; 2. dialog z interesariuszami, w szczególności z sektorem turystyki wodnej, operatorami sprzętu motorowodnego, organizacjami szkoleniowymi i służbami nadzoru, w celu wspólnego wypracowywania i wdrażania dobrych praktyk oraz rekomendowanych zasad korzystania z obszarów płytkowodnych; 3. identyfikację stref szczególnie wrażliwych na podstawie dostępnych danych środowiskowych i przestrzennych (m.in. rozmieszczenie łąk podwodnych, obszary podatne na resuspensję osadów, obszary FRA dla siedlisk); 4. wsparcie finansowe i osobowe jednostek odpowiedzialnych za egzekwowanie obowiązujących przepisów prawnych i regulacji Urzędów Morskich dotyczących zasad bezpiecznego uprawiania żeglugi na obszarze wewnętrznej Zatoki Puckiej,

	w tym zakaz pływania w ślizgu i nakaz poruszania się z minimalną sterowną prędkością; 5. podniesienie i weryfikacja wymogów kwalifikacyjnych dla użytkowników skuterów wodnych, w tym dostosowanie uprawnień do poziomu generowanego ryzyka, obowiązek znajomości przepisów oraz zwiększenie kontroli kwalifikacji w punktach wodowania i w trakcie sezonu; 6. wzmocnienie systemu kontroli i nadzoru nad ruchem skuterów wodnych we współpracy ze służbami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo na akwenach; 7. wyznaczenie dopuszczalnych tras dla ruchu motorowodnego. Realizacja środka przyczyni się do ograniczenia degradacji roślinności podwodnej, zmniejszenia resuspensji osadów i podwyższonego zmętnienia wody oraz poprawy warunków siedliskowych dla organizmów związanych ze strefą przybrzeżną. Działanie ma charakter prewencyjny, opiera się na edukacji, dialogu i dobrych praktykach, pozostawiając jednocześnie możliwość dalszych działań regulacyjnych w razie potrzeb.
14.3.2. Wkład w osiągnięcie celów i wypełnianie obowiązków	a) cel Art. 5 (należy wybrać co najmniej jeden artykuł z listy kodowej artykułów) b) cel częściowy 5.1, 5.5, 5.8 (należy wybrać co najmniej jeden cel częściowy/wskaźnik z listy kodowej celów częściowych) <i>W poniższym tekście przedstawiono listę kodową artykułów i celów częściowych, które należy zastosować w polach odpowiadającym lit. a) i b) i które jako takie nie zostaną zawarte w akcie delegowanym.</i> Art. 4 4.1. Poprawa stanu siedlisk 4.4. Przywrócenie obszaru siedlisk 4.7. Poprawa jakości, ilości i łączności siedlisk gatunków 4.9. Uzupełnienie luk informacyjnych 4.10. Poprawa łączności pomiędzy typami siedlisk 4.11.–4.12. Dążenie do zapobiegania znacznemu pogorszeniu Art. 5 5.1. Poprawa stanu siedlisk 5.2. Przywrócenie obszaru siedlisk 5.5. Poprawa jakości i ilości siedlisk gatunków 5.7. Uzupełnienie luk informacyjnych 5.8. Poprawa spójności ekologicznej i łączności pomiędzy typami siedlisk 5.9.–5.10. Dążenie do zapobiegania znacznemu pogorszeniu Art. 8 8.1. Brak utraty netto miejskich terenów zieleni 8.2. Brak utraty netto pokrycia koronami drzew na obszarach miejskich 8.2. Zwiększenie powierzchni miejskich terenów zieleni 8.3. Zwiększenie pokrycia koronami drzew na obszarach miejskich Art. 9 9.1. Przywrócenie co najmniej 25 000 km rzek do stanu swobodnego przepływu w Unii do 2030 r. 9.2. Usuwanie sztucznych barier 9.3. Poprawa naturalnych funkcji równin zalewowych 9.4. Utrzymanie naturalnej łączności rzek oraz naturalnych funkcji równin zalewowych Art. 10 10.1. Zwiększenie różnorodności oraz liczebności owadów zapylających

	Art. 11 11.1. Zwiększenie różnorodności biologicznej w ekosystemach rolniczych 11.2.a. Dążenie do zwiększenia wskaźnika „liczebność motyli na użytkach zielonych” 11.2.b. Dążenie do zwiększenia wskaźnika „zasoby węgla organicznego w glebach mineralnych gruntów uprawnych” 11.2.c. Dążenie do zwiększenia wskaźnika „odsetek gruntów rolnych z elementami krajobrazu o wysokiej różnorodności” 11.3. Dążenie do zwiększenia wskaźnika liczebności pospolitych ptaków krajobrazu rolniczego 11.4.a. Dążenie do przywrócenia gleb organicznych wykorzystywanych w rolnictwie będących osuszonymi torfowiskami 11.4.b. Dążenie do ponownego nawadniania gleb organicznych wykorzystywanych w rolnictwie będących osuszonymi torfowiskami 11.4.c. Dążenie do ponownego nawadniania obszarów wydobywania torfu 11.4.d. Dążenie do ponownego nawadniania gleb organicznych będących osuszonymi torfowiskami w ramach użytkowania gruntów innego niż użytkowanie rolnicze i wydobywanie torfu Art. 12 12.1. Zwiększenie różnorodności biologicznej w ekosystemach leśnych 12.2. Zwiększenie wskaźnika liczebności pospolitych ptaków leśnych 12.3.a. Zwiększenie wskaźnika „drzewa martwe stojące” 12.3.b. Zwiększenie wskaźnika „drzewa martwe leżące” 12.3.c. Zwiększenie wskaźnika „udział lasów o strukturze różnowiekowej” 12.3.d. Zwiększenie wskaźnika „tętność obszarów leśnych” 12.3.e. Zwiększenie wskaźnika „zasoby węgla organicznego” 12.3.f. Zwiększenie wskaźnika „odsetek lasów, w których dominują rodzime gatunki drzew” 12.3.g. Zwiększenie wskaźnika „różnorodność gatunków drzew” Art. 13 13.1. Zasadzenie co najmniej trzech miliardów dodatkowych drzew
14.3.3. Presje, których dotyczy środek (nieobowiązkowo)	Należy wskazać co najmniej jedną presję z listy kodowej presji (z dyrektywy siedliskowej, ramowej dyrektywy wodnej, dyrektywy ramowej w sprawie strategii morskiej)
14.4. Jednolity opis środków	
Jednolity opis środków opiera się na dokumencie towarzyszącym „Typologia środków”. W odniesieniu do każdego środka określonego w sekcji 14.1.1 należy wybrać co najmniej jeden odpowiedni rodzaj środków.	
14.4.1. Jednolity opis środków (art. 15 ust. 3 lit. c))	a) należy wskazać co najmniej jeden rodzaj środków z listy kodowej rodzajów środków MF03 - Ograniczenie wpływu uprawiania sportów na świeżym powietrzu, rekreacji i wypoczynku ME04 - Zarządzanie/ograniczanie/eliminowanie zanieczyszczenia morza spowodowanego transportem ME05 - Zarządzanie/ograniczanie/eliminowanie hałasu, światła i innych form zanieczyszczenia spowodowanego transportem b) w przypadku środków ukierunkowanych na działania określone w art. 4 lub 5 należy wskazać co najmniej jeden typ siedliska z listy kodowej typów siedlisk (nieobowiązkowo) MB532 - Piasek bałtyckiego infralitoralu charakteryzujący się zanurzonymi roślinami ukorzenionymi MB332 - Osad gruboziarnisty bałtyckiego infralitoralu charakteryzujący się zanurzonymi roślinami ukorzenionymi

		w miejscach występowania łąg podwodnych			
14.5. Informacje przestrzenne					
14.5.1. Szacunkowa powierzchnia lub długość objęta środkiem (art. 15 ust. 3 lit. a)) (nieobowiązkowo)		Należy wskazać lit. a) i b) lub c). a) najlepsze oszacowanie lub zakres b) należy wybrać jednostkę (km lub km ²) c) nieznane			
14.5.2. Orientacyjna mapa potencjalnych obszarów objętych środkiem (art. 15 ust. 3 lit. a)) (nieobowiązkowo)		Informacje geoprzestrzenne przedstawione na poziomie jednostek NUTS 3, siatki 10x10 km lub wyodrębnione wieloboki			
14.5.3. Położenie względem sieci Natura 2000 (art. 15 ust. 3 lit. c))		a) Należy wybrać jedną opcję z następującej listy kodowej: — Środki planuje się wdrożyć w obrębie sieci Natura 2000 — Środki planuje się wdrożyć poza siecią Natura 2000 — Środki planuje się wdrożyć zarówno w obrębie sieci Natura 2000, jak i poza nią b) Lista kodowa obszaru (obszarów) Natura 2000, na które środek ma wpływ (nieobowiązkowo) PLB220005 Zatoka Pucka RDOŚ Gdańsk, UM Gdynia PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski RDOŚ Gdańsk, UM Gdynia PLH220105 Klify i Rify Kamienne Orłowa RDOŚ Gdańsk, UM Gdynia PLC990001 Ławica Słupska			
14.5.4. Program dostosowany do potrzeb w regionach najbardziej oddalonych, w stosownych przypadkach (art. 15 ust. 3 lit. o))		tak/ nie			
14.6. Szacowane potrzeby w zakresie finansowania (art. 15 ust. 3 lit. u)) (nieobowiązkowo)					
Wymienione poniżej informacje można podać w odniesieniu do każdego środka wskazanego w sekcji 14.1.1, a wszystkie pola są nieobowiązkowe. Informacje podane w tej sekcji można wykorzystać do wypełnienia informacji finansowych w części A.					
14.6.1. Szacowane potrzeby w zakresie finansowania (EUR) do celów wdrożenia środka (nieobowiązkowo)		I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy podać wymienione poniżej informacje (w EUR). Jeżeli w tym miejscu przedstawiono pełne informacje na poziomie środka, można je wykorzystać do uzupełnienia informacji finansowych w części A.			
		Wydatki jednorazowe/ koszty przedsięwzięć (EUR/rok)		Roczne koszty bieżące (EUR/rok)	
		Ogółem	Na terenie sieci Natura 2000	Ogółem	Na terenie sieci Natura 2000
A	Koszty horyzontalne środka				
A.1	Monitorowanie i sprawozdawczość				
A.2	Badania naukowe, w tym uzupełnianie luk informacyjnych				

A.3	Inne (pole(-a) na dowolny tekst, każdy tekst maks. 100 znaków)				
B	Szacunkowe koszty dla ekosystemu objętego środkiem				
B.1	Ekosystemy terenów podmokłych (przybrzeżnych i śródlądowych)				
B.2	Ekosystemy użytków zielonych				
B.3	Ekosystemy rzeczne, jeziorne, aluwialne i nadrzeczne				
B.4	Ekosystemy lasów i terenów zalesionych				
B.5	Ekosystemy wrzosowisk, zarośli i krzewów				
B.6	Ekosystemy obszarów skalistych, wydmych i słabo porośniętych roślinnością				
B.7	Ekosystemy gruntów uprawnych				
B.8	Ekosystemy miejskie				
B.9	Ekosystemy morskie				
B.10	Inne ekosystemy				
C	Inne koszty niezwiązane z określonymi ekosystemami				
C.1	Inne (pole(-a) na dowolny tekst, każdy tekst maks. 100 znaków)				
	Ogółem				
14.6.2. Szacowane wsparcie finansowe dla zainteresowanych stron, na które mają wpływ środki odbudowy lub inne nowe obowiązki wynikające z wdrażania rozporządzenia (nieobowiązkowo)	I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie (nieobowiązkowo) II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy <i>W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy przedstawić:</i> a) opis (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków) b) odpowiednio, najlepsze oszacowanie wartości lub zakresu (w EUR)				
14.6.3. Orientacyjne środki planowanego finansowania publicznego (nieobowiązkowo)	I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy <i>W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy przedstawić:</i> a) opis (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków) b) odpowiednio, najlepsze oszacowanie wartości lub zakresu (w EUR)				
14.6.4. Orientacyjne środki planowanego finansowania prywatnego (nieobowiązkowo)	I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy <i>W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy przedstawić:</i>				

	a) opis (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków) b) odpowiednio, najlepsze oszacowanie wartości lub zakresu (w EUR)
14.6.5. Planowane współfinansowanie i finansowanie za pomocą unijnych instrumentów finansowania (nieobowiązkowo)	I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie (nieobowiązkowo) II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy <i>W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy przedstawić:</i> a) opis (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków) b) odpowiednio, najlepsze oszacowanie wartości lub zakresu (w EUR)
14.7. Informacje na temat wdrażania środka w ramach innych polityk, w stosownych przypadkach	
14.7.1. Opis środków ochrony i zarządzania, które mają zostać przyjęte w ramach wspólnej polityki rybołówstwa, w stosownych przypadkach (art. 15 ust. 4, art. 18 ust. 2)	Należy przedstawić opis na poziomie lit. a) lub b) (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków): a) krajowe środki ochrony i zarządzania b) wspólne rekomendacje w ramach procedury regionalizacji na podstawie art. 18 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013
14.7.2. Planowanie środków, które mają zostać przyjęte z zastosowaniem procedury regionalizacji w ramach wspólnej polityki rybołówstwa (art. 15 ust. 4, art. 18 ust. 2 i 3) (w stosownych przypadkach zgodnie z sekcją 14.7.1)	Jeżeli środek wymaga przedłożenia wspólnych rekomendacji w ramach procedury regionalizacji na podstawie art. 18 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013, należy podać: a) przewidywany termin konsultacji z innymi państwami członkowskimi i odpowiednimi komitetami doradczymi (MM.RRRR–MM.RRRR), oraz b) przewidywany termin przedłożenia wszelkich wspólnych rekomendacji (MM.RRRR–MM.RRRR) c) co najmniej jeden typ siedliska z listy kodowej typów siedlisk morskich (nieobowiązkowo) d) co najmniej jeden rodzaj rybołówstwa objęty środkiem (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków, nieobowiązkowo)
14.7.3. Środek przyjęty w ramach wspólnej polityki rolnej (WPR) (art. 15 ust. 5) (nieobowiązkowo)	Jeżeli środek jest związany z krajowym planem strategicznym WPR, należy przedstawić przegląd wzajemnych zależności między takim środkiem a krajowym planem strategicznym WPR. Dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków
14.7.4. Środek w synergii ze środkami planowanymi w krajowych planach odbudowy zasobów przyrodniczych innych państw członkowskich (art. 14 ust. 17)	Jeżeli środek pozostaje w synergii ze środkami planowanymi w krajowym planie odbudowy zasobów przyrodniczych co najmniej jednego innego państwa członkowskiego, należy wskazać dane państwo(-a) członkowskie. Należy wybrać co najmniej jedno państwo członkowskie z listy kodowej państw członkowskich.

Środek odbudowy nr 2 – Morskie_SO02

14. Środki, o których mowa w art. 15 ust. 3 lit. c)	
W odniesieniu do każdego środka należy wypełnić następujące sekcje:	
14.1. Informacje podstawowe	
14.1.1. Nazwa środka	a) Modyfikacja działań ochrony wybrzeża z uwzględnieniem wprowadzania rozwiązań opartych na przyrodzie i wspieraniem naturalnych procesów brzegowych b) Morskie_SO02
14.1.2. Dany główny rodzaj ekosystemu	Należy wskazać jeden ekosystem z listy kodowej rodzajów ekosystemów. a) ekosystemy terenów podmokłych (przybrzeżnych i śródlądowych) b) ekosystemy użytków zielonych c) ekosystemy rzeczne, jeziorne, aluwialne i nadrzeczne d) ekosystemy lasów i terenów zalesionych e) ekosystemy wrzosowisk, zarośli i krzewów f) ekosystemy obszarów skalistych, wydmy i słabo porośniętych roślinnością g) ekosystemy gruntów uprawnych h) ekosystemy miejskie i) ekosystemy morskie j) inne ekosystemy
14.1.3. Inne dane rodzaje ekosystemów (nieobowiązkowo)	(można wybrać więcej niż jedną odpowiedź) a) ekosystemy terenów podmokłych (przybrzeżnych i śródlądowych) b) ekosystemy użytków zielonych c) ekosystemy rzeczne, jeziorne, aluwialne i nadrzeczne d) ekosystemy lasów i terenów zalesionych e) ekosystemy wrzosowisk, zarośli i krzewów f) ekosystemy obszarów skalistych, wydmy i słabo porośniętych roślinnością g) ekosystemy gruntów uprawnych h) ekosystemy miejskie i) ekosystemy morskie j) inne ekosystemy
14.1.4. Skala planowania	Należy wskazać odpowiedni poziom (należy wybrać jeden): a) krajowy b) niższy niż krajowy – NUTS1 (należy wybrać co najmniej jeden region NUTS1 z listy kodowej) c) niższy niż krajowy – NUTS2 (należy wybrać co najmniej jeden region NUTS2 z listy kodowej) d) lokalny – NUTS3 (należy wybrać co najmniej jeden region NUTS3 z listy kodowej) e) transgraniczny (należy wybrać co najmniej jedno państwo z listy kodowej, aby wskazać inne zaangażowane państwo lub państwa członkowskie) Ponadto w celu przekazania dodatkowych informacji (nieobowiązkowo): pole na dowolny tekst (sugerowana długość maks. 3 000 znaków)

14.1.5. Obecny stan wdrażania	Należy wybrać jedną z poniższych opcji. Jeżeli stan wdrażania różni się w poszczególnych obszarach, można wybrać więcej niż jedną opcję. a) etap planowania b) przyjęty plan c) trwające wdrażanie d) wdrożono już w przeszłości, ale w latach 2020–2024 nie osiągnięto jeszcze w pełni zamierzonych skutków lub usunięto bariery dla łączności wód powierzchniowych
14.2. Informacje na temat terminu wdrożenia	
14.2.1. Ramy czasowe wdrożenia środka	Należy wskazać jedną z następujących opcji: a) środek obejmuje jedynie okres do dnia 30 czerwca 2032 r. (art. 15 ust. 2) b) środek obejmuje okres do 2040 r. lub 2050 r. (art. 15 ust. 1) wraz z terminami pośrednimi dotyczącymi celów i obowiązków określonych w odpowiednim artykule lub odpowiednich artykułach c) środek obejmuje jedynie konkretny okres inny niż wyżej wymienione (określić RRRR–RRRR)
14.3. Opis celów i obowiązków oraz wkład w ich osiągnięcie i wypełnianie	
14.3.1. Opis środka	Środek polega na dostosowaniu działań z zakresu ochrony wybrzeża poprzez ograniczenie budowy nowych sztucznych konstrukcji brzegowych oraz stopniowe wdrażanie rozwiązań opartych na naturalnych procesach przybrzeżnych. Działanie obejmuje promowanie renaturalizacji wybrzeża oraz wzmocnienie roli ekosystemów przybrzeżnych w ochronie linii brzegowej. Środek ukierunkowany jest na: 1. minimalizację nowych ingerencji inżynierskich w linię brzegową oraz ograniczenie barier hydrodynamicznych, które zakłócają transport osadów i naturalną dynamikę brzegową; 2. wspieranie naturalnych procesów erozji i akumulacji poprzez zachowanie przestrzeni dla procesów geomorfologicznych; 3. poprawę jakości siedlisk przybrzeżnych oraz kondycji ekosystemów zależnych od stabilnych warunków hydromorfologicznych, w tym siedlisk lądowo-morskich, terenów podmokłych, stref trzcinowisk i wód płytkich; 4. zmniejszenie ryzyka wtórnych skutków negatywnych, takich jak fragmentacja siedlisk, erozja sąsiednich odcinków brzegu czy utrata siedlisk dla gatunków chronionych. Działania realizowane w ramach środka obejmują: 1. analizę i przegląd dotychczasowych oraz planowanych projektów i planów ochrony brzegów morskich przy jednoczesnym uwzględnieniu zakresu i wymogów nowego projektu ochrony brzegu morskiego w momencie jego przyjęcia; 2. projektowanie i realizację działań renaturalizacyjnych; 3. rozwój wytycznych i standardów technicznych dotyczących stosowania rozwiązań o charakterze ekosystemowym oraz adaptacyjnego zarządzania linią brzegową z uwzględnieniem bezpieczeństwa ludzi i infrastruktury;

	4. uwzględnienie w procesach planistycznych konieczności ograniczania lokalizacji nowych inwestycji w nadmiernie bliskiej odległości od linii brzegowej, poprzez prowadzenie właściwej polityki przestrzennej oraz, w razie potrzeby, inicjowanie zmian legislacyjnych, tak aby zapobiegać sytuacjom wymagającym stosowania technicznych form ochrony naturalnych odcinków wybrzeża; 5. współpracę z administracją morską, samorządami, parkami narodowymi, ekspertami i społecznościami lokalnymi w celu zapewnienia spójności działań ochronnych i planistycznych; 6. monitorowanie skuteczności wdrażanych działań i adaptację praktyk w oparciu o wyniki badań, monitoring oraz analizę skutków zmian klimatu.
14.3.2. Wkład w osiągnięcie celów i wypełnianie obowiązków	a) cel Art. 5 (należy wybrać co najmniej jeden artykuł z listy kodowej artykułów) b) cel częściowy 5.5, 5.8 (należy wybrać co najmniej jeden cel częściowy/wskaźnik z listy kodowej celów częściowych) <i>W poniższym tekście przedstawiono listę kodową artykułów i celów częściowych, które należy zastosować w polach odpowiadającym lit. a) i b) i które jako takie nie zostaną zawarte w akcie delegowanym.</i> Art. 4 4.1. Poprawa stanu siedlisk 4.4. Przywrócenie obszaru siedlisk 4.7. Poprawa jakości, ilości i łączności siedlisk gatunków 4.9. Uzupelnienie luk informacyjnych 4.10. Poprawa łączności pomiędzy typami siedlisk 4.11.–4.12. Dążenie do zapobiegania znacznemu pogorszeniu Art. 5 5.1. Poprawa stanu siedlisk 5.2. Przywrócenie obszaru siedlisk 5.5. Poprawa jakości i ilości siedlisk gatunków 5.7. Uzupelnienie luk informacyjnych 5.8. Poprawa spójności ekologicznej i łączności pomiędzy typami siedlisk 5.9.–5.10. Dążenie do zapobiegania znacznemu pogorszeniu Art. 8 8.1. Brak utraty netto miejskich terenów zieleni 8.2. Brak utraty netto pokrycia koronami drzew na obszarach miejskich 8.2. Zwiększenie powierzchni miejskich terenów zieleni 8.3. Zwiększenie pokrycia koronami drzew na obszarach miejskich Art. 9 9.1. Przywrócenie co najmniej 25 000 km rzek do stanu swobodnego przepływu w Unii do 2030 r. 9.2. Usuwanie sztucznych barier 9.3. Poprawa naturalnych funkcji równin zalewowych 9.4. Utrzymanie naturalnej łączności rzek oraz naturalnych funkcji równin zalewowych Art. 10 10.1. Zwiększenie różnorodności oraz liczebności owadów zapylających Art. 11 11.1. Zwiększenie różnorodności biologicznej w ekosystemach rolniczych

	11.2.a. Dążenie do zwiększenia wskaźnika „liczebność motyli na użytkach zielonych” 11.2.b. Dążenie do zwiększenia wskaźnika „zasoby węgla organicznego w glebach mineralnych gruntów uprawnych” 11.2.c. Dążenie do zwiększenia wskaźnika „odsetek gruntów rolnych z elementami krajobrazu o wysokiej różnorodności” 11.3. Dążenie do zwiększenia wskaźnika liczebności pospolitych ptaków krajobrazu rolniczego 11.4.a. Dążenie do przywrócenia gleb organicznych wykorzystywanych w rolnictwie będących osuszonymi torfowiskami 11.4.b. Dążenie do ponownego nawadniania gleb organicznych wykorzystywanych w rolnictwie będących osuszonymi torfowiskami 11.4.c. Dążenie do ponownego nawadniania obszarów wydobywania torfu 11.4.d. Dążenie do ponownego nawadniania gleb organicznych będących osuszonymi torfowiskami w ramach użytkowania gruntów innego niż użytkowanie rolnicze i wydobycie torfu Art. 12 12.1. Zwiększenie różnorodności biologicznej w ekosystemach leśnych 12.2. Zwiększenie wskaźnika liczebności pospolitych ptaków leśnych 12.3.a. Zwiększenie wskaźnika „drzewa martwe stojące” 12.3.b. Zwiększenie wskaźnika „drzewa martwe leżące” 12.3.c. Zwiększenie wskaźnika „udział lasów o strukturze różnowiekowej” 12.3.d. Zwiększenie wskaźnika „łączność obszarów leśnych” 12.3.e. Zwiększenie wskaźnika „zasoby węgla organicznego” 12.3.f. Zwiększenie wskaźnika „odsetek lasów, w których dominują rodzime gatunki drzew” 12.3.g. Zwiększenie wskaźnika „różnorodność gatunków drzew” Art. 13 13.1. Zasadzenie co najmniej trzech miliardów dodatkowych drzew
14.3.3. Presje, których dotyczy środek (nieobowiązkowo)	Należy wskazać co najmniej jedną presję z listy kodowej presji (z dyrektywy siedliskowej, ramowej dyrektywy wodnej, dyrektywy ramowej w sprawie strategii morskiej)
14.4. Jednolity opis środków	
Jednolity opis środków opiera się na dokumencie towarzyszącym „Typologia środków”. W odniesieniu do każdego środka określonego w sekcji 14.1.1 należy wybrać co najmniej jeden odpowiedni rodzaj środków.	
14.4.1. Jednolity opis środków (art. 15 ust. 3 lit. c))	a) należy wskazać co najmniej jeden rodzaj środków z listy kodowej rodzajów środków MF08 - Zarządzanie zmianami w systemach i reżimach hydrologicznych i przybrzeżnych w zakresie budowy i rozwoju (w tym odbudowy siedlisk) MXR – Rozwiązania oparte na naturze (nature-based solutions) b) w przypadku środków ukierunkowanych na działania określone w art. 4 lub 5 należy wskazać co najmniej jeden typ siedliska z listy kodowej typów siedlisk (nieobowiązkowo)
14.5. Informacje przestrzenne	
14.5.1. Szacunkowa powierzchnia lub długość objęta środkiem (art. 15 ust. 3 lit. a)) (nieobowiązkowo)	Należy wskazać lit. a) i b) lub c). a) najlepsze oszacowanie lub zakres b) należy wybrać jednostkę (km lub km²) c) nieznanie

14.5.2. Orientacyjna mapa potencjalnych obszarów objętych środkiem (art. 15 ust. 3 lit. a)) (nieobowiązkowo)	Informacje geoprzestrzenne przedstawione na poziomie jednostek NUTS 3, siatki 10x10 km lub wyodrębnione wieloboki				
14.5.3. Położenie względem sieci Natura 2000 (art. 15 ust. 3 lit. c))	a) Należy wybrać jedną opcję z następującej listy kodowej: — Środki planuje się wdrożyć w obrębie sieci Natura 2000 — Środki planuje się wdrożyć poza siecią Natura 2000 — Środki planuje się wdrożyć zarówno w obrębie sieci Natura 2000, jak i poza nią b) Lista kodowa obszaru (obszarów) Natura 2000, na które środek ma wpływ (nieobowiązkowo)				
14.5.4. Program dostosowany do potrzeb w regionach najbardziej oddalonych, w stosownych przypadkach (art. 15 ust. 3 lit. o))	tak/nie				
14.6. Szacowane potrzeby w zakresie finansowania (art. 15 ust. 3 lit. u)) (nieobowiązkowo)					
Wymienione poniżej informacje można podać w odniesieniu do każdego środka wskazanego w sekcji 14.1.1, a wszystkie pola są nieobowiązkowe. Informacje podane w tej sekcji można wykorzystać do wypełnienia informacji finansowych w części A.					
14.6.1. Szacowane potrzeby w zakresie finansowania (EUR) do celów wdrożenia środka (nieobowiązkowo)	I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy podać wymienione poniżej informacje (w EUR). Jeżeli w tym miejscu przedstawiono pełne informacje na poziomie środka, można je wykorzystać do uzupełnienia informacji finansowych w części A.				
		Wydatki jednorazowe/ koszty przedsięwzięć (EUR/rok)		Roczne koszty bieżące (EUR/rok)	
		Ogółem	Na terenie sieci Natura 2000	Ogółem	Na terenie sieci Natura 2000
A	Koszty horyzontalne środka				
A.1	Monitorowanie i sprawozdawczość				
A.2	Badania naukowe, w tym uzupełnianie luk informacyjnych				
A.3	Inne (pole(-a) na dowolny tekst, każdy tekst maks. 100 znaków)				
B	Szacunkowe koszty dla ekosystemu objętego środkiem				
B.1	Ekosystemy terenów podmokłych (przybrzeżnych i śródlądowych)				
B.2	Ekosystemy użytków zielonych				
B.3	Ekosystemy rzeczne, jeziorne, aluwialne i nadrzeczne				
B.4	Ekosystemy lasów i terenów zalesionych				
B.5	Ekosystemy wrzosowisk, zarośli i krzewów				

B.6	Ekosystemy obszarów skalistych, wydmych i słabo porośniętych roślinnością					
B.7	Ekosystemy gruntów uprawnych					
B.8	Ekosystemy miejskie					
B.9	Ekosystemy morskie					
B.10	Inne ekosystemy					
C	Inne koszty niezwiązane z określonymi ekosystemami					
C.1	Inne (pole(-a) na dowolny tekst, każdy tekst maks. 100 znaków)					
	Ogółem					
14.6.2. Szacowane wsparcie finansowe dla zainteresowanych stron, na które mają wpływ środki odbudowy lub inne nowe obowiązki wynikające z wdrażania rozporządzenia (nieobowiązkowo)		I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie (nieobowiązkowo) II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy <i>W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy przedstawić:</i> a) opis (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków) b) odpowiednio, najlepsze oszacowanie wartości lub zakresu (w EUR)				
14.6.3. Orientacyjne środki planowanego finansowania publicznego (nieobowiązkowo)		I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy <i>W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy przedstawić:</i> a) opis (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków) b) odpowiednio, najlepsze oszacowanie wartości lub zakresu (w EUR)				
14.6.4. Orientacyjne środki planowanego finansowania prywatnego (nieobowiązkowo)		I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy <i>W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy przedstawić:</i> a) opis (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków) b) odpowiednio, najlepsze oszacowanie wartości lub zakresu (w EUR)				
14.6.5. Planowane współfinansowanie i finansowanie za pomocą unijnych instrumentów finansowania (nieobowiązkowo)		I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy <i>W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy przedstawić:</i> a) opis (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków) b) odpowiednio, najlepsze oszacowanie wartości lub zakresu (w EUR)				

14.7. Informacje na temat wdrażania środka w ramach innych polityk, w stosownych przypadkach	
14.7.1. Opis środków ochrony i zarządzania, które mają zostać przyjęte w ramach wspólnej polityki rybołówstwa, w stosownych przypadkach (art. 15 ust. 4, art. 18 ust. 2)	Należy przedstawić opis na poziomie lit. a) lub b) (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków): a) krajowe środki ochrony i zarządzania b) wspólne rekomendacje w ramach procedury regionalizacji na podstawie art. 18 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013
14.7.2. Planowanie środków, które mają zostać przyjęte z zastosowaniem procedury regionalizacji w ramach wspólnej polityki rybołówstwa (art. 15 ust. 4, art. 18 ust. 2 i 3) (w stosownych przypadkach zgodnie z sekcją 14.7.1)	Jeżeli środek wymaga przedłożenia wspólnych rekomendacji w ramach procedury regionalizacji na podstawie art. 18 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013, należy podać: a) przewidywany termin konsultacji z innymi państwami członkowskimi i odpowiednimi komitetami doradczymi (MM.RRRR–MM.RRRR), oraz b) przewidywany termin przedłożenia wszelkich wspólnych rekomendacji (MM.RRRR–MM.RRRR) c) co najmniej jeden typ siedliska z listy kodowej typów siedlisk morskich (nieobowiązkowo) d) co najmniej jeden rodzaj rybołówstwa objęty środkiem (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków, nieobowiązkowo)
14.7.3. Środek przyjęty w ramach wspólnej polityki rolnej (WPR) (art. 15 ust. 5) (nieobowiązkowo)	Jeżeli środek jest związany z krajowym planem strategicznym WPR, należy przedstawić przegląd wzajemnych zależności między takim środkiem a krajowym planem strategicznym WPR. Dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków
14.7.4. Środek w synergii ze środkami planowanymi w krajowych planach odbudowy zasobów przyrodniczych innych państw członkowskich (art. 14 ust. 17)	Jeżeli środek pozostaje w synergii ze środkami planowanymi w krajowym planie odbudowy zasobów przyrodniczych co najmniej jednego innego państwa członkowskiego, należy wskazać dane państwo(-a) członkowskie. Należy wybrać co najmniej jedno państwo członkowskie z listy kodowej państw członkowskich.

Środek odbudowy nr 3 – Morskie_SO03

14. Środki, o których mowa w art. 15 ust. 3 lit. c)	
W odniesieniu do każdego środka należy wypełnić następujące sekcje:	
14.1. Informacje podstawowe	
14.1.1. Nazwa środka	a) Poprawa rozpoznania presji i skutecznego wdrażania środków ochronnych poprzez zwiększanie dostępności danych z zakresu przyłowu chronionych i zagrożonych gatunków morskich ptaków, ssaków i wybranych chronionych gatunków ryb. b) Morskie_SO03
14.1.2. Dany główny rodzaj ekosystemu	Należy wskazać jeden ekosystem z listy kodowej rodzajów ekosystemów. a) ekosystemy terenów podmokłych (przybrzeżnych i śródlądowych) b) ekosystemy użytków zielonych c) ekosystemy rzeczne, jeziorne, aluwialne i nadrzeczne d) ekosystemy lasów i terenów zalesionych e) ekosystemy wrzosowisk, zarośli i krzewów f) ekosystemy obszarów skalistych, wydmych i słabo porośniętych roślinnością g) ekosystemy gruntów uprawnych h) ekosystemy miejskie i) ekosystemy morskie j) inne ekosystemy
14.1.3. Inne dane rodzaje ekosystemów (nieobowiązkowo)	(można wybrać więcej niż jedną odpowiedź) a) ekosystemy terenów podmokłych (przybrzeżnych i śródlądowych) b) ekosystemy użytków zielonych c) ekosystemy rzeczne, jeziorne, aluwialne i nadrzeczne d) ekosystemy lasów i terenów zalesionych e) ekosystemy wrzosowisk, zarośli i krzewów f) ekosystemy obszarów skalistych, wydmych i słabo porośniętych roślinnością g) ekosystemy gruntów uprawnych h) ekosystemy miejskie i) ekosystemy morskie j) inne ekosystemy
14.1.4. Skala planowania	Należy wskazać odpowiedni poziom (należy wybrać jeden): a) krajowy b) niższy niż krajowy – NUTS1 (należy wybrać co najmniej jeden region NUTS1 z listy kodowej) c) niższy niż krajowy – NUTS2 (należy wybrać co najmniej jeden region NUTS2 z listy kodowej) d) lokalny – NUTS3 (należy wybrać co najmniej jeden region NUTS3 z listy kodowej) e) transgraniczny (należy wybrać co najmniej jedno państwo z listy kodowej, aby wskazać inne zaangażowane państwo lub państwa członkowskie) Ponadto w celu przekazania dodatkowych informacji (nieobowiązkowo): pole na dowolny tekst (sugerowana długość maks. 3 000 znaków)
14.1.5. Obecny stan wdrażania	Należy wybrać jedną z poniższych opcji. Jeżeli stan wdrażania różni się w poszczególnych obszarach, można wybrać więcej niż jedną opcję.

	a) etap planowania b) przyjęty plan c) trwające wdrażanie d) wdrożono już w przeszłości, ale w latach 2020–2024 nie osiągnięto jeszcze w pełni zamierzonych skutków lub usunięto bariery dla łączności wód powierzchniowych
14.2. Informacje na temat terminu wdrożenia	
14.2.1. Ramy czasowe wdrożenia środka	Należy wskazać jedną z następujących opcji: a) środek obejmuje jedynie okres do dnia 30 czerwca 2032 r. (art. 15 ust. 2) b) środek obejmuje okres do 2040 r. lub 2050 r. (art. 15 ust. 1) wraz z terminami pośrednimi dotyczącymi celów i obowiązków określonych w odpowiednim artykule lub odpowiednich artykułach c) środek obejmuje jedynie konkretny okres inny niż wyżej wymienione (określić RRRR–RRRR)
14.3. Opis celów i obowiązków oraz wkład w ich osiągnięcie i wypełnianie	
14.3.1. Opis środka	Wyniki monitoringu przyłowu w ramach Wieloletniego Programu Zbierania Danych Rybackich na lata 2014-2020 (WPZDR), oraz w latach 2021-2024 są uznawane za niereprezentatywne, zarówno przez ekspertów ds. rybołówstwa, jak i specjalistów zajmujących się ochroną ssaków i ptaków morskich. Podstawowym powodem braku reprezentatywności jest brak możliwości realizacji szerszego programu monitoringowego w ramach budżetu, przeznaczonego na obowiązkowe zadania WPZDR. Problemu nie rozwiązuje obowiązek raportowania przyłowu przez rybaków, ponieważ analiza danych z tego źródła wskazuje na ich bardzo niską wiarygodność i niekompletność. Środek swoim zakresem obejmuje, przy zapewnieniu stałego, dodatkowego źródła finansowania: 1. wypracowanie metodyki dedykowanego monitoringu przyłowu ptaków, ssaków morskich i wybranych chronionych gatunków ryb, realizowanego niezależnie od WPZDR, w ramach dodatkowego budżetu. Punktem wyjścia do prac nad metodyką będą doświadczenia z pilotażu z lat 2014-2017 oraz z programu dotyczącego wypracowania rekomendacji dla monitoringu łódzowego rybołówstwa przybrzeżnego w celu ochrony bioróżnorodności ze szczególnym uwzględnieniem przyławianych organizmów chronionych – realizowanego przez MIR-PIB w ramach środków Fundusze Europejskie dla Rybactwa 2021-2027. Wypracowana metodyka monitoringu powinna zawierać w szczególności: określenie floty referencyjnej objętej monitoringiem, określenie % nakładu połowowego oraz częstotliwości prowadzenia monitoringu; 2. podjęcie na forum HELCOM oraz Regionalnej Grupy Koordynacyjnej w ramach Zbioru Danych Rybackich (RCG DCF), inicjatyw zmierzających do opracowania i wdrożenia przez pozostałe państwa nadbałtyckie, jeśli nie identycznych, to porównywalnych metod monitorowania przyłowu; 3. przeprowadzenie w ramach działania pilotażowego projektu polegającego na opracowaniu i przetestowaniu metod zdalnego monitoringu elektronicznego (REM) połowów, prowadzonego przez typowe dla polskiego rybołówstwa bałtyckiego jednostki pływające;

	4. wdrożenie dedykowanego programu monitoringu przyłowu ptaków, ssaków morskich i wybranych chronionych gatunków ryb, którego wyniki będą mogły być w sposób wiarygodny ekstrapolowane na cały nakład połowowy w POM, by uzyskać prawdopodobną śmiertelność poszczególnych gatunków w liczbach bezwzględnych; 5. modyfikacja, o ile okaże się to niezbędne, monitoringu morskich ptaków zimujących tak, by jego rezultatem były także szacunki bezwzględnej liczebności poszczególnych gatunków w POM; 6. zwiększenie świadomości społeczności rybackich (warsztaty, ulotki) o znaczeniu ssaków, ptaków morskich i wybranych chronionych gatunków ryb dla ekosystemu Morza Bałtyckiego oraz włączanie ich do działań związanych ze zbieraniem danych o przyłowie tych zwierząt. Wyniki monitoringu przyłowu ptaków, ssaków morskich i wybranych chronionych gatunków ryb pozwolą na opracowanie i wdrożenie procedur podejmowania decyzji dotyczących ograniczania przyłowu, a ostatecznie do ograniczenia presji przyłowu na ptaki i ssaki morskie. Działanie, po wdrożeniu, byłoby kontynuowane w kolejnych latach.
14.3.2. Wkład w osiągnięcie celów i wypełnianie obowiązków	a) cel (należy wybrać co najmniej jeden artykuł z listy kodowej artykułów) art. 5 b) cel częściowy (należy wybrać co najmniej jeden cel częściowy/wskaźnik z listy kodowej celów częściowych) 5.7 <i>W poniższym tekście przedstawiono listę kodową artykułów i celów częściowych, które należy zastosować w polach odpowiadającym lit. a) i b) i które jako takie nie zostaną zawarte w akcie delegowanym.</i> Art. 4 4.1. Poprawa stanu siedlisk 4.4. Przywrócenie obszaru siedlisk 4.7. Poprawa jakości, ilości i łączności siedlisk gatunków 4.9. Uzupełnienie luk informacyjnych 4.10. Poprawa łączności pomiędzy typami siedlisk 4.11.–4.12. Dążenie do zapobiegania znacznemu pogorszeniu Art. 5 5.1. Poprawa stanu siedlisk 5.2. Przywrócenie obszaru siedlisk 5.5. Poprawa jakości i ilości siedlisk gatunków 5.7. Uzupełnienie luk informacyjnych 5.8. Poprawa spójności ekologicznej i łączności pomiędzy typami siedlisk 5.9.–5.10. Dążenie do zapobiegania znacznemu pogorszeniu Art. 8 8.1. Brak utraty netto miejskich terenów zieleni 8.2. Brak utraty netto pokrycia koronami drzew na obszarach miejskich 8.2. Zwiększenie powierzchni miejskich terenów zieleni 8.3. Zwiększenie pokrycia koronami drzew na obszarach miejskich Art. 9 9.1. Przywrócenie co najmniej 25 000 km rzek do stanu swobodnego przepływu w Unii do 2030 r. 9.2. Usuwanie sztucznych barier 9.3. Poprawa naturalnych funkcji równin zalewowych 9.4. Utrzymanie naturalnej łączności rzek oraz naturalnych funkcji równin zalewowych

	Art. 10 10.1. Zwiększenie różnorodności oraz liczebności owadów zapylających Art. 11 11.1. Zwiększenie różnorodności biologicznej w ekosystemach rolniczych 11.2.a. Dążenie do zwiększenia wskaźnika „liczebność motyli na użytkach zielonych” 11.2.b. Dążenie do zwiększenia wskaźnika „zasoby węgla organicznego w glebach mineralnych gruntów uprawnych” 11.2.c. Dążenie do zwiększenia wskaźnika „odsetek gruntów rolnych z elementami krajobrazu o wysokiej różnorodności” 11.3. Dążenie do zwiększenia wskaźnika liczebności pospolitych ptaków krajobrazu rolniczego 11.4.a. Dążenie do przywrócenia gleb organicznych wykorzystywanych w rolnictwie będących osuszonymi torfowiskami 11.4.b. Dążenie do ponownego nawadniania gleb organicznych wykorzystywanych w rolnictwie będących osuszonymi torfowiskami 11.4.c. Dążenie do ponownego nawadniania obszarów wydobywania torfu 11.4.d. Dążenie do ponownego nawadniania gleb organicznych będących osuszonymi torfowiskami w ramach użytkowania gruntów innego niż użytkowanie rolnicze i wydobywanie torfu Art. 12 12.1. Zwiększenie różnorodności biologicznej w ekosystemach leśnych 12.2. Zwiększenie wskaźnika liczebności pospolitych ptaków leśnych 12.3.a. Zwiększenie wskaźnika „drzewa martwe stojące” 12.3.b. Zwiększenie wskaźnika „drzewa martwe leżące” 12.3.c. Zwiększenie wskaźnika „udział lasów o strukturze różnowiekowej” 12.3.d. Zwiększenie wskaźnika „tłoczność obszarów leśnych” 12.3.e. Zwiększenie wskaźnika „zasoby węgla organicznego” 12.3.f. Zwiększenie wskaźnika „odsetek lasów, w których dominują rodzime gatunki drzew” 12.3.g. Zwiększenie wskaźnika „różnorodność gatunków drzew” Art. 13 13.1. Zasadzenie co najmniej trzech miliardów dodatkowych drzew
14.3.3. Presje, których dotyczy środek (nieobowiązkowo)	Należy wskazać co najmniej jedną presję z listy kodowej presji (z dyrektywy siedliskowej, ramowej dyrektywy wodnej, dyrektywy ramowej w sprawie strategii morskiej)
14.4. Jednolity opis środków	
Jednolity opis środków opiera się na dokumencie towarzyszącym „Typologia środków”. W odniesieniu do każdego środka określonego w sekcji 14.1.1 należy wybrać co najmniej jeden odpowiedni rodzaj środków.	
14.4.1. Jednolity opis środków (art. 15 ust. 3 lit. c))	a) należy wskazać co najmniej jeden rodzaj środków z listy kodowej rodzajów środków MSFD36 - Inne zaburzenia biologiczne MG05 - Ograniczenie przyłówów i przypadkowego zabijania gatunków niebędących przedmiotem połowów b) w przypadku środków ukierunkowanych na działania określone w art. 4 lub 5 należy wskazać co najmniej jeden typ siedliska z listy kodowej typów siedlisk (nieobowiązkowo)
14.5. Informacje przestrzenne	
14.5.1. Szacunkowa powierzchnia lub długość objęta środkiem (art. 15 ust. 3 lit. a)) (nieobowiązkowo)	Należy wskazać lit. a) i b) lub c). a) najlepsze oszacowanie lub zakres b) należy wybrać jednostkę (km lub km²)

	c) nieznane																																																																		
14.5.2. Orientacyjna mapa potencjalnych obszarów objętych środkiem (art. 15 ust. 3 lit. a)) (nieobowiązkowo)	Informacje geoprzestrzenne przedstawione na poziomie jednostek NUTS 3, siatki 10x10 km lub wyodrębnione wieloboki																																																																		
14.5.3. Położenie względem sieci Natura 2000 (art. 15 ust. 3 lit. c))	a) Należy wybrać jedną opcję z następującej listy kodowej: — Środki planuje się wdrożyć w obrębie sieci Natura 2000 — Środki planuje się wdrożyć poza siecią Natura 2000 — Środki planuje się wdrożyć zarówno w obrębie sieci Natura 2000, jak i poza nią b) Lista kodowa obszaru (obszarów) Natura 2000, na które środek ma wpływ (nieobowiązkowo)																																																																		
14.5.4. Program dostosowany do potrzeb w regionach najbardziej oddalonych, w stosownych przypadkach (art. 15 ust. 3 lit. o))	tak/ nie																																																																		
14.6. Szacowane potrzeby w zakresie finansowania (art. 15 ust. 3 lit. u)) (nieobowiązkowo)																																																																			
Wymienione poniżej informacje można podać w odniesieniu do każdego środka wskazanego w sekcji 14.1.1, a wszystkie pola są nieobowiązkowe. Informacje podane w tej sekcji można wykorzystać do wypełnienia informacji finansowych w części A.																																																																			
14.6.1. Szacowane potrzeby w zakresie finansowania (EUR) do celów wdrożenia środka (nieobowiązkowo)	I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy podać wymienione poniżej informacje (w EUR). Jeżeli w tym miejscu przedstawiono pełne informacje na poziomie środka, można je wykorzystać do uzupełnienia informacji finansowych w części A.																																																																		
	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2"></th><th colspan="2">Wydatki jednorazowe/ koszty przedsięwzięć (EUR/rok)</th><th colspan="2">Roczne koszty bieżące (EUR/rok)</th></tr> <tr> <th colspan="2"></th><th>Ogółem</th><th>Na terenie sieci Natura 2000</th><th>Ogółem</th><th>Na terenie sieci Natura 2000</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>A</td><td>Koszty horyzontalne środka</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>A.1</td><td>Monitorowanie i sprawozdawczość</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>A.2</td><td>Badania naukowe, w tym uzupełnianie luk informacyjnych</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>A.3</td><td>Inne (pole(-a) na dowolny tekst, każdy tekst maks. 100 znaków)</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>B</td><td>Szacunkowe koszty dla ekosystemu objętego środkiem</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>B.1</td><td>Ekosystemy terenów podmokłych (przybrzeżnych i śródlądowych)</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>B.2</td><td>Ekosystemy użytków zielonych</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>B.3</td><td>Ekosystemy rzeczne, jeziorne, aluwialne i nadrzeczne</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>B.4</td><td>Ekosystemy lasów i terenów zalesionych</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table>			Wydatki jednorazowe/ koszty przedsięwzięć (EUR/rok)		Roczne koszty bieżące (EUR/rok)				Ogółem	Na terenie sieci Natura 2000	Ogółem	Na terenie sieci Natura 2000	A	Koszty horyzontalne środka					A.1	Monitorowanie i sprawozdawczość					A.2	Badania naukowe, w tym uzupełnianie luk informacyjnych					A.3	Inne (pole(-a) na dowolny tekst, każdy tekst maks. 100 znaków)					B	Szacunkowe koszty dla ekosystemu objętego środkiem					B.1	Ekosystemy terenów podmokłych (przybrzeżnych i śródlądowych)					B.2	Ekosystemy użytków zielonych					B.3	Ekosystemy rzeczne, jeziorne, aluwialne i nadrzeczne					B.4	Ekosystemy lasów i terenów zalesionych				
		Wydatki jednorazowe/ koszty przedsięwzięć (EUR/rok)		Roczne koszty bieżące (EUR/rok)																																																															
		Ogółem	Na terenie sieci Natura 2000	Ogółem	Na terenie sieci Natura 2000																																																														
A	Koszty horyzontalne środka																																																																		
A.1	Monitorowanie i sprawozdawczość																																																																		
A.2	Badania naukowe, w tym uzupełnianie luk informacyjnych																																																																		
A.3	Inne (pole(-a) na dowolny tekst, każdy tekst maks. 100 znaków)																																																																		
B	Szacunkowe koszty dla ekosystemu objętego środkiem																																																																		
B.1	Ekosystemy terenów podmokłych (przybrzeżnych i śródlądowych)																																																																		
B.2	Ekosystemy użytków zielonych																																																																		
B.3	Ekosystemy rzeczne, jeziorne, aluwialne i nadrzeczne																																																																		
B.4	Ekosystemy lasów i terenów zalesionych																																																																		

B.5	Ekosystemy wrzosowisk, zarośli i krzewów					
B.6	Ekosystemy obszarów skalistych, wydmych i słabo porośniętych roślinnością					
B.7	Ekosystemy gruntów uprawnych					
B.8	Ekosystemy miejskie					
B.9	Ekosystemy morskie					
B.10	Inne ekosystemy					
C	Inne koszty niezwiązane z określonymi ekosystemami					
C.1	Inne (pole(-a) na dowolny tekst, każdy tekst maks. 100 znaków)					
	Ogółem					

14.6.2. Szacowane wsparcie finansowe dla zainteresowanych stron, na które mają wpływ środki odbudowy lub inne nowe obowiązki wynikające z wdrażania rozporządzenia (nieobowiązkowo)	I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie (nieobowiązkowo) II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy <i>W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy przedstawić:</i> a) opis (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków) b) odpowiednio, najlepsze oszacowanie wartości lub zakresu (w EUR)
14.6.3. Orientacyjne środki planowanego finansowania publicznego (nieobowiązkowo)	I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie (nieobowiązkowo) II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy <i>W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy przedstawić:</i> a) opis (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków) b) odpowiednio, najlepsze oszacowanie wartości lub zakresu (w EUR)
14.6.4. Orientacyjne środki planowanego finansowania prywatnego (nieobowiązkowo)	I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie (nieobowiązkowo) II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy <i>W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy przedstawić:</i> a) opis (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków) b) odpowiednio, najlepsze oszacowanie wartości lub zakresu (w EUR)
14.6.5. Planowane współfinansowanie i finansowanie za pomocą unijnych instrumentów finansowania (nieobowiązkowo)	I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie (nieobowiązkowo) II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy <i>W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy przedstawić:</i>

	a) opis (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków) b) odpowiednio, najlepsze oszacowanie wartości lub zakresu (w EUR)
14.7. Informacje na temat wdrażania środka w ramach innych polityk, w stosownych przypadkach	
14.7.1. Opis środków ochrony i zarządzania, które mają zostać przyjęte w ramach wspólnej polityki rybołówstwa, w stosownych przypadkach (art. 15 ust. 4, art. 18 ust. 2)	Należy przedstawić opis na poziomie lit. a) lub b) (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków): a) krajowe środki ochrony i zarządzania b) wspólne rekomendacje w ramach procedury regionalizacji na podstawie art. 18 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013
14.7.2. Planowanie środków, które mają zostać przyjęte z zastosowaniem procedury regionalizacji w ramach wspólnej polityki rybołówstwa (art. 15 ust. 4, art. 18 ust. 2 i 3) (w stosownych przypadkach zgodnie z sekcją 14.7.1)	Jeżeli środek wymaga przedłożenia wspólnych rekomendacji w ramach procedury regionalizacji na podstawie art. 18 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013, należy podać: a) przewidywany termin konsultacji z innymi państwami członkowskimi i odpowiednimi komitetami doradczymi (MM.RRRR–MM.RRRR), oraz b) przewidywany termin przedłożenia wszelkich wspólnych rekomendacji (MM.RRRR–MM.RRRR) c) co najmniej jeden typ siedliska z listy kodowej typów siedlisk morskich (nieobowiązkowo) d) co najmniej jeden rodzaj rybołówstwa objęty środkiem (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków, nieobowiązkowo)
14.7.3. Środek przyjęty w ramach wspólnej polityki rolnej (WPR) (art. 15 ust. 5) (nieobowiązkowo)	Jeżeli środek jest związany z krajowym planem strategicznym WPR, należy przedstawić przegląd wzajemnych zależności między takim środkiem a krajowym planem strategicznym WPR. Dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków
14.7.4. Środek w synergii ze środkami planowanymi w krajowych planach odbudowy zasobów przyrodniczych innych państw członkowskich (art. 14 ust. 17)	Jeżeli środek pozostaje w synergii ze środkami planowanymi w krajowym planie odbudowy zasobów przyrodniczych co najmniej jednego innego państwa członkowskiego, należy wskazać dane państwo(-a) członkowskie. Należy wybrać co najmniej jedno państwo członkowskie z listy kodowej państw członkowskich.

Środek odbudowy nr 4 – Morskie_SO04

14. Środki, o których mowa w art. 15 ust. 3 lit. c)	
W odniesieniu do każdego środka należy wypełnić następujące sekcje:	
14.1. Informacje podstawowe	
14.1.1. Nazwa środka	a) Rozwój i testowanie alternatywnych narzędzi połowowych i urządzeń mających na celu ograniczenie przyłowu chronionych oraz zagrożonych gatunków zwierząt (ptaków i ssaków) b) Morskie_SO04
14.1.2. Dany główny rodzaj ekosystemu	Należy wskazać jeden ekosystem z listy kodowej rodzajów ekosystemów. a) ekosystemy terenów podmokłych (przybrzeżnych i śródlądowych) b) ekosystemy użytków zielonych c) ekosystemy rzeczne, jeziorne, aluwialne i nadrzeczne d) ekosystemy lasów i terenów zalesionych e) ekosystemy wrzosowisk, zarośli i krzewów f) ekosystemy obszarów skalistych, wydmych i słabo porośniętych roślinnością g) ekosystemy gruntów uprawnych h) ekosystemy miejskie i) ekosystemy morskie j) inne ekosystemy
14.1.3. Inne dane rodzaje ekosystemów (nieobowiązkowo)	(można wybrać więcej niż jedną odpowiedź) a) ekosystemy terenów podmokłych (przybrzeżnych i śródlądowych) b) ekosystemy użytków zielonych c) ekosystemy rzeczne, jeziorne, aluwialne i nadrzeczne d) ekosystemy lasów i terenów zalesionych e) ekosystemy wrzosowisk, zarośli i krzewów f) ekosystemy obszarów skalistych, wydmych i słabo porośniętych roślinnością g) ekosystemy gruntów uprawnych h) ekosystemy miejskie i) ekosystemy morskie j) inne ekosystemy
14.1.4. Skala planowania	Należy wskazać odpowiedni poziom (należy wybrać jeden): a) krajowy b) niższy niż krajowy – NUTS1 (należy wybrać co najmniej jeden region NUTS1 z listy kodowej) c) niższy niż krajowy – NUTS2 (należy wybrać co najmniej jeden region NUTS2 z listy kodowej) d) lokalny – NUTS3 (należy wybrać co najmniej jeden region NUTS3 z listy kodowej) e) transgraniczny (należy wybrać co najmniej jedno państwo z listy kodowej, aby wskazać inne zaangażowane państwo lub państwa członkowskie) Ponadto w celu przekazania dodatkowych informacji (nieobowiązkowo): pole na dowolny tekst (sugerowana długość maks. 3 000 znaków)
14.1.5. Obecny stan wdrażania	Należy wybrać jedną z poniższych opcji. Jeżeli stan wdrażania różni się w poszczególnych obszarach, można wybrać więcej niż jedną opcję.

	a) etap planowania b) przyjęty plan c) trwające wdrażanie d) wdrożono już w przeszłości, ale w latach 2020–2024 nie osiągnięto jeszcze w pełni zamierzonych skutków lub usunięto bariery dla łączności wód powierzchniowych
14.2. Informacje na temat terminu wdrożenia	
14.2.1. Ramy czasowe wdrożenia środka	Należy wskazać jedną z następujących opcji: a) środek obejmuje jedynie okres do dnia 30 czerwca 2032 r. (art. 15 ust. 2) b) środek obejmuje okres do 2040 r. lub 2050 r. (art. 15 ust. 1) wraz z terminami pośrednimi dotyczącymi celów i obowiązków określonych w odpowiednim artykule lub odpowiednich artykułach c) środek obejmuje jedynie konkretny okres inny niż wyżej wymienione (określić RRRR–RRRR)
14.3. Opis celów i obowiązków oraz wkład w ich osiągnięcie i wypełnianie	
14.3.1. Opis środka	Rozwój i testowanie alternatywnych narzędzi połowowych oraz urządzeń ograniczających przyłów gatunków chronionych jest niezbędne dla zmniejszenia presji rybołówstwa na ptaki i ssaki morskie oraz dla realizacji celów ochrony różnorodności biologicznej wynikających z NRL i przepisów UE. Obecnie przyłów stanowi jedną z głównych presji na gatunki zagrożone, a brak skutecznych narzędzi ograniczających to zjawisko utrudnia osiągnięcie dobrego stanu ekosystemów morskich. Wprowadzenie innowacyjnych, selektywnych technik połowu zwiększy bezpieczeństwo gatunków narażonych na przypadkowe usidlenie, poprawi efektywność zarządzania rybołówstwem oraz przyczyni się do zmniejszenia strat środowiskowych. Środek odpowiada również na potrzebę systemowego wsparcia badań, testów, szkoleń i infrastruktury niezbędnej do praktycznego wdrożenia rozwiązań minimalizujących przyłów. Środek obejmuje: 1. Wsparcie badań i projektów pilotażowych dotyczących opracowania, testowania i wdrażania alternatywnych, selektywnych narzędzi połowowych minimalizujących przyłów ssaków i ptaków morskich. 2. Dofinansowanie zakupu i stosowania narzędzi alternatywnych, przy preferencyjnym poziomie wsparcia dla technologii bezpiecznych dla gatunków chronionych. 3. Rozdzielenie kategorii innowacji na poddziałania obejmujące: • techniki i narzędzia ograniczające przyłów gatunków chronionych (ptaki, ssaki), • narzędzia zwiększające selektywność połowów ryb, • innowacje dotyczące zarybiania i odbudowy populacji. 4. Wsparcie systemu szkoleń i edukacji rybaków, obejmujące: • zasady ograniczania przyłowu, • właściwe stosowanie narzędzi alternatywnych, • identyfikację gatunków chronionych i procedury postępowania. 5. Włączenie ośrodków badawczych i jednostek ochrony środowiska w proces rozwoju i oceny skuteczności innowacyjnych narzędzi połowowych.

	6. Powiązanie systemu rekompensat za szkody wyrządzane przez ssaki morskie z obowiązkiem stosowania narzędzi zmniejszających przyłów i straty w połowie.
14.3.2. Wkład w osiągnięcie celów i wypełnianie obowiązków	a) cel (należy wybrać co najmniej jeden artykuł z listy kodowej artykułów) art 5 b) cel częściowy (należy wybrać co najmniej jeden cel częściowy/wskaźnik z listy kodowej celów częściowych) 5.9-5.10 <i>W poniższym tekście przedstawiono listę kodową artykułów i celów częściowych, które należy zastosować w polach odpowiadającym lit. a) i b) i które jako takie nie zostaną zawarte w akcie delegowanym.</i> Art. 4 4.1. Poprawa stanu siedlisk 4.4. Przywrócenie obszaru siedlisk 4.7. Poprawa jakości, ilości i łączności siedlisk gatunków 4.9. Uzupełnienie luk informacyjnych 4.10. Poprawa łączności pomiędzy typami siedlisk 4.11.–4.12. Dążenie do zapobiegania znacznemu pogorszeniu Art. 5 5.1. Poprawa stanu siedlisk 5.2. Przywrócenie obszaru siedlisk 5.5. Poprawa jakości i ilości siedlisk gatunków 5.7. Uzupełnienie luk informacyjnych 5.8. Poprawa spójności ekologicznej i łączności pomiędzy typami siedlisk 5.9.–5.10. Dążenie do zapobiegania znacznemu pogorszeniu Art. 8 8.1. Brak utraty netto miejskich terenów zieleni 8.2. Brak utraty netto pokrycia koronami drzew na obszarach miejskich 8.2. Zwiększenie powierzchni miejskich terenów zieleni 8.3. Zwiększenie pokrycia koronami drzew na obszarach miejskich Art. 9 9.1. Przywrócenie co najmniej 25 000 km rzek do stanu swobodnego przepływu w Unii do 2030 r. 9.2. Usuwanie sztucznych barier 9.3. Poprawa naturalnych funkcji równin zalewowych 9.4. Utrzymanie naturalnej łączności rzek oraz naturalnych funkcji równin zalewowych Art. 10 10.1. Zwiększenie różnorodności oraz liczebności owadów zapylających Art. 11 11.1. Zwiększenie różnorodności biologicznej w ekosystemach rolniczych 11.2.a. Dążenie do zwiększenia wskaźnika „liczebność motyli na użytkach zielonych” 11.2.b. Dążenie do zwiększenia wskaźnika „zasoby węgla organicznego w glebach mineralnych gruntów uprawnych” 11.2.c. Dążenie do zwiększenia wskaźnika „odsetek gruntów rolnych z elementami krajobrazu o wysokiej różnorodności” 11.3. Dążenie do zwiększenia wskaźnika liczebności pospolitych ptaków krajobrazu rolniczego 11.4.a. Dążenie do przywrócenia gleb organicznych wykorzystywanych w rolnictwie będących osuszonymi torfowiskami 11.4.b. Dążenie do ponownego nawadniania gleb organicznych wykorzystywanych w rolnictwie będących osuszonymi torfowiskami

	11.4.c. Dążenie do ponownego nawadniania obszarów wydobywania torfu 11.4.d. Dążenie do ponownego nawadniania gleb organicznych będących osuszonymi torfowiskami w ramach użytkowania gruntów innego niż użytkowanie rolnicze i wydobywanie torfu Art. 12 12.1. Zwiększenie różnorodności biologicznej w ekosystemach leśnych 12.2. Zwiększenie wskaźnika liczebności pospolitych ptaków leśnych 12.3.a. Zwiększenie wskaźnika „drzewa martwe stojące” 12.3.b. Zwiększenie wskaźnika „drzewa martwe leżące” 12.3.c. Zwiększenie wskaźnika „udział lasów o strukturze różnowiekowej” 12.3.d. Zwiększenie wskaźnika „tętność obszarów leśnych” 12.3.e. Zwiększenie wskaźnika „zasoby węgla organicznego” 12.3.f. Zwiększenie wskaźnika „odsetek lasów, w których dominują rodzime gatunki drzew” 12.3.g. Zwiększenie wskaźnika „różnorodność gatunków drzew” Art. 13 13.1. Zasadzenie co najmniej trzech miliardów dodatkowych drzew
14.3.3. Presje, których dotyczy środek (nieobowiązkowo)	Należy wskazać co najmniej jedną presję z listy kodowej presji (z dyrektywy siedliskowej, ramowej dyrektywy wodnej, dyrektywy ramowej w sprawie strategii morskiej)
14.4. Jednolity opis środków	
Jednolity opis środków opiera się na dokumencie towarzyszącym „Typologia środków”. W odniesieniu do każdego środka określonego w sekcji 14.1.1 należy wybrać co najmniej jeden odpowiedni rodzaj środków.	
14.4.1. Jednolity opis środków (art. 15 ust. 3 lit. c))	a) należy wskazać co najmniej jeden rodzaj środków z listy kodowej rodzajów środków MG05 - Ograniczenie przyłówów i przypadkowego zabijania gatunków niebędących przedmiotem połowów b) w przypadku środków ukierunkowanych na działania określone w art. 4 lub 5 należy wskazać co najmniej jeden typ siedliska z listy kodowej typów siedlisk (nieobowiązkowo)
14.5. Informacje przestrzenne	
14.5.1. Szacunkowa powierzchnia lub długość objęta środkiem (art. 15 ust. 3 lit. a)) (nieobowiązkowo)	Należy wskazać lit. a) i b) lub c). a) najlepsze oszacowanie lub zakres b) należy wybrać jednostkę (km lub km²) c) nieznanie
14.5.2. Orientacyjna mapa potencjalnych obszarów objętych środkiem (art. 15 ust. 3 lit. a)) (nieobowiązkowo)	Informacje geoprzestrzenne przedstawione na poziomie jednostek NUTS 3, siatki 10x10 km lub wyodrębnione wieloboki
14.5.3. Położenie względem sieci Natura 2000 (art. 15 ust. 3 lit. c))	a) Należy wybrać jedną opcję z następującej listy kodowej: — Środki planuje się wdrożyć w obrębie sieci Natura 2000 — Środki planuje się wdrożyć poza siecią Natura 2000 — Środki planuje się wdrożyć zarówno w obrębie sieci Natura 2000, jak i poza nią b) Lista kodowa obszaru (obszarów) Natura 2000, na które środek ma wpływ (nieobowiązkowo)
14.5.4. Program dostosowany do potrzeb w regionach najbardziej	tak/ nie

oddalonych, w stosownych przypadkach (art. 15 ust. 3 lit. o))					
14.6. Szacowane potrzeby w zakresie finansowania (art. 15 ust. 3 lit. u)) (nieobowiązkowo)					
Wymienione poniżej informacje można podać w odniesieniu do każdego środka wskazanego w sekcji 14.1.1, a wszystkie pola są nieobowiązkowe. Informacje podane w tej sekcji można wykorzystać do wypełnienia informacji finansowych w części A.					
14.6.1. Szacowane potrzeby w zakresie finansowania (EUR) do celów wdrożenia środka (nieobowiązkowo)		I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy podać wymienione poniżej informacje (w EUR). Jeżeli w tym miejscu przedstawiono pełne informacje na poziomie środka, można je wykorzystać do uzupełnienia informacji finansowych w części A.			
		Wydatki jednorazowe/ koszty przedsięwzięć (EUR/rok)		Roczne koszty bieżące (EUR/rok)	
		Ogółem	Na terenie sieci Natura 2000	Ogółem	Na terenie sieci Natura 2000
A	Koszty horyzontalne środka				
A.1	Monitorowanie i sprawozdawczość				
A.2	Badania naukowe, w tym uzupełnianie luk informacyjnych				
A.3	Inne (pole(-a) na dowolny tekst, każdy tekst maks. 100 znaków)				
B	Szacunkowe koszty dla ekosystemu objętego środkiem				
B.1	Ekosystemy terenów podmokłych (przybrzeżnych i śródlądowych)				
B.2	Ekosystemy użytków zielonych				
B.3	Ekosystemy rzeczne, jeziorne, aluwialne i nadrzeczne				
B.4	Ekosystemy lasów i terenów zalesionych				
B.5	Ekosystemy wrzosowisk, zarośli i krzewów				
B.6	Ekosystemy obszarów skalistych, wydmy i słabo porośniętych roślinnością				
B.7	Ekosystemy gruntów uprawnych				
B.8	Ekosystemy miejskie				
B.9	Ekosystemy morskie				
B.10	Inne ekosystemy				
C	Inne koszty niezwiązane z określonymi ekosystemami				
C.1	Inne (pole(-a) na dowolny tekst, każdy tekst maks. 100 znaków)				
	Ogółem				
14.6.2. Szacowane wsparcie finansowe dla zainteresowanych stron, na które mają wpływ środki		I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie (nieobowiązkowo)			

odbudowy lub inne nowe obowiązki wynikające z wdrażania rozporządzenia (nieobowiązkowo)	II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy <i>W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy przedstawić:</i> a) opis (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków) b) odpowiednio, najlepsze oszacowanie wartości lub zakresu (w EUR)
14.6.3. Orientacyjne środki planowanego finansowania publicznego (nieobowiązkowo)	I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie (nieobowiązkowo) II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy <i>W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy przedstawić:</i> a) opis (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków) b) odpowiednio, najlepsze oszacowanie wartości lub zakresu (w EUR)
14.6.4. Orientacyjne środki planowanego finansowania prywatnego (nieobowiązkowo)	I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie (nieobowiązkowo) II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy <i>W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy przedstawić:</i> a) opis (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków) b) odpowiednio, najlepsze oszacowanie wartości lub zakresu (w EUR)
14.6.5. Planowane współfinansowanie i finansowanie za pomocą unijnych instrumentów finansowania (nieobowiązkowo)	I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie (nieobowiązkowo) II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy <i>W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy przedstawić:</i> a) opis (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków) b) odpowiednio, najlepsze oszacowanie wartości lub zakresu (w EUR)
14.7. Informacje na temat wdrażania środka w ramach innych polityk, w stosownych przypadkach	
14.7.1. Opis środków ochrony i zarządzania, które mają zostać przyjęte w ramach wspólnej polityki rybołówstwa, w stosownych przypadkach (art. 15 ust. 4, art. 18 ust. 2)	Należy przedstawić opis na poziomie lit. a) lub b) (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków): a) krajowe środki ochrony i zarządzania b) wspólne rekomendacje w ramach procedury regionalizacji na podstawie art. 18 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013
14.7.2. Planowanie środków, które mają zostać przyjęte z zastosowaniem procedury regionalizacji w ramach wspólnej polityki rybołówstwa (art. 15 ust. 4,	Jeżeli środek wymaga przedłożenia wspólnych rekomendacji w ramach procedury regionalizacji na podstawie art. 18 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013, należy podać: a) przewidywany termin konsultacji z innymi państwami członkowskimi i odpowiednimi komitetami doradczymi (MM.RRRR–MM.RRRR), oraz

art. 18 ust. 2 i 3) (w stosownych przypadkach zgodnie z sekcją 14.7.1)	b) przewidywany termin przedłożenia wszelkich wspólnych rekomendacji (MM.RRRR–MM.RRRR) c) co najmniej jeden typ siedliska z listy kodowej typów siedlisk morskich (nieobowiązkowo) d) co najmniej jeden rodzaj rybołówstwa objęty środkiem (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków, nieobowiązkowo)
14.7.3. Środek przyjęty w ramach wspólnej polityki rolnej (WPR) (art. 15 ust. 5) (nieobowiązkowo)	Jeżeli środek jest związany z krajowym planem strategicznym WPR, należy przedstawić przegląd wzajemnych zależności między takim środkiem a krajowym planem strategicznym WPR. Dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków
14.7.4. Środek w synergii ze środkami planowanymi w krajowych planach odbudowy zasobów przyrodniczych innych państw członkowskich (art. 14 ust. 17)	Jeżeli środek pozostaje w synergii ze środkami planowanymi w krajowym planie odbudowy zasobów przyrodniczych co najmniej jednego innego państwa członkowskiego, należy wskazać dane państwo(-a) członkowskie. Należy wybrać co najmniej jedno państwo członkowskie z listy kodowej państw członkowskich.

Środek odbudowy nr 5 – Morskie_SO05

14. Środki, o których mowa w art. 15 ust. 3 lit. c)	
W odniesieniu do każdego środka należy wypełnić następujące sekcje:	
14.1. Informacje podstawowe	
14.1.1. Nazwa środka	a) Poprawa ciągłości i jakości siedlisk dennych poprzez rekultywację wyrobisk porefulacyjnych powstałych w efekcie prac czerpalnych prowadzonych na akwenie Zatoki Puckiej Wewnętrznej b) Morskie_SO05
14.1.2. Dany główny rodzaj ekosystemu	Należy wskazać jeden ekosystem z listy kodowej rodzajów ekosystemów. a) ekosystemy terenów podmokłych (przybrzeżnych i śródlądowych) b) ekosystemy użytków zielonych c) ekosystemy rzeczne, jeziorne, aluwialne i nadrzeczne d) ekosystemy lasów i terenów zalesionych e) ekosystemy wrzosowisk, zarośli i krzewów f) ekosystemy obszarów skalistych, wydmych i słabo porośniętych roślinnością g) ekosystemy gruntów uprawnych h) ekosystemy miejskie i) ekosystemy morskie j) inne ekosystemy
14.1.3. Inne dane rodzaje ekosystemów (nieobowiązkowo)	(można wybrać więcej niż jedną odpowiedź) a) ekosystemy terenów podmokłych (przybrzeżnych i śródlądowych) b) ekosystemy użytków zielonych c) ekosystemy rzeczne, jeziorne, aluwialne i nadrzeczne d) ekosystemy lasów i terenów zalesionych e) ekosystemy wrzosowisk, zarośli i krzewów f) ekosystemy obszarów skalistych, wydmych i słabo porośniętych roślinnością g) ekosystemy gruntów uprawnych h) ekosystemy miejskie i) ekosystemy morskie j) inne ekosystemy
14.1.4. Skala planowania	Należy wskazać odpowiedni poziom (należy wybrać jeden): a) krajowy b) niższy niż krajowy – NUTS1 (należy wybrać co najmniej jeden region NUTS1 z listy kodowej) c) niższy niż krajowy – NUTS2 (należy wybrać co najmniej jeden region NUTS2 z listy kodowej) d) lokalny – NUTS3 (należy wybrać co najmniej jeden region NUTS3 z listy kodowej) e) transgraniczny (należy wybrać co najmniej jedno państwo z listy kodowej, aby wskazać inne zaangażowane państwo lub państwa członkowskie) Ponadto w celu przekazania dodatkowych informacji (nieobowiązkowo): pole na dowolny tekst (sugerowana długość maks. 3 000 znaków)

14.1.5. Obecny stan wdrażania	Należy wybrać jedną z poniższych opcji. Jeżeli stan wdrażania różni się w poszczególnych obszarach, można wybrać więcej niż jedną opcję. a) etap planowania b) przyjęty plan c) trwające wdrażanie d) wdrożono już w przeszłości, ale w latach 2020–2024 nie osiągnięto jeszcze w pełni zamierzonych skutków lub usunięto bariery dla łączności wód powierzchniowych
14.2. Informacje na temat terminu wdrożenia	
14.2.1. Ramy czasowe wdrożenia środka	Należy wskazać jedną z następujących opcji: a) środek obejmuje jedynie okres do dnia 30 czerwca 2032 r. (art. 15 ust. 2) b) środek obejmuje okres do 2040 r. lub 2050 r. (art. 15 ust. 1) wraz z terminami pośrednimi dotyczącymi celów i obowiązków określonych w odpowiednim artykule lub odpowiednich artykułach c) środek obejmuje jedynie konkretny okres inny niż wyżej wymienione (określić RRRR–RRRR)
14.3. Opis celów i obowiązków oraz wkład w ich osiągnięcie i wypełnianie	
14.3.1. Opis środka	Środek przyczyni się do poprawy ciągłości i jakości siedlisk dennych oraz zwiększenia różnorodności biologicznej poprzez odtworzenie warunków charakterystycznych dla naturalnych ekosystemów płytkowodnych Zatoki Puckiej, w tym warunków sprzyjających naturalnej regeneracji łąk podwodnych. Działanie to będzie wzmacniać zdolność ekosystemu do samoodtwarzania, przyczyniając się do długoterminowej poprawy stanu środowiska morskiego regionu. Środek zakłada podjęcie działań rekultywacyjnych w wyrobiskach powstałych w wyniku prac czerpalnych prowadzonych na akwenu Zatoki Puckiej Wewnętrznej w latach 1989–1997 (Władysławowo, Chałupy, Kuźnica I i Kuźnica II). Obszary te charakteryzują się znacznymi przekształceniami dna, zaburzeniami ciągłości siedlisk oraz zmianami warunków hydromorfologicznych, co ogranicza ich zdolność do pełnienia funkcji ekologicznych i wpływa na procesy przyrodnicze zachodzące w płytkowodnej części Zatoki. Działania przewidziane w ramach środka obejmują: 1. Zastosowanie rozwiązań rekultywacyjnych wspierających naturalną regenerację siedlisk, w tym: - Wyrównanie i stabilizację nierównomiernych form dna - Uzupełnienie osadów w miejscach nadmiernie pogłębionych 2. Monitoring efektów rekultywacji, obejmujący badania osadów, makrofitów, bentosu, a także ocenę stabilności wprowadzonych rozwiązań.
14.3.2. Wkład w osiągnięcie celów i wypełnianie obowiązków	a) cel (należy wybrać co najmniej jeden artykuł z listy kodowej artykułów) art. 5 b) cel cząstkowy (należy wybrać co najmniej jeden cel cząstkowy/wskaźnik z listy kodowej celów cząstkowych) 5.1, 5.2, 5.5, 5.8

	W poniższym tekście przedstawiono listę kodową artykułów i celów cząstkowych, które należy zastosować w polach odpowiadającym lit. a) i b) i które jako takie nie zostaną zawarte w akcie delegowanym. Art. 4 4.1. Poprawa stanu siedlisk 4.4. Przywrócenie obszaru siedlisk 4.7. Poprawa jakości, ilości i łączności siedlisk gatunków 4.9. Uzupełnienie luk informacyjnych 4.10. Poprawa łączności pomiędzy typami siedlisk 4.11.–4.12. Dążenie do zapobiegania znacznemu pogorszeniu Art. 5 5.1. Poprawa stanu siedlisk 5.2. Przywrócenie obszaru siedlisk 5.5. Poprawa jakości i ilości siedlisk gatunków 5.7. Uzupełnienie luk informacyjnych 5.8. Poprawa spójności ekologicznej i łączności pomiędzy typami siedlisk 5.9.–5.10. Dążenie do zapobiegania znacznemu pogorszeniu Art. 8 8.1. Brak utraty netto miejskich terenów zieleni 8.2. Brak utraty netto pokrycia koronami drzew na obszarach miejskich 8.2. Zwiększenie powierzchni miejskich terenów zieleni 8.3. Zwiększenie pokrycia koronami drzew na obszarach miejskich Art. 9 9.1. Przywrócenie co najmniej 25 000 km rzek do stanu swobodnego przepływu w Unii do 2030 r. 9.2. Usuwanie sztucznych barier 9.3. Poprawa naturalnych funkcji równin zalewowych 9.4. Utrzymanie naturalnej łączności rzek oraz naturalnych funkcji równin zalewowych Art. 10 10.1. Zwiększenie różnorodności oraz liczebności owadów zapylających Art. 11 11.1. Zwiększenie różnorodności biologicznej w ekosystemach rolniczych 11.2.a. Dążenie do zwiększenia wskaźnika „liczebność motyli na użytkach zielonych” 11.2.b. Dążenie do zwiększenia wskaźnika „zasoby węgla organicznego w glebach mineralnych gruntów uprawnych” 11.2.c. Dążenie do zwiększenia wskaźnika „odsetek gruntów rolnych z elementami krajobrazu o wysokiej różnorodności” 11.3. Dążenie do zwiększenia wskaźnika liczebności pospolitych ptaków krajobrazu rolniczego 11.4.a. Dążenie do przywrócenia gleb organicznych wykorzystywanych w rolnictwie będących osuszonymi torfowiskami 11.4.b. Dążenie do ponownego nawadniania gleb organicznych wykorzystywanych w rolnictwie będących osuszonymi torfowiskami 11.4.c. Dążenie do ponownego nawadniania obszarów wydobywania torfu 11.4.d. Dążenie do ponownego nawadniania gleb organicznych będących osuszonymi torfowiskami w ramach użytkowania gruntów innego niż użytkowanie rolnicze i wydobywanie torfu Art. 12 12.1. Zwiększenie różnorodności biologicznej w ekosystemach leśnych 12.2. Zwiększenie wskaźnika liczebności pospolitych ptaków leśnych 12.3.a. Zwiększenie wskaźnika „drzewa martwe stojące”
--	--

	12.3.b. Zwiększenie wskaźnika „drzewa martwe leżące” 12.3.c. Zwiększenie wskaźnika „udział lasów o strukturze różnowiekowej” 12.3.d. Zwiększenie wskaźnika „łączność obszarów leśnych” 12.3.e. Zwiększenie wskaźnika „zasoby węgla organicznego” 12.3.f. Zwiększenie wskaźnika „odsetek lasów, w których dominują rodzime gatunki drzew” 12.3.g. Zwiększenie wskaźnika „różnorodność gatunków drzew” Art. 13 13.1. Zasadzenie co najmniej trzech miliardów dodatkowych drzew
14.3.3. Presje, których dotyczy środek (nieobowiązkowo)	Należy wskazać co najmniej jedną presję z listy kodowej presji (z dyrektywy siedliskowej, ramowej dyrektywy wodnej, dyrektywy ramowej w sprawie strategii morskiej)
14.4. Jednolity opis środków	
Jednolity opis środków opiera się na dokumencie towarzyszącym „Typologia środków”. W odniesieniu do każdego środka określonego w sekcji 14.1.1 należy wybrać co najmniej jeden odpowiedni rodzaj środków.	
14.4.1. Jednolity opis środków (art. 15 ust. 3 lit. c))	a) należy wskazać co najmniej jeden rodzaj środków z listy kodowej rodzajów środków MXX - Przywrócenie typów siedlisk morskich i gatunków siedliskowych b) w przypadku środków ukierunkowanych na działania określone w art. 4 lub 5 należy wskazać co najmniej jeden typ siedliska z listy kodowej typów siedlisk (nieobowiązkowo)
14.5. Informacje przestrzenne	
14.5.1. Szacunkowa powierzchnia lub długość objęta środkiem (art. 15 ust. 3 lit. a)) (nieobowiązkowo)	Należy wskazać lit. a) i b) lub c). a) najlepsze oszacowanie lub zakres b) należy wybrać jednostkę (km lub km²) c) nieznane
14.5.2. Orientacyjna mapa potencjalnych obszarów objętych środkiem (art. 15 ust. 3 lit. a)) (nieobowiązkowo)	Informacje geoprzestrzenne przedstawione na poziomie jednostek NUTS 3, siatki 10x10 km lub wyodrębnione wieloboki
14.5.3. Położenie względem sieci Natura 2000 (art. 15 ust. 3 lit. c))	a) Należy wybrać jedną opcję z następującej listy kodowej: — Środki planuje się wdrożyć w obrębie sieci Natura 2000 — Środki planuje się wdrożyć poza siecią Natura 2000 — Środki planuje się wdrożyć zarówno w obrębie sieci Natura 2000, jak i poza nią b) Lista kodowa obszaru (obszarów) Natura 2000, na które środek ma wpływ (nieobowiązkowo)
14.5.4. Program dostosowany do potrzeb w regionach najbardziej oddalonych, w stosownych przypadkach (art. 15 ust. 3 lit. o))	tak/ nie
14.6. Szacowane potrzeby w zakresie finansowania (art. 15 ust. 3 lit. u)) (nieobowiązkowo)	
Wymienione poniżej informacje można podać w odniesieniu do każdego środka wskazanego w sekcji 14.1.1, a wszystkie pola są nieobowiązkowe. Informacje podane w tej sekcji można wykorzystać do wypełnienia informacji finansowych w części A.	
14.6.1. Szacowane potrzeby w zakresie finansowania (EUR) do celów wdrożenia środka (nieobowiązkowo)	I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie

		III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy podać wymienione poniżej informacje (w EUR). Jeżeli w tym miejscu przedstawiono pełne informacje na poziomie środka, można je wykorzystać do uzupełnienia informacji finansowych w części A.			
		Wydatki jednorazowe/ koszty przedsięwzięć (EUR/rok)		Roczne koszty bieżące (EUR/rok)	
		Ogółem	Na terenie sieci Natura 2000	Ogółem	Na terenie sieci Natura 2000
A	Koszty horyzontalne środka				
A.1	Monitorowanie i sprawozdawczość				
A.2	Badania naukowe, w tym uzupełnianie luk informacyjnych				
A.3	Inne (pole(-a) na dowolny tekst, każdy tekst maks. 100 znaków)				
B	Szacunkowe koszty dla ekosystemu objętego środkiem				
B.1	Ekosystemy terenów podmokłych (przybrzeżnych i śródlądowych)				
B.2	Ekosystemy użytków zielonych				
B.3	Ekosystemy rzeczne, jeziorne, aluwialne i nadrzeczne				
B.4	Ekosystemy lasów i terenów zalesionych				
B.5	Ekosystemy wrzosowisk, zarośli i krzewów				
B.6	Ekosystemy obszarów skalistych, wydmych i słabo porośniętych roślinnością				
B.7	Ekosystemy gruntów uprawnych				
B.8	Ekosystemy miejskie				
B.9	Ekosystemy morskie				
B.10	Inne ekosystemy				
C	Inne koszty niezwiązane z określonymi ekosystemami				
C.1	Inne (pole(-a) na dowolny tekst, każdy tekst maks. 100 znaków)				
	Ogółem				
14.6.2. Szacowane wsparcie finansowe dla zainteresowanych stron, na które mają wpływ środki odbudowy lub inne nowe obowiązki wynikające z wdrażania rozporządzenia (nieobowiązkowo)		I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie (nieobowiązkowo) II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy przedstawić: a) opis (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków) b) odpowiednio, najlepsze oszacowanie wartości lub zakresu (w EUR)			

14.6.3. Orientacyjne środki planowanego finansowania publicznego (nieobowiązkowo)	I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie (nieobowiązkowo) II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy <i>W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy przedstawić:</i> a) opis (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków) b) odpowiednio, najlepsze oszacowanie wartości lub zakresu (w EUR)
14.6.4. Orientacyjne środki planowanego finansowania prywatnego (nieobowiązkowo)	I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie (nieobowiązkowo) II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy <i>W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy przedstawić:</i> a) opis (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków) b) odpowiednio, najlepsze oszacowanie wartości lub zakresu (w EUR)
14.6.5. Planowane współfinansowanie i finansowanie za pomocą unijnych instrumentów finansowania (nieobowiązkowo)	I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie (nieobowiązkowo) II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy <i>W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy przedstawić:</i> a) opis (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków) b) odpowiednio, najlepsze oszacowanie wartości lub zakresu (w EUR)
14.7. Informacje na temat wdrażania środka w ramach innych polityk, w stosownych przypadkach	
14.7.1. Opis środków ochrony i zarządzania, które mają zostać przyjęte w ramach wspólnej polityki rybołówstwa, w stosownych przypadkach (art. 15 ust. 4, art. 18 ust. 2)	Należy przedstawić opis na poziomie lit. a) lub b) (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków): a) krajowe środki ochrony i zarządzania b) wspólne rekomendacje w ramach procedury regionalizacji na podstawie art. 18 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013
14.7.2. Planowanie środków, które mają zostać przyjęte z zastosowaniem procedury regionalizacji w ramach wspólnej polityki rybołówstwa (art. 15 ust. 4, art. 18 ust. 2 i 3) (w stosownych przypadkach zgodnie z sekcją 14.7.1)	Jeżeli środek wymaga przedłożenia wspólnych rekomendacji w ramach procedury regionalizacji na podstawie art. 18 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013, należy podać: a) przewidywany termin konsultacji z innymi państwami członkowskimi i odpowiednimi komitetami doradczymi (MM.RRRR–MM.RRRR), oraz b) przewidywany termin przedłożenia wszelkich wspólnych rekomendacji (MM.RRRR–MM.RRRR) c) co najmniej jeden typ siedliska z listy kodowej typów siedlisk morskich (nieobowiązkowo) d) co najmniej jeden rodzaj rybołówstwa objęty środkiem (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków, nieobowiązkowo)

14.7.3. Środek przyjęty w ramach wspólnej polityki rolnej (WPR) (art. 15 ust. 5) (nieobowiązkowo)	Jeżeli środek jest związany z krajowym planem strategicznym WPR, należy przedstawić przegląd wzajemnych zależności między takim środkiem a krajowym planem strategicznym WPR. Dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków
14.7.4. Środek w synergii ze środkami planowanymi w krajowych planach odbudowy zasobów przyrodniczych innych państw członkowskich (art. 14 ust. 17)	Jeżeli środek pozostaje w synergii ze środkami planowanymi w krajowym planie odbudowy zasobów przyrodniczych co najmniej jednego innego państwa członkowskiego, należy wskazać dane państwo(-a) członkowskie. Należy wybrać co najmniej jedno państwo członkowskie z listy kodowej państw członkowskich.

Środek odbudowy nr 6 – Morskie_SO06

14. Środki, o których mowa w art. 15 ust. 3 lit. c)	
W odniesieniu do każdego środka należy wypełnić następujące sekcje:	
14.1. Informacje podstawowe	
14.1.1. Nazwa środka	a) Odtwarzanie ważnych tarlisk ryb i obszarów dojrzewania narybku poprzez odbudowę trzcinowisk b) Morskie_SO06
14.1.2. Dany główny rodzaj ekosystemu	Należy wskazać jeden ekosystem z listy kodowej rodzajów ekosystemów. a) ekosystemy terenów podmokłych (przybrzeżnych i śródlądowych) b) ekosystemy użytków zielonych c) ekosystemy rzeczne, jeziorne, aluwialne i nadrzeczne d) ekosystemy lasów i terenów zalesionych e) ekosystemy wrzosowisk, zarośli i krzewów f) ekosystemy obszarów skalistych, wydmych i słabo porośniętych roślinnością g) ekosystemy gruntów uprawnych h) ekosystemy miejskie i) ekosystemy morskie j) inne ekosystemy
14.1.3. Inne dane rodzaje ekosystemów (nieobowiązkowo)	(można wybrać więcej niż jedną odpowiedź) a) ekosystemy terenów podmokłych (przybrzeżnych i śródlądowych) b) ekosystemy użytków zielonych c) ekosystemy rzeczne, jeziorne, aluwialne i nadrzeczne d) ekosystemy lasów i terenów zalesionych e) ekosystemy wrzosowisk, zarośli i krzewów f) ekosystemy obszarów skalistych, wydmych i słabo porośniętych roślinnością g) ekosystemy gruntów uprawnych h) ekosystemy miejskie i) ekosystemy morskie j) inne ekosystemy
14.1.4. Skala planowania	Należy wskazać odpowiedni poziom (należy wybrać jeden): a) krajowy b) niższy niż krajowy – NUTS1 (należy wybrać co najmniej jeden region NUTS1 z listy kodowej) c) niższy niż krajowy – NUTS2 (należy wybrać co najmniej jeden region NUTS2 z listy kodowej) d) lokalny – NUTS3 (należy wybrać co najmniej jeden region NUTS3 z listy kodowej) e) transgraniczny (należy wybrać co najmniej jedno państwo z listy kodowej, aby wskazać inne zaangażowane państwo lub państwa członkowskie) Ponadto w celu przekazania dodatkowych informacji (nieobowiązkowo): pole na dowolny tekst (sugerowana długość maks. 3 000 znaków)
14.1.5. Obecny stan wdrażania	Należy wybrać jedną z poniższych opcji. Jeżeli stan wdrażania różni się w poszczególnych obszarach, można wybrać więcej niż jedną opcję.

	a) etap planowania b) przyjęty plan c) trwające wdrażanie d) wdrożono już w przeszłości, ale w latach 2020–2024 nie osiągnięto jeszcze w pełni zamierzonych skutków lub usunięto bariery dla łączności wód powierzchniowych
14.2. Informacje na temat terminu wdrożenia	
14.2.1. Ramy czasowe wdrożenia środka	Należy wskazać jedną z następujących opcji: a) środek obejmuje jedynie okres do dnia 30 czerwca 2032 r. (art. 15 ust. 2) b) środek obejmuje okres do 2040 r. lub 2050 r. (art. 15 ust. 1) wraz z terminami pośrednimi dotyczącymi celów i obowiązków określonych w odpowiednim artykule lub odpowiednich artykułach c) środek obejmuje jedynie konkretny okres inny niż wyżej wymienione (określić RRRR–RRRR)
14.3. Opis celów i obowiązków oraz wkład w ich osiągnięcie i wypełnianie	
14.3.1. Opis środka	Celem działania jest przywrócenie i zwiększenie powierzchni siedlisk o kluczowym znaczeniu dla cyklu życiowego wielu gatunków ryb oraz innych organizmów wodnych, a także wzmocnienie funkcji ekosystemowych strefy brzegowej – zatrzymywanie zanieczyszczeń wpływających z lądu, które może przyczynić się do poprawy warunków środowiskowych takich jak przeźroczystość wody, poprawiając tym samym stan skupisk trawy morskiej. Środek polega na odbudowie i wzmocnianiu zasobów trzcinowisk przybrzeżnych poprzez działania renaturyzacyjne, w szczególności nasadzenie trzciny oraz wspieranie naturalnych procesów jej rozwoju. Trzcinowiska pełnią istotną rolę w ekosystemie przybrzeżnym poprzez: • zapewnienie naturalnych tarlisk oraz miejsc rozwoju i schronienia dla narybku gatunków ryb bytujących w wodach przybrzeżnych i estuariach, • tworzenie warunków sprzyjających wysokiej bioróżnorodności, stanowiąc siedlisko i osłonę dla licznych bezkręgowców, płazów, ptaków oraz małych ryb, • stabilizację linii brzegowej i ograniczenie erozji poprzez system korzeniowy, • poprawę jakości wody dzięki zdolności retencji biogenów i sedymentacji zawiesin, Działania w ramach środka obejmują: • identyfikację obszarów priorytetowych dla odbudowy roślinności trzcinowej, ze szczególnym uwzględnieniem historycznych siedlisk i terenów o sprzyjających warunkach hydrologicznych, • przeprowadzenie nasadzeń i wspieranie naturalnej regeneracji trzcinowisk poprzez ochronę stref brzegowych oraz ograniczenie presji antropogenicznych, • wprowadzenie rozwiązań ograniczających niszczenie, zasypywanie i rozjeżdżanie trzcinowisk, w tym działania informacyjne i regulacyjne, • monitorowanie skuteczności działań odtworzeniowych oraz kondycji odbudowanych siedlisk, w tym sukcesu nasadzeń, tempa rozwoju roślinności i obecności gatunków wskaźnikowych,

	• współpracę z lokalnymi społecznościami, administracją terenową i służbami ochrony przyrody oraz prowadzenie działań edukacyjnych podkreślających znaczenie trzcinowisk dla funkcjonowania ekosystemu, rybołówstwa i człowieka.
14.3.2. Wkład w osiągnięcie celów i wypełnianie obowiązków	a) cel Art. 5 (należy wybrać co najmniej jeden artykuł z listy kodowej artykułów) b) cel cząstkowy 5.1, 5.2, 5.5, 5.8 (należy wybrać co najmniej jeden cel cząstkowy/wskaźnik z listy kodowej celów cząstkowych) <i>W poniższym tekście przedstawiono listę kodową artykułów i celów cząstkowych, które należy zastosować w polach odpowiadającym lit. a) i b) i które jako takie nie zostaną zawarte w akcie delegowanym.</i> Art. 4 4.1. Poprawa stanu siedlisk 4.4. Przywrócenie obszaru siedlisk 4.7. Poprawa jakości, ilości i łączności siedlisk gatunków 4.9. Uzupełnienie luk informacyjnych 4.10. Poprawa łączności pomiędzy typami siedlisk 4.11.–4.12. Dążenie do zapobiegania znacznemu pogorszeniu Art. 5 5.1. Poprawa stanu siedlisk 5.2. Przywrócenie obszaru siedlisk 5.5. Poprawa jakości i ilości siedlisk gatunków 5.7. Uzupełnienie luk informacyjnych 5.8. Poprawa spójności ekologicznej i łączności pomiędzy typami siedlisk 5.9.–5.10. Dążenie do zapobiegania znacznemu pogorszeniu Art. 8 8.1. Brak utraty netto miejskich terenów zieleni 8.2. Brak utraty netto pokrycia koronami drzew na obszarach miejskich 8.2. Zwiększenie powierzchni miejskich terenów zieleni 8.3. Zwiększenie pokrycia koronami drzew na obszarach miejskich Art. 9 9.1. Przywrócenie co najmniej 25 000 km rzek do stanu swobodnego przepływu w Unii do 2030 r. 9.2. Usuwanie sztucznych barier 9.3. Poprawa naturalnych funkcji równin zalewowych 9.4. Utrzymanie naturalnej łączności rzek oraz naturalnych funkcji równin zalewowych Art. 10 10.1. Zwiększenie różnorodności oraz liczebności owadów zapylających Art. 11 11.1. Zwiększenie różnorodności biologicznej w ekosystemach rolniczych 11.2.a. Dążenie do zwiększenia wskaźnika „liczebność motyli na użytkach zielonych” 11.2.b. Dążenie do zwiększenia wskaźnika „zasoby węgla organicznego w glebach mineralnych gruntów uprawnych” 11.2.c. Dążenie do zwiększenia wskaźnika „odsetek gruntów rolnych z elementami krajobrazu o wysokiej różnorodności” 11.3. Dążenie do zwiększenia wskaźnika liczebności pospolitych ptaków krajobrazu rolniczego 11.4.a. Dążenie do przywrócenia gleb organicznych wykorzystywanych w rolnictwie będących osuszonymi torfowiskami

	11.4.b. Dążenie do ponownego nawadniania gleb organicznych wykorzystywanych w rolnictwie będących osuszonymi torfowiskami 11.4.c. Dążenie do ponownego nawadniania obszarów wydobywania torfu 11.4.d. Dążenie do ponownego nawadniania gleb organicznych będących osuszonymi torfowiskami w ramach użytkowania gruntów innego niż użytkowanie rolnicze i wydobywanie torfu Art. 12 12.1. Zwiększenie różnorodności biologicznej w ekosystemach leśnych 12.2. Zwiększenie wskaźnika liczebności pospolitych ptaków leśnych 12.3.a. Zwiększenie wskaźnika „drzewa martwe stojące” 12.3.b. Zwiększenie wskaźnika „drzewa martwe leżące” 12.3.c. Zwiększenie wskaźnika „udział lasów o strukturze różnowiekowej” 12.3.d. Zwiększenie wskaźnika „tęczość obszarów leśnych” 12.3.e. Zwiększenie wskaźnika „zasoby węgla organicznego” 12.3.f. Zwiększenie wskaźnika „odsetek lasów, w których dominują rodzime gatunki drzew” 12.3.g. Zwiększenie wskaźnika „różnorodność gatunków drzew” Art. 13 13.1. Zasadzenie co najmniej trzech miliardów dodatkowych drzew
14.3.3. Presje, których dotyczy środek (nieobowiązkowo)	Należy wskazać co najmniej jedną presję z listy kodowej presji (z dyrektywy siedliskowej, ramowej dyrektywy wodnej, dyrektywy ramowej w sprawie strategii morskiej)
14.4. Jednolity opis środków	
Jednolity opis środków opiera się na dokumencie towarzyszącym „Typologia środków”. W odniesieniu do każdego środka określonego w sekcji 14.1.1 należy wybrać co najmniej jeden odpowiedni rodzaj środków.	
14.4.1. Jednolity opis środków (art. 15 ust. 3 lit. c))	a) należy wskazać co najmniej jeden rodzaj środków z listy kodowej rodzajów środków MK03 - Przywrócenie siedlisk dotkniętych wieloprzyczynowymi zmianami hydrologicznymi b) w przypadku środków ukierunkowanych na działania określone w art. 4 lub 5 należy wskazać co najmniej jeden typ siedliska z listy kodowej typów siedlisk (nieobowiązkowo)
14.5. Informacje przestrzenne	
14.5.1. Szacunkowa powierzchnia lub długość objęta środkiem (art. 15 ust. 3 lit. a)) (nieobowiązkowo)	Należy wskazać lit. a) i b) lub c). a) najlepsze oszacowanie lub zakres b) należy wybrać jednostkę (km lub km²) c) nieznanie
14.5.2. Orientacyjna mapa potencjalnych obszarów objętych środkiem (art. 15 ust. 3 lit. a)) (nieobowiązkowo)	Informacje geoprzestrzenne przedstawione na poziomie jednostek NUTS 3, siatki 10x10 km lub wyodrębnione wieloboki
14.5.3. Położenie względem sieci Natura 2000 (art. 15 ust. 3 lit. c))	a) Należy wybrać jedną opcję z następującej listy kodowej: — Środki planuje się wdrożyć w obrębie sieci Natura 2000 — Środki planuje się wdrożyć poza siecią Natura 2000 — Środki planuje się wdrożyć zarówno w obrębie sieci Natura 2000, jak i poza nią b) Lista kodowa obszaru (obszarów) Natura 2000, na które środek ma wpływ (nieobowiązkowo)

14.5.4. Program dostosowany do potrzeb w regionach najbardziej oddalonych, w stosownych przypadkach (art. 15 ust. 3 lit. o))	tak/nie				
14.6. Szacowane potrzeby w zakresie finansowania (art. 15 ust. 3 lit. u)) (nieobowiązkowo)					
Wymienione poniżej informacje można podać w odniesieniu do każdego środka wskazanego w sekcji 14.1.1, a wszystkie pola są nieobowiązkowe. Informacje podane w tej sekcji można wykorzystać do wypełnienia informacji finansowych w części A.					
14.6.1. Szacowane potrzeby w zakresie finansowania (EUR) do celów wdrożenia środka (nieobowiązkowo)	I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy podać wymienione poniżej informacje (w EUR). Jeżeli w tym miejscu przedstawiono pełne informacje na poziomie środka, można je wykorzystać do uzupełnienia informacji finansowych w części A.				
		Wydatki jednorazowe/ koszty przedsięwzięć (EUR/rok)		Roczne koszty bieżące (EUR/rok)	
		Ogółem	Na terenie sieci Natura 2000	Ogółem	Na terenie sieci Natura 2000
A	Koszty horyzontalne środka				
A.1	Monitorowanie i sprawozdawczość				
A.2	Badania naukowe, w tym uzupełnianie luk informacyjnych				
A.3	Inne (pole(-a) na dowolny tekst, każdy tekst maks. 100 znaków)				
B	Szacunkowe koszty dla ekosystemu objętego środkiem				
B.1	Ekosystemy terenów podmokłych (przybrzeżnych i śródlądowych)				
B.2	Ekosystemy użytków zielonych				
B.3	Ekosystemy rzeczne, jeziorne, aluwialne i nadrzeczne				
B.4	Ekosystemy lasów i terenów zalesionych				
B.5	Ekosystemy wrzosowisk, zarośli i krzewów				
B.6	Ekosystemy obszarów skalistych, wydmych i słabo porośniętych roślinnością				
B.7	Ekosystemy gruntów uprawnych				
B.8	Ekosystemy miejskie				
B.9	Ekosystemy morskie				
B.10	Inne ekosystemy				
C	Inne koszty niezwiązane z określonymi ekosystemami				
C.1	Inne (pole(-a) na dowolny tekst, każdy tekst maks. 100 znaków)				
	Ogółem				

14.6.2. Szacowane wsparcie finansowe dla zainteresowanych stron, na które mają wpływ środki odbudowy lub inne nowe obowiązki wynikające z wdrażania rozporządzenia (nieobowiązkowo)	I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie (nieobowiązkowo) II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy <i>W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy przedstawić:</i> a) opis (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków) b) odpowiednio, najlepsze oszacowanie wartości lub zakresu (w EUR)
14.6.3. Orientacyjne środki planowanego finansowania publicznego (nieobowiązkowo)	I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie (nieobowiązkowo) II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy <i>W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy przedstawić:</i> a) opis (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków) b) odpowiednio, najlepsze oszacowanie wartości lub zakresu (w EUR)
14.6.4. Orientacyjne środki planowanego finansowania prywatnego (nieobowiązkowo)	I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie (nieobowiązkowo) II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy <i>W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy przedstawić:</i> a) opis (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków) b) odpowiednio, najlepsze oszacowanie wartości lub zakresu (w EUR)
14.6.5. Planowane współfinansowanie i finansowanie za pomocą unijnych instrumentów finansowania (nieobowiązkowo)	I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie (nieobowiązkowo) II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy <i>W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy przedstawić:</i> a) opis (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków) b) odpowiednio, najlepsze oszacowanie wartości lub zakresu (w EUR)
14.7. Informacje na temat wdrażania środka w ramach innych polityk, w stosownych przypadkach	
14.7.1. Opis środków ochrony i zarządzania, które mają zostać przyjęte w ramach wspólnej polityki rybołówstwa, w stosownych przypadkach (art. 15 ust. 4, art. 18 ust. 2)	Należy przedstawić opis na poziomie lit. a) lub b) (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków): a) krajowe środki ochrony i zarządzania b) wspólne rekomendacje w ramach procedury regionalizacji na podstawie art. 18 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013
14.7.2. Planowanie środków, które mają zostać przyjęte z zastosowaniem procedury	Jeżeli środek wymaga przedłożenia wspólnych rekomendacji w ramach procedury regionalizacji na podstawie art. 18 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013, należy podać:

regionalizacji w ramach wspólnej polityki rybołówstwa (art. 15 ust. 4, art. 18 ust. 2 i 3) (w stosownych przypadkach zgodnie z sekcją 14.7.1)	a) przewidywany termin konsultacji z innymi państwami członkowskimi i odpowiednimi komitetami doradczymi (MM.RRRR–MM.RRRR), oraz b) przewidywany termin przedłożenia wszelkich wspólnych rekomendacji (MM.RRRR–MM.RRRR) c) co najmniej jeden typ siedliska z listy kodowej typów siedlisk morskich (nieobowiązkowo) d) co najmniej jeden rodzaj rybołówstwa objęty środkiem (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków, nieobowiązkowo)
14.7.3. Środek przyjęty w ramach wspólnej polityki rolnej (WPR) (art. 15 ust. 5) (nieobowiązkowo)	Jeżeli środek jest związany z krajowym planem strategicznym WPR, należy przedstawić przegląd wzajemnych zależności między takim środkiem a krajowym planem strategicznym WPR. Dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków
14.7.4. Środek w synergii ze środkami planowanymi w krajowych planach odbudowy zasobów przyrodniczych innych państw członkowskich (art. 14 ust. 17)	Jeżeli środek pozostaje w synergii ze środkami planowanymi w krajowym planie odbudowy zasobów przyrodniczych co najmniej jednego innego państwa członkowskiego, należy wskazać dane państwo(-a) członkowskie. Należy wybrać co najmniej jedno państwo członkowskie z listy kodowej państw członkowskich.

Środek odbudowy nr 7 – Morskie_SO07

14. Środki, o których mowa w art. 15 ust. 3 lit. c)	
W odniesieniu do każdego środka należy wypełnić następujące sekcje:	
14.1. Informacje podstawowe	
14.1.1. Nazwa środka	a) Poprawa warunków siedliskowych wód morskich w zakresie hałasu podwodnego b) Morskie_SO07
14.1.2. Dany główny rodzaj ekosystemu	Należy wskazać jeden ekosystem z listy kodowej rodzajów ekosystemów. a) ekosystemy terenów podmokłych (przybrzeżnych i śródlądowych) b) ekosystemy użytków zielonych c) ekosystemy rzeczne, jeziorne, aluwialne i nadrzeczne d) ekosystemy lasów i terenów zalesionych e) ekosystemy wrzosowisk, zarośli i krzewów f) ekosystemy obszarów skalistych, wydmych i słabo porośniętych roślinnością g) ekosystemy gruntów uprawnych h) ekosystemy miejskie i) ekosystemy morskie j) inne ekosystemy
14.1.3. Inne dane rodzaje ekosystemów (nieobowiązkowo)	(można wybrać więcej niż jedną odpowiedź) a) ekosystemy terenów podmokłych (przybrzeżnych i śródlądowych) b) ekosystemy użytków zielonych c) ekosystemy rzeczne, jeziorne, aluwialne i nadrzeczne d) ekosystemy lasów i terenów zalesionych e) ekosystemy wrzosowisk, zarośli i krzewów f) ekosystemy obszarów skalistych, wydmych i słabo porośniętych roślinnością g) ekosystemy gruntów uprawnych h) ekosystemy miejskie i) ekosystemy morskie j) inne ekosystemy
14.1.4. Skala planowania	Należy wskazać odpowiedni poziom (należy wybrać jeden): a) krajowy b) niższy niż krajowy – NUTS1 (należy wybrać co najmniej jeden region NUTS1 z listy kodowej) c) niższy niż krajowy – NUTS2 (należy wybrać co najmniej jeden region NUTS2 z listy kodowej) d) lokalny – NUTS3 (należy wybrać co najmniej jeden region NUTS3 z listy kodowej) e) transgraniczny (należy wybrać co najmniej jedno państwo z listy kodowej, aby wskazać inne zaangażowane państwo lub państwa członkowskie) - DE (Niemcy) Ponadto w celu przekazania dodatkowych informacji (nieobowiązkowo): pole na dowolny tekst (sugerowana długość maks. 3 000 znaków)
14.1.5. Obecny stan wdrażania	Należy wybrać jedną z poniższych opcji. Jeżeli stan wdrażania różni się w poszczególnych obszarach, można wybrać więcej niż jedną opcję.

	a) etap planowania b) przyjęty plan c) trwające wdrażanie d) wdrożono już w przeszłości, ale w latach 2020–2024 nie osiągnięto jeszcze w pełni zamierzonych skutków lub usunięto bariery dla łączności wód powierzchniowych
14.2. Informacje na temat terminu wdrożenia	
14.2.1. Ramy czasowe wdrożenia środka	Należy wskazać jedną z następujących opcji: a) środek obejmuje jedynie okres do dnia 30 czerwca 2032 r. (art. 15 ust. 2) b) środek obejmuje okres do 2040 r. lub 2050 r. (art. 15 ust. 1) wraz z terminami pośrednimi dotyczącymi celów i obowiązków określonych w odpowiednim artykule lub odpowiednich artykułach c) środek obejmuje jedynie konkretny okres inny niż wyżej wymienione (określić RRRR–RRRR)
14.3. Opis celów i obowiązków oraz wkład w ich osiągnięcie i wypełnianie	
14.3.1. Opis środka	Działanie polega na ograniczeniu działalności antropogenicznej, powodującej powstanie wysokiego poziomu hałasu impulsowego oraz hałasu ciągłego/przewlekłego w rejonie Zatoki Pomorskiej oraz Ławicy Środkowej w okresach, które są istotne dla morświnów (dla Zatoki Pomorskiej: lipiec - wrzesień oraz luty-marzec, a dla Ławicy Środkowej: maj - sierpień). Odpowiednie ograniczenia powinny być ustalane w ramach opiniowania i uzgadniania realizacji przedsięwzięć oddziałujących na obszary morskie, związanych z emisją hałasu impulsowego oraz w ramach działań związanych z usuwaniem niewybuchów. Działanie ma na celu ochronę morświna oraz foki szarej w obszarach Natura 2000 na Morzu Bałtyckim, gdzie zwierzęta te są przedmiotem ochrony. Środek obejmuje: 1. Określenie progów hałasu impulsowego dla odpowiedzi behawioralnej zwierząt oraz uszkodzenia słuchu, które nie powinny zostać przekroczone w obszarach Natura 2000 dla ssaków morskich stanowiących przedmiot ochrony danego obszaru, na podstawie najnowszej dostępnej literatury naukowej. Poziom hałasu podwodnego powinien być bezpieczny na granicy obszarów Natura 2000. Foki są mniej podatne na uszkodzenie słuchu wywołane hałasem niż morświny (mają wyższe progi hałasu), dlatego w obszarach Natura 2000, gdzie oba gatunki są chronione powinno się stosować kryterium dla morświna. Należy jednak dążyć do tego, by w obszarach Natura 2000, jako szczególnie chronionych obowiązywały kryteria ostrzejsze niż TTS, jeśli nie na poziomie odpowiedzi behawioralnej, to pomiędzy tym poziomem a TTS. 2. Wprowadzenie wymogu uwzględniania progów hałasu podwodnego w ocenach oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko i wydawaniu decyzji/zezwoleń. Raporty OOS powinny być wykonywane dla wszystkich prac na morzu i w jego sąsiedztwie, które powodują powstanie wysokich poziomów źródeł dźwięków. W ramach środka należy przeanalizować i w razie potrzeby zaktualizować wykaz rodzajów przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko) Raporty OOS powinny obowiązkowo zawierać modelowanie propagacji podwodnego hałasu biorąc pod uwagę unikalną charakterystykę danego projektu (np. lokalizację, poziom i spektrum źródła dźwięku).

	3. Modyfikację procedur prowadzenia prac w obrębie dna morskiego poprzez stopniowe zwiększanie natężenia hałasu. Działanie te umożliwi zwierzętom oddalenie się od rejonu prowadzonych prac. Proponuje się również usadowienie Morskiego Obserwatora Ssaków i Ptaków morskich (MMSO), który w sposób ciągły dokonuje obserwacji zwierząt podczas badań sejsmicznych. 4. Wprowadzenie ograniczenia maksymalnej prędkości przepływających statków, a także zakaz wpływania skuterów, dzięki czemu nastąpi zmniejszenie emisji hałasu do ich środowiska w obszarach Natura 2000. Działanie, oprócz zmniejszenia poziomu hałasu, przyczyni się do zmniejszenia ryzyka kolizji zwierząt z jednostkami pływającymi.
14.3.2. Wkład w osiągnięcie celów i wypełnianie obowiązków	a) cel (należy wybrać co najmniej jeden artykuł z listy kodowej artykułów) art. 5 b) cel cząstkowy (należy wybrać co najmniej jeden cel cząstkowy/wskaźnik z listy kodowej celów cząstkowych) 5.1, 5.2, 5.5 <i>W poniższym tekście przedstawiono listę kodową artykułów i celów cząstkowych, które należy zastosować w polach odpowiadającym lit. a) i b) i które jako takie nie zostaną zawarte w akcie delegowanym.</i> Art. 4 4.1. <i>Poprawa stanu siedlisk</i> 4.4. <i>Przywrócenie obszaru siedlisk</i> 4.7. <i>Poprawa jakości, ilości i łączności siedlisk gatunków</i> 4.9. <i>Uzupełnienie luk informacyjnych</i> 4.10. <i>Poprawa łączności pomiędzy typami siedlisk</i> 4.11.–4.12. <i>Dążenie do zapobiegania znacznemu pogorszeniu</i> Art. 5 5.1. <i>Poprawa stanu siedlisk</i> 5.2. <i>Przywrócenie obszaru siedlisk</i> 5.5. <i>Poprawa jakości i ilości siedlisk gatunków</i> 5.7. <i>Uzupełnienie luk informacyjnych</i> 5.8. <i>Poprawa spójności ekologicznej i łączności pomiędzy typami siedlisk</i> 5.9.–5.10. <i>Dążenie do zapobiegania znacznemu pogorszeniu</i> Art. 8 8.1. <i>Brak utraty netto miejskich terenów zieleni</i> 8.2. <i>Brak utraty netto pokrycia koronami drzew na obszarach miejskich</i> 8.2. <i>Zwiększenie powierzchni miejskich terenów zieleni</i> 8.3. <i>Zwiększenie pokrycia koronami drzew na obszarach miejskich</i> Art. 9 9.1. <i>Przywrócenie co najmniej 25 000 km rzek do stanu swobodnego przepływu w Unii do 2030 r.</i> 9.2. <i>Usuwanie sztucznych barier</i> 9.3. <i>Poprawa naturalnych funkcji równin zalewowych</i> 9.4. <i>Utrzymanie naturalnej łączności rzek oraz naturalnych funkcji równin zalewowych</i> Art. 10 10.1. <i>Zwiększenie różnorodności oraz liczebności owadów zapylających</i> Art. 11 11.1. <i>Zwiększenie różnorodności biologicznej w ekosystemach rolniczych</i> 11.2.a. <i>Dążenie do zwiększenia wskaźnika „liczebność motyli na użytkach zielonych”</i>

	11.2.b. Dążenie do zwiększenia wskaźnika „zasoby węgla organicznego w glebach mineralnych gruntów uprawnych” 11.2.c. Dążenie do zwiększenia wskaźnika „odsetek gruntów rolnych z elementami krajobrazu o wysokiej różnorodności” 11.3. Dążenie do zwiększenia wskaźnika liczebności pospolitych ptaków krajobrazu rolniczego 11.4.a. Dążenie do przywrócenia gleb organicznych wykorzystywanych w rolnictwie będących osuszonymi torfowiskami 11.4.b. Dążenie do ponownego nawadniania gleb organicznych wykorzystywanych w rolnictwie będących osuszonymi torfowiskami 11.4.c. Dążenie do ponownego nawadniania obszarów wydobywania torfu 11.4.d. Dążenie do ponownego nawadniania gleb organicznych będących osuszonymi torfowiskami w ramach użytkowania gruntów innego niż użytkowanie rolnicze i wydobywanie torfu Art. 12 12.1. Zwiększenie różnorodności biologicznej w ekosystemach leśnych 12.2. Zwiększenie wskaźnika liczebności pospolitych ptaków leśnych 12.3.a. Zwiększenie wskaźnika „drzewa martwe stojące” 12.3.b. Zwiększenie wskaźnika „drzewa martwe leżące” 12.3.c. Zwiększenie wskaźnika „udział lasów o strukturze różnowiekowej” 12.3.d. Zwiększenie wskaźnika „tączność obszarów leśnych” 12.3.e. Zwiększenie wskaźnika „zasoby węgla organicznego” 12.3.f. Zwiększenie wskaźnika „odsetek lasów, w których dominują rodzime gatunki drzew” 12.3.g. Zwiększenie wskaźnika „różnorodność gatunków drzew” Art. 13 13.1. Zasadzenie co najmniej trzech miliardów dodatkowych drzew
14.3.3. Presje, których dotyczy środek (nieobowiązkowo)	Należy wskazać co najmniej jedną presję z listy kodowej presji (z dyrektywy siedliskowej, ramowej dyrektywy wodnej, dyrektywy ramowej w sprawie strategii morskiej)
14.4. Jednolity opis środków	
Jednolity opis środków opiera się na dokumencie towarzyszącym „Typologia środków”. W odniesieniu do każdego środka określonego w sekcji 14.1.1 należy wybrać co najmniej jeden odpowiedni rodzaj środków.	
14.4.1. Jednolity opis środków (art. 15 ust. 3 lit. c))	a) należy wskazać co najmniej jeden rodzaj środków z listy kodowej rodzajów środków MSFD28 – Wprowadzanie energii b) w przypadku środków ukierunkowanych na działania określone w art. 4 lub 5 należy wskazać co najmniej jeden typ siedliska z listy kodowej typów siedlisk (nieobowiązkowo)
14.5. Informacje przestrzenne	
14.5.1. Szacunkowa powierzchnia lub długość objęta środkiem (art. 15 ust. 3 lit. a)) (nieobowiązkowo)	Należy wskazać lit. a) i b) lub c). a) najlepsze oszacowanie lub zakres b) należy wybrać jednostkę (km lub km²) c) nieznane
14.5.2. Orientacyjna mapa potencjalnych obszarów objętych środkiem (art. 15 ust. 3 lit. a)) (nieobowiązkowo)	Informacje geoprzestrzenne przedstawione na poziomie jednostek NUTS 3, siatki 10x10 km lub wyodrębnione wieloboki
14.5.3. Położenie względem sieci Natura 2000 (art. 15 ust. 3 lit. c))	a) Należy wybrać jedną opcję z następującej listy kodowej: — Środki planuje się wdrożyć w obrębie sieci Natura 2000 — Środki planuje się wdrożyć poza siecią Natura 2000

	— Środki planuje się wdrożyć zarówno w obrębie sieci Natura 2000, jak i poza nią b) Lista kodowa obszaru (obszarów) Natura 2000, na które środek ma wpływ (nieobowiązkowo) morświn: PLH990002, PLC990001, PLH220023, PLH320019, PLH220032 foka szara: PLH990002, PLH220023, PLH220072, PLH320017, PLH220018, PLH280007, PLH220044, PLH220105, PLH320019, PLH220032																																																																												
14.5.4. Program dostosowany do potrzeb w regionach najbardziej oddalonych, w stosownych przypadkach (art. 15 ust. 3 lit. o))	tak/nie																																																																												
14.6. Szacowane potrzeby w zakresie finansowania (art. 15 ust. 3 lit. u)) (nieobowiązkowo)																																																																													
Wymienione poniżej informacje można podać w odniesieniu do każdego środka wskazanego w sekcji 14.1.1, a wszystkie pola są nieobowiązkowe. Informacje podane w tej sekcji można wykorzystać do wypełnienia informacji finansowych w części A.																																																																													
14.6.1. Szacowane potrzeby w zakresie finansowania (EUR) do celów wdrożenia środka (nieobowiązkowo)	I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy podać wymienione poniżej informacje (w EUR). Jeżeli w tym miejscu przedstawiono pełne informacje na poziomie środka, można je wykorzystać do uzupełnienia informacji finansowych w części A.																																																																												
	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2" rowspan="2"></th><th colspan="2">Wydatki jednorazowe/ koszty przedsięwzięć (EUR/rok)</th><th colspan="2">Roczne koszty bieżące (EUR/rok)</th></tr> <tr> <th>Ogółem</th><th>Na terenie sieci Natura 2000</th><th>Ogółem</th><th>Na terenie sieci Natura 2000</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>A</td><td>Koszty horyzontalne środka</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>A.1</td><td>Monitorowanie i sprawozdawczość</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>A.2</td><td>Badania naukowe, w tym uzupełnianie luk informacyjnych</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>A.3</td><td>Inne (pole(-a) na dowolny tekst, każdy tekst maks. 100 znaków)</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>B</td><td>Szacunkowe koszty dla ekosystemu objętego środkiem</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>B.1</td><td>Ekosystemy terenów podmokłych (przybrzeżnych i śródlądowych)</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>B.2</td><td>Ekosystemy użytków zielonych</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>B.3</td><td>Ekosystemy rzeczne, jeziorne, aluwialne i nadrzeczne</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>B.4</td><td>Ekosystemy lasów i terenów zalesionych</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>B.5</td><td>Ekosystemy wrzosowisk, zarośli i krzewów</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>B.6</td><td>Ekosystemy obszarów skalistych, wydmy i słabo porośniętych roślinnością</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table>			Wydatki jednorazowe/ koszty przedsięwzięć (EUR/rok)		Roczne koszty bieżące (EUR/rok)		Ogółem	Na terenie sieci Natura 2000	Ogółem	Na terenie sieci Natura 2000	A	Koszty horyzontalne środka					A.1	Monitorowanie i sprawozdawczość					A.2	Badania naukowe, w tym uzupełnianie luk informacyjnych					A.3	Inne (pole(-a) na dowolny tekst, każdy tekst maks. 100 znaków)					B	Szacunkowe koszty dla ekosystemu objętego środkiem					B.1	Ekosystemy terenów podmokłych (przybrzeżnych i śródlądowych)					B.2	Ekosystemy użytków zielonych					B.3	Ekosystemy rzeczne, jeziorne, aluwialne i nadrzeczne					B.4	Ekosystemy lasów i terenów zalesionych					B.5	Ekosystemy wrzosowisk, zarośli i krzewów					B.6	Ekosystemy obszarów skalistych, wydmy i słabo porośniętych roślinnością				
				Wydatki jednorazowe/ koszty przedsięwzięć (EUR/rok)		Roczne koszty bieżące (EUR/rok)																																																																							
		Ogółem	Na terenie sieci Natura 2000	Ogółem	Na terenie sieci Natura 2000																																																																								
A	Koszty horyzontalne środka																																																																												
A.1	Monitorowanie i sprawozdawczość																																																																												
A.2	Badania naukowe, w tym uzupełnianie luk informacyjnych																																																																												
A.3	Inne (pole(-a) na dowolny tekst, każdy tekst maks. 100 znaków)																																																																												
B	Szacunkowe koszty dla ekosystemu objętego środkiem																																																																												
B.1	Ekosystemy terenów podmokłych (przybrzeżnych i śródlądowych)																																																																												
B.2	Ekosystemy użytków zielonych																																																																												
B.3	Ekosystemy rzeczne, jeziorne, aluwialne i nadrzeczne																																																																												
B.4	Ekosystemy lasów i terenów zalesionych																																																																												
B.5	Ekosystemy wrzosowisk, zarośli i krzewów																																																																												
B.6	Ekosystemy obszarów skalistych, wydmy i słabo porośniętych roślinnością																																																																												

B.7	Ekosystemy gruntów uprawnych				
B.8	Ekosystemy miejskie				
B.9	Ekosystemy morskie				
B.10	Inne ekosystemy				
C	Inne koszty niezwiązane z określonymi ekosystemami				
C.1	Inne (pole(-a) na dowolny tekst, każdy tekst maks. 100 znaków)				
	Ogółem				

14.6.2. Szacowane wsparcie finansowe dla zainteresowanych stron, na które mają wpływ środki odbudowy lub inne nowe obowiązki wynikające z wdrażania rozporządzenia (nieobowiązkowo)	I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie (nieobowiązkowo) II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy <i>W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy przedstawić:</i> a) opis (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków) b) odpowiednio, najlepsze oszacowanie wartości lub zakresu (w EUR)
14.6.3. Orientacyjne środki planowanego finansowania publicznego (nieobowiązkowo)	I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie (nieobowiązkowo) II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy <i>W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy przedstawić:</i> a) opis (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków) b) odpowiednio, najlepsze oszacowanie wartości lub zakresu (w EUR)
14.6.4. Orientacyjne środki planowanego finansowania prywatnego (nieobowiązkowo)	I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie (nieobowiązkowo) II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy <i>W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy przedstawić:</i> a) opis (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków) b) odpowiednio, najlepsze oszacowanie wartości lub zakresu (w EUR)
14.6.5. Planowane współfinansowanie i finansowanie za pomocą unijnych instrumentów finansowania (nieobowiązkowo)	I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie (nieobowiązkowo) II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy <i>W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy przedstawić:</i> a) opis (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków) b) odpowiednio, najlepsze oszacowanie wartości lub zakresu (w EUR)
14.7. Informacje na temat wdrażania środka w ramach innych polityk, w stosownych przypadkach	
14.7.1. Opis środków ochrony i zarządzania, które mają zostać	Należy przedstawić opis na poziomie lit. a) lub b) (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków):

przyjęte w ramach wspólnej polityki rybołówstwa, w stosownych przypadkach (art. 15 ust. 4, art. 18 ust. 2)	a) krajowe środki ochrony i zarządzania b) wspólne rekomendacje w ramach procedury regionalizacji na podstawie art. 18 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013
14.7.2. Planowanie środków, które mają zostać przyjęte z zastosowaniem procedury regionalizacji w ramach wspólnej polityki rybołówstwa (art. 15 ust. 4, art. 18 ust. 2 i 3) (w stosownych przypadkach zgodnie z sekcją 14.7.1)	Jeżeli środek wymaga przedłożenia wspólnych rekomendacji w ramach procedury regionalizacji na podstawie art. 18 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013, należy podać: a) przewidywany termin konsultacji z innymi państwami członkowskimi i odpowiednimi komitetami doradczymi (MM.RRRR–MM.RRRR), oraz b) przewidywany termin przedłożenia wszelkich wspólnych rekomendacji (MM.RRRR–MM.RRRR) c) co najmniej jeden typ siedliska z listy kodowej typów siedlisk morskich (nieobowiązkowo) d) co najmniej jeden rodzaj rybołówstwa objęty środkiem (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków, nieobowiązkowo)
14.7.3. Środek przyjęty w ramach wspólnej polityki rolnej (WPR) (art. 15 ust. 5) (nieobowiązkowo)	Jeżeli środek jest związany z krajowym planem strategicznym WPR, należy przedstawić przegląd wzajemnych zależności między takim środkiem a krajowym planem strategicznym WPR. Dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków
14.7.4. Środek w synergii ze środkami planowanymi w krajowych planach odbudowy zasobów przyrodniczych innych państw członkowskich (art. 14 ust. 17)	Jeżeli środek pozostaje w synergii ze środkami planowanymi w krajowym planie odbudowy zasobów przyrodniczych co najmniej jednego innego państwa członkowskiego, należy wskazać dane państwo(-a) członkowskie. Należy wybrać co najmniej jedno państwo członkowskie z listy kodowej państw członkowskich.

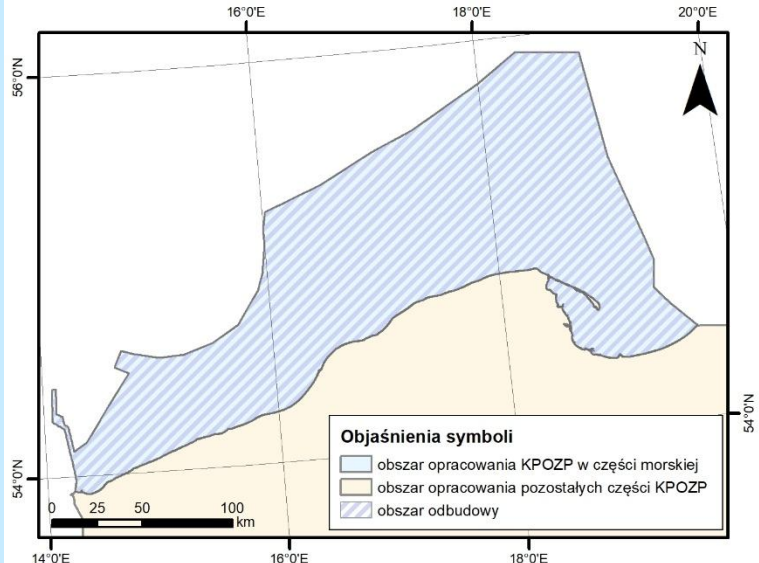
Środek odbudowy nr 8 – Morskie_SO08

14. Środki, o których mowa w art. 15 ust. 3 lit. c)	
W odniesieniu do każdego środka należy wypełnić następujące sekcje:	
14.1. Informacje podstawowe	
14.1.1. Nazwa środka	a) Poprawa warunków siedliskowych wód morskich poprzez ograniczanie dopływu biogenów (ograniczanie eutrofizacji) b) Morskie_SO08
14.1.2. Dany główny rodzaj ekosystemu	Należy wskazać jeden ekosystem z listy kodowej rodzajów ekosystemów. a) ekosystemy terenów podmokłych (przybrzeżnych i śródlądowych) b) ekosystemy użytków zielonych c) ekosystemy rzeczne, jeziorne, aluwialne i nadrzeczne d) ekosystemy lasów i terenów zalesionych e) ekosystemy wrzosowisk, zarośli i krzewów f) ekosystemy obszarów skalistych, wydmych i słabo porośniętych roślinnością g) ekosystemy gruntów uprawnych h) ekosystemy miejskie i) ekosystemy morskie j) inne ekosystemy
14.1.3. Inne dane rodzaje ekosystemów (nieobowiązkowo)	(można wybrać więcej niż jedną odpowiedź) a) ekosystemy terenów podmokłych (przybrzeżnych i śródlądowych) b) ekosystemy użytków zielonych c) ekosystemy rzeczne, jeziorne, aluwialne i nadrzeczne d) ekosystemy lasów i terenów zalesionych e) ekosystemy wrzosowisk, zarośli i krzewów f) ekosystemy obszarów skalistych, wydmych i słabo porośniętych roślinnością g) ekosystemy gruntów uprawnych h) ekosystemy miejskie i) ekosystemy morskie j) inne ekosystemy
14.1.4. Skala planowania	Należy wskazać odpowiedni poziom (należy wybrać jeden): a) krajowy b) niższy niż krajowy – NUTS1 (należy wybrać co najmniej jeden region NUTS1 z listy kodowej) c) niższy niż krajowy – NUTS2 (należy wybrać co najmniej jeden region NUTS2 z listy kodowej) d) lokalny – NUTS3 (należy wybrać co najmniej jeden region NUTS3 z listy kodowej) e) transgraniczny (należy wybrać co najmniej jedno państwo z listy kodowej, aby wskazać inne zaangażowane państwo lub państwa członkowskie) Ponadto w celu przekazania dodatkowych informacji (nieobowiązkowo): pole na dowolny tekst (sugerowana długość maks. 3 000 znaków)
14.1.5. Obecny stan wdrażania	Należy wybrać jedną z poniższych opcji. Jeżeli stan wdrażania różni się w poszczególnych obszarach, można wybrać więcej niż jedną opcję.

	a) etap planowania b) przyjęty plan c) trwające wdrażanie d) wdrożono już w przeszłości, ale w latach 2020–2024 nie osiągnięto jeszcze w pełni zamierzonych skutków lub usunięto bariery dla łączności wód powierzchniowych
14.2. Informacje na temat terminu wdrożenia	
14.2.1. Ramy czasowe wdrożenia środka	Należy wskazać jedną z następujących opcji: a) środek obejmuje jedynie okres do dnia 30 czerwca 2032 r. (art. 15 ust. 2) b) środek obejmuje okres do 2040 r. lub 2050 r. (art. 15 ust. 1) wraz z terminami pośrednimi dotyczącymi celów i obowiązków określonych w odpowiednim artykule lub odpowiednich artykułach c) środek obejmuje jedynie konkretny okres inny niż wyżej wymienione (określić RRRR–RRRR)
14.3. Opis celów i obowiązków oraz wkład w ich osiągnięcie i wypełnianie	
14.3.1. Opis środka	Celem środka jest dalsze ograniczanie dopływu biogenów do wód morskich poprzez kontynuację oraz wzmacnianie działań realizowanych w Polsce w ramach krajowych i międzynarodowych zobowiązań, w tym zwłaszcza wynikających z Konwencji Helsińskiej, zaleceń HELCOM oraz zobowiązań określonych w Baltic Sea Action Plan (BSAP). Polska od wielu lat wdraża działania na rzecz poprawy jakości wód i redukcji eutrofizacji, a niniejszy środek obejmuje kontynuację tych działań oraz ich dostosowanie do celów odbudowy siedlisk morskich. Środek obejmuje następujące kierunki działań: Kontynuacja wdrażania zobowiązań wynikających z HELCOM i Baltic Sea Action Plan (BSAP), w tym: dalsza redukcja ładunku azotu i fosforu kierowanego do Morza Bałtyckiego, wspieranie działań redukcyjnych w zlewniach priorytetowych oraz modernizowanych systemach oczyszczania ścieków, Realizacja działań wynikających z Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK): modernizacja i budowa nowych oczyszczalni ścieków, wdrażanie zaawansowanych technologii usuwania biogenów kontrola jakości ścieków odprowadzanych do rzek i jezior będących częścią zlewni Morza Bałtyckiego. Działania w rolnictwie ograniczające straty biogenów zgodnie z Dyrektywą Azotanową oraz Krajowym Programem Działań: ograniczenie odpływu azotu i fosforu z pól uprawnych poprzez zarządzanie nawożeniem, wyznaczanie i kontrolę okresów nawożenia, zapewnienie warunków bezpiecznego przechowywania nawozów naturalnych tworzenie pasów buforowych i stref ochronnych przy ciekach i zbiornikach, zwiększanie retencji krajobrazowej (mała retencja, zadrzewienia, mokradła). Kontrola zrzutów z przemysłu oraz egzekwowanie norm emisji biogenów zgodnie z obowiązującymi przepisami krajowymi i unijnymi.

	5. Ocena techniczno-ekonomicznej wykonalności zwiększenia redukcji azotu w wybranych oczyszczalniach ścieków przemysłu chemicznego 6. Likwidacja lub ograniczanie zrzutów zanieczyszczeń punktowych, w tym: • nielegalnych przyłączy, • przelewów burzowych, • zrzutów z jednostek pływających (również poprzez rozwój infrastruktury odbioru ścieków portowych zgodnie z MARPOL). 7. Wspieranie działań retencyjnych i renaturyzacyjnych w zlewniach rzek wpływających do POM, obejmujące: • odtwarzanie mokradeł i terenów zalewowych, • zwiększanie zdolności zatrzymywania biogenów w krajobrazie, • wspieranie naturalnych procesów samooczyszczania wód. 8. Prowadzenie monitoringu i oceny skuteczności działań 9. Działania edukacyjne i doradcze skierowane do rolników, samorządów i mieszkańców zlewni Morza Bałtyckiego, dotyczące dobrych praktyk ograniczających eutrofizację. Wszystkie powyższe działania są w Polsce realizowane od wielu lat i przynoszą mierzalne efekty w postaci redukcji ładunków azotu i fosforu odprowadzanych do Bałtyku. W ramach niniejszego środka odbudowy planuje się kontynuację tych działań, aby osiągnąć cele związane z poprawą stanu siedlisk morskich zgodnie z wymogami NRL.
14.3.2. Wkład w osiągnięcie celów i wypełnianie obowiązków	a) cel Art. 5 (należy wybrać co najmniej jeden artykuł z listy kodowej artykułów) b) cel częściowy 5.5, 5.8, 5.9-5.10 (należy wybrać co najmniej jeden cel częściowy/wskaźnik z listy kodowej celów częściowych) <i>W poniższym tekście przedstawiono listę kodową artykułów i celów częściowych, które należy zastosować w polach odpowiadającym lit. a) i b) i które jako takie nie zostaną zawarte w akcie delegowanym.</i> Art. 4 4.1. Poprawa stanu siedlisk 4.4. Przywrócenie obszaru siedlisk 4.7. Poprawa jakości, ilości i łączności siedlisk gatunków 4.9. Uzupełnienie luk informacyjnych 4.10. Poprawa łączności pomiędzy typami siedlisk 4.11.–4.12. Dążenie do zapobiegania znacznemu pogorszeniu Art. 5 5.1. Poprawa stanu siedlisk 5.2. Przywrócenie obszaru siedlisk 5.5. Poprawa jakości i ilości siedlisk gatunków 5.7. Uzupełnienie luk informacyjnych 5.8. Poprawa spójności ekologicznej i łączności pomiędzy typami siedlisk 5.9.–5.10. Dążenie do zapobiegania znacznemu pogorszeniu Art. 8 8.1. Brak utraty netto miejskich terenów zieleni 8.2. Brak utraty netto pokrycia koronami drzew na obszarach miejskich 8.2. Zwiększenie powierzchni miejskich terenów zieleni 8.3. Zwiększenie pokrycia koronami drzew na obszarach miejskich Art. 9 9.1. Przywrócenie co najmniej 25 000 km rzek do stanu swobodnego przepływu w Unii do 2030 r.

	9.2. <i>Usuwanie sztucznych barier</i> 9.3. <i>Poprawa naturalnych funkcji równin zalewowych</i> 9.4. <i>Utrzymanie naturalnej łączności rzek oraz naturalnych funkcji równin zalewowych</i> Art. 10 10.1. <i>Zwiększenie różnorodności oraz liczebności owadów zapylających</i> Art. 11 11.1. <i>Zwiększenie różnorodności biologicznej w ekosystemach rolniczych</i> 11.2.a. <i>Dążenie do zwiększenia wskaźnika „liczebność motyli na użytkach zielonych”</i> 11.2.b. <i>Dążenie do zwiększenia wskaźnika „zasoby węgla organicznego w glebach mineralnych gruntów uprawnych”</i> 11.2.c. <i>Dążenie do zwiększenia wskaźnika „odsetek gruntów rolnych z elementami krajobrazu o wysokiej różnorodności”</i> 11.3. <i>Dążenie do zwiększenia wskaźnika liczebności pospolitych ptaków krajobrazu rolniczego</i> 11.4.a. <i>Dążenie do przywrócenia gleb organicznych wykorzystywanych w rolnictwie będących osuszonymi torfowiskami</i> 11.4.b. <i>Dążenie do ponownego nawadniania gleb organicznych wykorzystywanych w rolnictwie będących osuszonymi torfowiskami</i> 11.4.c. <i>Dążenie do ponownego nawadniania obszarów wydobywania torfu</i> 11.4.d. <i>Dążenie do ponownego nawadniania gleb organicznych będących osuszonymi torfowiskami w ramach użytkowania gruntów innego niż użytkowanie rolnicze i wydobywanie torfu</i> Art. 12 12.1. <i>Zwiększenie różnorodności biologicznej w ekosystemach leśnych</i> 12.2. <i>Zwiększenie wskaźnika liczebności pospolitych ptaków leśnych</i> 12.3.a. <i>Zwiększenie wskaźnika „drzewa martwe stojące”</i> 12.3.b. <i>Zwiększenie wskaźnika „drzewa martwe leżące”</i> 12.3.c. <i>Zwiększenie wskaźnika „udział lasów o strukturze różnowiekowej”</i> 12.3.d. <i>Zwiększenie wskaźnika „łączność obszarów leśnych”</i> 12.3.e. <i>Zwiększenie wskaźnika „zasoby węgla organicznego”</i> 12.3.f. <i>Zwiększenie wskaźnika „odsetek lasów, w których dominują rodzime gatunki drzew”</i> 12.3.g. <i>Zwiększenie wskaźnika „różnorodność gatunków drzew”</i> Art. 13 13.1. <i>Zasadzenie co najmniej trzech miliardów dodatkowych drzew</i>
14.3.3. Presje, których dotyczy środek (nieobowiązkowo)	Należy wskazać co najmniej jedną presję z listy kodowej presji (z dyrektywy siedliskowej, ramowej dyrektywy wodnej, dyrektywy ramowej w sprawie strategii morskiej)
14.4. Jednolity opis środków	
Jednolity opis środków opiera się na dokumencie towarzyszącym „Typologia środków”. W odniesieniu do każdego środka określonego w sekcji 14.1.1 należy wybrać co najmniej jeden odpowiedni rodzaj środków.	
14.4.1. Jednolity opis środków (art. 15 ust. 3 lit. c))	a) należy wskazać co najmniej jeden rodzaj środków z listy kodowej rodzajów środków KTM1 - Budowa lub modernizacja oczyszczalni ścieków KTM2 - Ograniczanie zanieczyszczenia substancjami biogennymi pochodzącymi z rolnictwa KTM22 - Ograniczenie zanieczyszczeń rozproszonych lub punktowych wód powierzchniowych lub gruntowych (w tym morskich) pochodzących z działalności leśnej

	MSFD33 – Wzbogacenie składnikami odżywczymi b) w przypadku środków ukierunkowanych na działania określone w art. 4 lub 5 należy wskazać co najmniej jeden typ siedliska z listy kodowej typów siedlisk (nieobowiązkowo)
14.5. Informacje przestrzenne	
14.5.1. Szacunkowa powierzchnia lub długość objęta środkiem (art. 15 ust. 3 lit. a)) (nieobowiązkowo)	Należy wskazać lit. a) i b) lub c). a) najlepsze oszacowanie lub zakres b) należy wybrać jednostkę (km lub km²) c) nieznane
14.5.2. Orientacyjna mapa potencjalnych obszarów objętych środkiem (art. 15 ust. 3 lit. a)) (nieobowiązkowo)	Informacje geoprzestrzenne przedstawione na poziomie jednostek NUTS 3, siatki 10x10 km lub wyodrębnione wieloboki Objaśnienia symboli - obszar opracowania KPOZP w części morskiej - obszar opracowania pozostałych części KPOZP - obszar odbudowy
14.5.3. Położenie względem sieci Natura 2000 (art. 15 ust. 3 lit. c))	a) Należy wybrać jedną opcję z następującej listy kodowej: — Środki planuje się wdrożyć w obrębie sieci Natura 2000 — Środki planuje się wdrożyć poza siecią Natura 2000 — Środki planuje się wdrożyć zarówno w obrębie sieci Natura 2000, jak i poza nią b) Lista kodowa obszaru (obszarów) Natura 2000, na które środek ma wpływ (nieobowiązkowo)
14.5.4. Program dostosowany do potrzeb w regionach najbardziej oddalonych, w stosownych przypadkach (art. 15 ust. 3 lit. o))	tak/ nie
14.6. Szacowane potrzeby w zakresie finansowania (art. 15 ust. 3 lit. u)) (nieobowiązkowo)	
Wymienione poniżej informacje można podać w odniesieniu do każdego środka wskazanego w sekcji 14.1.1, a wszystkie pola są nieobowiązkowe. Informacje podane w tej sekcji można wykorzystać do wypełnienia informacji finansowych w części A.	
14.6.1. Szacowane potrzeby w zakresie finansowania (EUR) do celów wdrożenia środka (nieobowiązkowo)	I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy podać wymienione poniżej informacje (w EUR). Jeżeli w tym miejscu

		przedstawiono pełne informacje na poziomie środka, można je wykorzystać do uzupełnienia informacji finansowych w części A.			
		Wydatki jednorazowe/ koszty przedsięwzięć (EUR/rok)		Roczne koszty bieżące (EUR/rok)	
		Ogółem	Na terenie sieci Natura 2000	Ogółem	Na terenie sieci Natura 2000
A	Koszty horyzontalne środka				
A.1	Monitorowanie i sprawozdawczość				
A.2	Badania naukowe, w tym uzupełnianie luk informacyjnych				
A.3	Inne (pole(-a) na dowolny tekst, każdy tekst maks. 100 znaków)				
B	Szacunkowe koszty dla ekosystemu objętego środkiem				
B.1	Ekosystemy terenów podmokłych (przybrzeżnych i śródlądowych)				
B.2	Ekosystemy użytków zielonych				
B.3	Ekosystemy rzeczne, jeziorne, aluwialne i nadrzeczne				
B.4	Ekosystemy lasów i terenów zalesionych				
B.5	Ekosystemy wrzosowisk, zarośli i krzewów				
B.6	Ekosystemy obszarów skalistych, wydmowych i słabo porośniętych roślinnością				
B.7	Ekosystemy gruntów uprawnych				
B.8	Ekosystemy miejskie				
B.9	Ekosystemy morskie				
B.10	Inne ekosystemy				
C	Inne koszty niezwiązane z określonymi ekosystemami				
C.1	Inne (pole(-a) na dowolny tekst, każdy tekst maks. 100 znaków)				
	Ogółem				
14.6.2. Szacowane wsparcie finansowe dla zainteresowanych stron, na które mają wpływ środki odbudowy lub inne nowe obowiązki wynikające z wdrażania rozporządzenia (nieobowiązkowo)		I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie (nieobowiązkowo) II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy przedstawić: a) opis (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków) b) odpowiednio, najlepsze oszacowanie wartości lub zakresu (w EUR)			
14.6.3. Orientacyjne środki planowanego finansowania publicznego (nieobowiązkowo)		I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie (nieobowiązkowo) II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy			

	<i>W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy przedstawić:</i> a) opis (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków) b) odpowiednio, najlepsze oszacowanie wartości lub zakresu (w EUR)
14.6.4. Orientacyjne środki planowanego finansowania prywatnego (nieobowiązkowo)	I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie (nieobowiązkowo) II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy <i>W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy przedstawić:</i> a) opis (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków) b) odpowiednio, najlepsze oszacowanie wartości lub zakresu (w EUR)
14.6.5. Planowane współfinansowanie i finansowanie za pomocą unijnych instrumentów finansowania (nieobowiązkowo)	I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie (nieobowiązkowo) II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy <i>W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy przedstawić:</i> a) opis (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków) b) odpowiednio, najlepsze oszacowanie wartości lub zakresu (w EUR)
14.7. Informacje na temat wdrażania środka w ramach innych polityk, w stosownych przypadkach	
14.7.1. Opis środków ochrony i zarządzania, które mają zostać przyjęte w ramach wspólnej polityki rybołówstwa, w stosownych przypadkach (art. 15 ust. 4, art. 18 ust. 2)	Należy przedstawić opis na poziomie lit. a) lub b) (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków): a) krajowe środki ochrony i zarządzania b) wspólne rekomendacje w ramach procedury regionalizacji na podstawie art. 18 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013
14.7.2. Planowanie środków, które mają zostać przyjęte z zastosowaniem procedury regionalizacji w ramach wspólnej polityki rybołówstwa (art. 15 ust. 4, art. 18 ust. 2 i 3) (w stosownych przypadkach zgodnie z sekcją 14.7.1)	Jeżeli środek wymaga przedłożenia wspólnych rekomendacji w ramach procedury regionalizacji na podstawie art. 18 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013, należy podać: a) przewidywany termin konsultacji z innymi państwami członkowskimi i odpowiednimi komitetami doradczymi (MM.RRRR–MM.RRRR), oraz b) przewidywany termin przedłożenia wszelkich wspólnych rekomendacji (MM.RRRR–MM.RRRR) c) co najmniej jeden typ siedliska z listy kodowej typów siedlisk morskich (nieobowiązkowo) d) co najmniej jeden rodzaj rybołówstwa objęty środkiem (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków, nieobowiązkowo)
14.7.3. Środek przyjęty w ramach wspólnej polityki rolnej (WPR) (art. 15 ust. 5) (nieobowiązkowo)	Jeżeli środek jest związany z krajowym planem strategicznym WPR, należy przedstawić przegląd wzajemnych zależności między takim środkiem a krajowym planem strategicznym WPR. Dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków
14.7.4. Środek w synergii ze środkami planowanymi w krajowych planach odbudowy zasobów	Jeżeli środek pozostaje w synergii ze środkami planowanymi w krajowym planie odbudowy zasobów przyrodniczych co najmniej jednego innego państwa członkowskiego, należy wskazać dane

przyrodniczych innych państw członkowskich (art. 14 ust. 17)	państwo(-a) członkowskie. Należy wybrać co najmniej jedno państwo członkowskie z listy kodowej państw członkowskich.
--	--

Środek odbudowy nr 9 – Morskie_SO09

14. Środki, o których mowa w art. 15 ust. 3 lit. c)	
W odniesieniu do każdego środka należy wypełnić następujące sekcje:	
14.1. Informacje podstawowe	
14.1.1. Nazwa środka	a) Poprawa skuteczności działań na rzecz odbudowy siedlisk poprzez rozszerzenie, integrację i standaryzację istniejących działań w ramach krajowego monitoringu siedlisk ryb łososiowatych b) Morskie_SO09
14.1.2. Dany główny rodzaj ekosystemu	Należy wskazać jeden ekosystem z listy kodowej rodzajów ekosystemów. a) ekosystemy terenów podmokłych (przybrzeżnych i śródlądowych) b) ekosystemy użytków zielonych c) ekosystemy rzeczne, jeziorne, aluwialne i nadrzeczne d) ekosystemy lasów i terenów zalesionych e) ekosystemy wrzosowisk, zarośli i krzewów f) ekosystemy obszarów skalistych, wydmowych i słabo porośniętych roślinnością g) ekosystemy gruntów uprawnych h) ekosystemy miejskie i) ekosystemy morskie j) inne ekosystemy
14.1.3. Inne dane rodzaje ekosystemów (nieobowiązkowo)	(można wybrać więcej niż jedną odpowiedź) a) ekosystemy terenów podmokłych (przybrzeżnych i śródlądowych) b) ekosystemy użytków zielonych c) ekosystemy rzeczne, jeziorne, aluwialne i nadrzeczne d) ekosystemy lasów i terenów zalesionych e) ekosystemy wrzosowisk, zarośli i krzewów f) ekosystemy obszarów skalistych, wydmowych i słabo porośniętych roślinnością g) ekosystemy gruntów uprawnych h) ekosystemy miejskie i) ekosystemy morskie j) inne ekosystemy
14.1.4. Skala planowania	Należy wskazać odpowiedni poziom (należy wybrać jeden): a) krajowy b) niższy niż krajowy – NUTS1 (należy wybrać co najmniej jeden region NUTS1 z listy kodowej) c) niższy niż krajowy – NUTS2 (należy wybrać co najmniej jeden region NUTS2 z listy kodowej) d) lokalny – NUTS3 (należy wybrać co najmniej jeden region NUTS3 z listy kodowej) e) transgraniczny (należy wybrać co najmniej jedno państwo z listy kodowej, aby wskazać inne zaangażowane państwo lub państwa członkowskie) Ponadto w celu przekazania dodatkowych informacji (nieobowiązkowo): pole na dowolny tekst (sugerowana długość maks. 3 000 znaków)

14.1.5. Obecny stan wdrażania	Należy wybrać jedną z poniższych opcji. Jeżeli stan wdrażania różni się w poszczególnych obszarach, można wybrać więcej niż jedną opcję. a) etap planowania b) przyjęty plan c) trwające wdrażanie d) wdrożono już w przeszłości, ale w latach 2020–2024 nie osiągnięto jeszcze w pełni zamierzonych skutków lub usunięto bariery dla łączności wód powierzchniowych
14.2. Informacje na temat terminu wdrożenia	
14.2.1. Ramy czasowe wdrożenia środka	Należy wskazać jedną z następujących opcji: a) środek obejmuje jedynie okres do dnia 30 czerwca 2032 r. (art. 15 ust. 2) b) środek obejmuje okres do 2040 r. lub 2050 r. (art. 15 ust. 1) wraz z terminami pośrednimi dotyczącymi celów i obowiązków określonych w odpowiednim artykule lub odpowiednich artykułach c) środek obejmuje jedynie konkretny okres inny niż wyżej wymienione (określić RRRR–RRRR)
14.3. Opis celów i obowiązków oraz wkład w ich osiągnięcie i wypełnianie	
14.3.1. Opis środka	Środek polega na wdrożeniu krajowego, ustandaryzowanego i długoterminowego monitoringu siedlisk ryb łososiowatych, obejmującego zarówno pomiary parametrów środowiskowych, jak i regularny monitoring ichtiologiczny. Celem działania jest zapewnienie spójnego systemu oceny stanu siedlisk, umożliwiającego wczesną identyfikację niekorzystnych zmian oraz właściwe ukierunkowanie działań ochronnych, odtworzeniowych i zarządczych dotyczących populacji troci, łososia i siei oraz ich siedlisk rozrodczych i żerowiskowych. Monitoring obejmować będzie: 1. Pomiary kluczowych parametrów fizykochemicznych wody, prowadzonych z wykorzystaniem jednolitych metod, w tym: • temperatury, zasolenia i przewodnictwa, • stężenia tlenu rozpuszczonego oraz nasycenia tlenem, • pH, alkaliczności, pCO₂ i zasadowości, • stężenia chlorofilu <i>a</i> i podstawowych wskaźników eutrofizacji, • zawartości zanieczyszczeń chemicznych (metale ciężkie, związki organiczne), • parametrów optycznych i mętności, • przepływów i warunków hydrologicznych (w rzekach wpływających do siedlisk rozrodczych). 2. Systematyczny monitoring ichtiologiczny, obejmujący: • ocenę liczebności, struktury wiekowej, kondycji i zdrowotności populacji, • identyfikację gatunków i stad, w tym form wędrownych, • ocenę sukcesu rozrodczego i przeżywalności narybku, • analizę zagrożeń (np. presja drapieżnicza, pasożyty, choroby, bariery migracyjne). 3. Monitoring siedliskowy, obejmujący: • ocenę stanu siedlisk i warunków tarliskowych, • stan i ciągłość korytarzy migracyjnych, • ocenę presji antropogenicznych (zanieczyszczenia, prace hydrotechniczne, zabudowa brzegów, bariery migracyjne),

	• identyfikację obszarów priorytetowych do działań renaturyzacyjnych. 4. Standaryzację metod i protokołów monitoringu w skali krajowej, w tym: • opracowanie jednolitego zestawu wskaźników dla siedlisk ryb łososiowatych, • wdrożenie spójnych metod poboru próbek, analiz i raportowania, • integrację danych z państwowego monitoringu środowiska, badań naukowych, monitoringu rzecznych odcinków tarliskowych oraz danych z programów restytucyjnych. 5. Budowę centralnej bazy danych i systemu raportowania, umożliwiającich: • regularną ocenę trendów, • analizę przyczyn pogorszenia stanu siedlisk, • identyfikację obszarów o najwyższym ryzyku degradacji, • wspieranie decyzji planistycznych, inwestycyjnych i środowiskowych. Środek przyczyni się do: • poprawy jakości danych dotyczących siedlisk i populacji ryb łososiowatych, • zwiększenia skuteczności działań odtworzeniowych poprzez precyzyjne wskazywanie obszarów o największych potrzebach, • ograniczenia presji wynikającej z eutrofizacji, zanieczyszczeń i zmian klimatu, • wsparcia decyzji administracyjnych dotyczących wydawania pozwoleń środowiskowych i zarządzania rzekami oraz obszarami morskimi.
14.3.2. Wkład w osiągnięcie celów i wypełnianie obowiązków	a) cel Art. 5 (należy wybrać co najmniej jeden artykuł z listy kodowej artykułów) b) cel cząstkowy 5.7 (należy wybrać co najmniej jeden cel cząstkowy/wskaźnik z listy kodowej celów cząstkowych) <i>W poniższym tekście przedstawiono listę kodową artykułów i celów cząstkowych, które należy zastosować w polach odpowiadającym lit. a) i b) i które jako takie nie zostaną zawarte w akcie delegowanym.</i> Art. 4 4.1. Poprawa stanu siedlisk 4.4. Przywrócenie obszaru siedlisk 4.7. Poprawa jakości, ilości i łączności siedlisk gatunków 4.9. Uzupelnienie luk informacyjnych 4.10. Poprawa łączności pomiędzy typami siedlisk 4.11.–4.12. Dążenie do zapobiegania znacznemu pogorszeniu Art. 5 5.1. Poprawa stanu siedlisk 5.2. Przywrócenie obszaru siedlisk 5.5. Poprawa jakości i ilości siedlisk gatunków 5.7. Uzupelnienie luk informacyjnych 5.8. Poprawa spójności ekologicznej i łączności pomiędzy typami siedlisk 5.9.–5.10. Dążenie do zapobiegania znacznemu pogorszeniu Art. 8 8.1. Brak utraty netto miejskich terenów zieleni 8.2. Brak utraty netto pokrycia koronami drzew na obszarach miejskich

	8.2. Zwiększenie powierzchni miejskich terenów zieleni 8.3. Zwiększenie pokrycia koronami drzew na obszarach miejskich Art. 9 9.1. Przywrócenie co najmniej 25 000 km rzek do stanu swobodnego przepływu w Unii do 2030 r. 9.2. Usuwanie sztucznych barier 9.3. Poprawa naturalnych funkcji równin zalewowych 9.4. Utrzymanie naturalnej łączności rzek oraz naturalnych funkcji równin zalewowych Art. 10 10.1. Zwiększenie różnorodności oraz liczebności owadów zapylających Art. 11 11.1. Zwiększenie różnorodności biologicznej w ekosystemach rolniczych 11.2.a. Dążenie do zwiększenia wskaźnika „liczebność motyli na użytkach zielonych” 11.2.b. Dążenie do zwiększenia wskaźnika „zasoby węgla organicznego w glebach mineralnych gruntów uprawnych” 11.2.c. Dążenie do zwiększenia wskaźnika „odsetek gruntów rolnych z elementami krajobrazu o wysokiej różnorodności” 11.3. Dążenie do zwiększenia wskaźnika liczebności pospolitych ptaków krajobrazu rolniczego 11.4.a. Dążenie do przywrócenia gleb organicznych wykorzystywanych w rolnictwie będących osuszonymi torfowiskami 11.4.b. Dążenie do ponownego nawadniania gleb organicznych wykorzystywanych w rolnictwie będących osuszonymi torfowiskami 11.4.c. Dążenie do ponownego nawadniania obszarów wydobywania torfu 11.4.d. Dążenie do ponownego nawadniania gleb organicznych będących osuszonymi torfowiskami w ramach użytkowania gruntów innego niż użytkowanie rolnicze i wydobywanie torfu Art. 12 12.1. Zwiększenie różnorodności biologicznej w ekosystemach leśnych 12.2. Zwiększenie wskaźnika liczebności pospolitych ptaków leśnych 12.3.a. Zwiększenie wskaźnika „drzewa martwe stojące” 12.3.b. Zwiększenie wskaźnika „drzewa martwe leżące” 12.3.c. Zwiększenie wskaźnika „udział lasów o strukturze różnowiekowej” 12.3.d. Zwiększenie wskaźnika „łączność obszarów leśnych” 12.3.e. Zwiększenie wskaźnika „zasoby węgla organicznego” 12.3.f. Zwiększenie wskaźnika „odsetek lasów, w których dominują rodzime gatunki drzew” 12.3.g. Zwiększenie wskaźnika „różnorodność gatunków drzew” Art. 13 13.1. Zasadzenie co najmniej trzech miliardów dodatkowych drzew
14.3.3. Presje, których dotyczy środki (nieobowiązkowo)	Należy wskazać co najmniej jedną presję z listy kodowej presji (z dyrektywy siedliskowej, ramowej dyrektywy wodnej, dyrektywy ramowej w sprawie strategii morskiej)
14.4. Jednolity opis środków	
Jednolity opis środków opiera się na dokumencie towarzyszącym „Typologia środków”. W odniesieniu do każdego środka określonego w sekcji 14.1.1 należy wybrać co najmniej jeden odpowiedni rodzaj środków.	
14.4.1. Jednolity opis środków (art. 15 ust. 3 lit. c))	a) należy wskazać co najmniej jeden rodzaj środków z listy kodowej rodzajów środków KTM14 - Badania, poszerzanie bazy wiedzy, zmniejszanie niepewności

	b) w przypadku środków ukierunkowanych na działania określone w art. 4 lub 5 należy wskazać co najmniej jeden typ siedliska z listy kodowej typów siedlisk (nieobowiązkowo)				
14.5. Informacje przestrzenne					
14.5.1. Szacunkowa powierzchnia lub długość objęta środkiem (art. 15 ust. 3 lit. a)) (nieobowiązkowo)	Należy wskazać lit. a) i b) lub c). a) najlepsze oszacowanie lub zakres b) należy wybrać jednostkę (km lub km ²) c) nieznane				
14.5.2. Orientacyjna mapa potencjalnych obszarów objętych środkiem (art. 15 ust. 3 lit. a)) (nieobowiązkowo)	Informacje geoprzestrzenne przedstawione na poziomie jednostek NUTS 3, siatki 10x10 km lub wydodrębnione wieloboki				
14.5.3. Położenie względem sieci Natura 2000 (art. 15 ust. 3 lit. c))	a) Należy wybrać jedną opcję z następującej listy kodowej: — Środki planuje się wdrożyć w obrębie sieci Natura 2000 — Środki planuje się wdrożyć poza siecią Natura 2000 — Środki planuje się wdrożyć zarówno w obrębie sieci Natura 2000, jak i poza nią b) Lista kodowa obszaru (obszarów) Natura 2000, na które środek ma wpływ (nieobowiązkowo)				
14.5.4. Program dostosowany do potrzeb w regionach najbardziej oddalonych, w stosownych przypadkach (art. 15 ust. 3 lit. o))	tak/ nie				
14.6. Szacowane potrzeby w zakresie finansowania (art. 15 ust. 3 lit. u)) (nieobowiązkowo)					
Wymienione poniżej informacje można podać w odniesieniu do każdego środka wskazanego w sekcji 14.1.1, a wszystkie pola są nieobowiązkowe. Informacje podane w tej sekcji można wykorzystać do wypełnienia informacji finansowych w części A.					
14.6.1. Szacowane potrzeby w zakresie finansowania (EUR) do celów wdrożenia środka (nieobowiązkowo)	I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy podać wymienione poniżej informacje (w EUR). Jeżeli w tym miejscu przedstawiono pełne informacje na poziomie środka, można je wykorzystać do uzupełnienia informacji finansowych w części A.				
		Wydatki jednorazowe/ koszty przedsięwzięć (EUR/rok)		Roczne koszty bieżące (EUR/rok)	
		Ogółem	Na terenie sieci Natura 2000	Ogółem	Na terenie sieci Natura 2000
A	Koszty horyzontalne środka				
A.1	Monitorowanie i sprawozdawczość				
A.2	Badania naukowe, w tym uzupełnianie luk informacyjnych				
A.3	Inne (pole(-a) na dowolny tekst, każdy tekst maks. 100 znaków)				
B	Szacunkowe koszty dla ekosystemu objętego środkiem				

B.1	Ekosystemy terenów podmokłych (przybrzeżnych i śródlądowych)					
B.2	Ekosystemy użytków zielonych					
B.3	Ekosystemy rzeczne, jeziorne, aluwialne i nadrzeczne					
B.4	Ekosystemy lasów i terenów zalesionych					
B.5	Ekosystemy wrzosowisk, zarośli i krzewów					
B.6	Ekosystemy obszarów skalistych, wydmych i słabo porośniętych roślinnością					
B.7	Ekosystemy gruntów uprawnych					
B.8	Ekosystemy miejskie					
B.9	Ekosystemy morskie					
B.10	Inne ekosystemy					
C	Inne koszty niezwiązane z określonymi ekosystemami					
C.1	Inne (pole(-a) na dowolny tekst, każdy tekst maks. 100 znaków)					
	Ogółem					
14.6.2. Szacowane wsparcie finansowe dla zainteresowanych stron, na które mają wpływ środki odbudowy lub inne nowe obowiązki wynikające z wdrażania rozporządzenia (nieobowiązkowo)		I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie (nieobowiązkowo) II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy <i>W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy przedstawić:</i> a) opis (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków) b) odpowiednio, najlepsze oszacowanie wartości lub zakresu (w EUR)				
14.6.3. Orientacyjne środki planowanego finansowania publicznego (nieobowiązkowo)		I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie (nieobowiązkowo) II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy <i>W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy przedstawić:</i> a) opis (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków) b) odpowiednio, najlepsze oszacowanie wartości lub zakresu (w EUR)				
14.6.4. Orientacyjne środki planowanego finansowania prywatnego (nieobowiązkowo)		I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie (nieobowiązkowo) II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy <i>W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy przedstawić:</i> a) opis (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków) b) odpowiednio, najlepsze oszacowanie wartości lub zakresu (w EUR)				

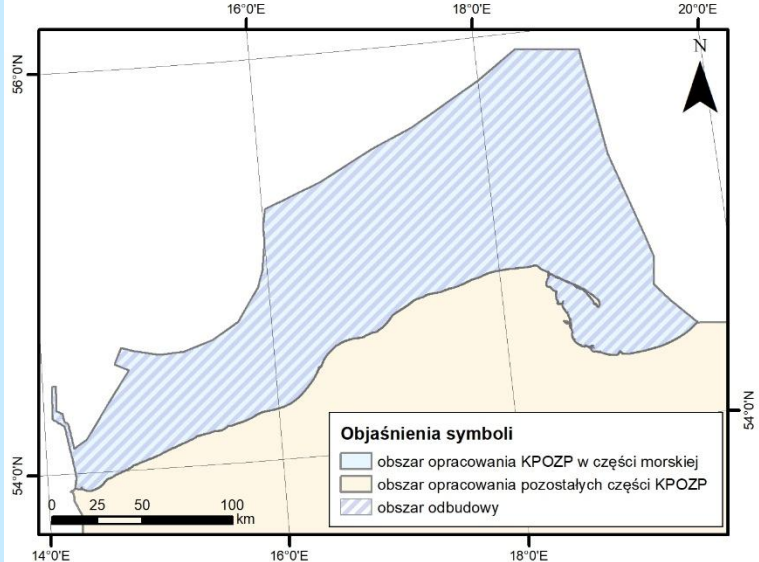
14.6.5. Planowane współfinansowanie i finansowanie za pomocą unijnych instrumentów finansowania (nieobowiązkowo)	I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie (nieobowiązkowo) II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy <i>W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy przedstawić:</i> a) opis (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków) b) odpowiednio, najlepsze oszacowanie wartości lub zakresu (w EUR)
14.7. Informacje na temat wdrażania środka w ramach innych polityk, w stosownych przypadkach	
14.7.1. Opis środków ochrony i zarządzania, które mają zostać przyjęte w ramach wspólnej polityki rybołówstwa, w stosownych przypadkach (art. 15 ust. 4, art. 18 ust. 2)	Należy przedstawić opis na poziomie lit. a) lub b) (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków): a) krajowe środki ochrony i zarządzania b) wspólne rekomendacje w ramach procedury regionalizacji na podstawie art. 18 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013
14.7.2. Planowanie środków, które mają zostać przyjęte z zastosowaniem procedury regionalizacji w ramach wspólnej polityki rybołówstwa (art. 15 ust. 4, art. 18 ust. 2 i 3) (w stosownych przypadkach zgodnie z sekcją 14.7.1)	Jeżeli środek wymaga przedłożenia wspólnych rekomendacji w ramach procedury regionalizacji na podstawie art. 18 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013, należy podać: a) przewidywany termin konsultacji z innymi państwami członkowskimi i odpowiednimi komitetami doradczymi (MM.RRRR–MM.RRRR), oraz b) przewidywany termin przedłożenia wszelkich wspólnych rekomendacji (MM.RRRR–MM.RRRR) c) co najmniej jeden typ siedliska z listy kodowej typów siedlisk morskich (nieobowiązkowo) d) co najmniej jeden rodzaj rybołówstwa objęty środkiem (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków, nieobowiązkowo)
14.7.3. Środek przyjęty w ramach wspólnej polityki rolnej (WPR) (art. 15 ust. 5) (nieobowiązkowo)	Jeżeli środek jest związany z krajowym planem strategicznym WPR, należy przedstawić przegląd wzajemnych zależności między takim środkiem a krajowym planem strategicznym WPR. Dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków
14.7.4. Środek w synergii ze środkami planowanymi w krajowych planach odbudowy zasobów przyrodniczych innych państw członkowskich (art. 14 ust. 17)	Jeżeli środek pozostaje w synergii ze środkami planowanymi w krajowym planie odbudowy zasobów przyrodniczych co najmniej jednego innego państwa członkowskiego, należy wskazać dane państwo(-a) członkowskie. Należy wybrać co najmniej jedno państwo członkowskie z listy kodowej państw członkowskich.

Środek odbudowy nr 10 – Morskie_SO10

14. Środki, o których mowa w art. 15 ust. 3 lit. c)	
W odniesieniu do każdego środka należy wypełnić następujące sekcje:	
14.1. Informacje podstawowe	
14.1.1. Nazwa środka	a) Ochrona integralności siedlisk dennych poprzez ograniczenie wydobycia kruszyw i usuwania osadów dennych b) Morskie_SO10
14.1.2. Dany główny rodzaj ekosystemu	Należy wskazać jeden ekosystem z listy kodowej rodzajów ekosystemów. a) ekosystemy terenów podmokłych (przybrzeżnych i śródlądowych) b) ekosystemy użytków zielonych c) ekosystemy rzeczne, jeziorne, aluwialne i nadrzeczne d) ekosystemy lasów i terenów zalesionych e) ekosystemy wrzosowisk, zarośli i krzewów f) ekosystemy obszarów skalistych, wydmowych i słabo porośniętych roślinnością g) ekosystemy gruntów uprawnych h) ekosystemy miejskie i) ekosystemy morskie j) inne ekosystemy
14.1.3. Inne dane rodzaje ekosystemów (nieobowiązkowo)	(można wybrać więcej niż jedną odpowiedź) a) ekosystemy terenów podmokłych (przybrzeżnych i śródlądowych) b) ekosystemy użytków zielonych c) ekosystemy rzeczne, jeziorne, aluwialne i nadrzeczne d) ekosystemy lasów i terenów zalesionych e) ekosystemy wrzosowisk, zarośli i krzewów f) ekosystemy obszarów skalistych, wydmowych i słabo porośniętych roślinnością g) ekosystemy gruntów uprawnych h) ekosystemy miejskie i) ekosystemy morskie j) inne ekosystemy
14.1.4. Skala planowania	Należy wskazać odpowiedni poziom (należy wybrać jeden): a) krajowy b) niższy niż krajowy – NUTS1 (należy wybrać co najmniej jeden region NUTS1 z listy kodowej) c) niższy niż krajowy – NUTS2 (należy wybrać co najmniej jeden region NUTS2 z listy kodowej) d) lokalny – NUTS3 (należy wybrać co najmniej jeden region NUTS3 z listy kodowej) e) transgraniczny (należy wybrać co najmniej jedno państwo z listy kodowej, aby wskazać inne zaangażowane państwo lub państwa członkowskie) Ponadto w celu przekazania dodatkowych informacji (nieobowiązkowo): pole na dowolny tekst (sugerowana długość maks. 3 000 znaków)
14.1.5. Obecny stan wdrażania	Należy wybrać jedną z poniższych opcji. Jeżeli stan wdrażania różni się w poszczególnych obszarach, można wybrać więcej niż jedną opcję.

	a) etap planowania b) przyjęty plan c) trwające wdrażanie d) wdrożono już w przeszłości, ale w latach 2020–2024 nie osiągnięto jeszcze w pełni zamierzonych skutków lub usunięto bariery dla łączności wód powierzchniowych
14.2. Informacje na temat terminu wdrożenia	
14.2.1. Ramy czasowe wdrożenia środka	Należy wskazać jedną z następujących opcji: a) środek obejmuje jedynie okres do dnia 30 czerwca 2032 r. (art. 15 ust. 2) b) środek obejmuje okres do 2040 r. lub 2050 r. (art. 15 ust. 1) wraz z terminami pośrednimi dotyczącymi celów i obowiązków określonych w odpowiednim artykule lub odpowiednich artykułach c) środek obejmuje jedynie konkretny okres inny niż wyżej wymienione (określić RRRR–RRRR)
14.3. Opis celów i obowiązków oraz wkład w ich osiągnięcie i wypełnianie	
14.3.1. Opis środka	Ograniczenie antropogenicznych ingerencji w strukturę i funkcjonowanie osadów dennych jest kluczowe dla zachowania stabilności siedlisk bentosowych, zdolności samooczyszczania wód oraz procesów biogeochemicznych w obszarach morskich. Celem środka jest ochrona integralności siedlisk dennych poprzez eliminację presji związanej z pracami hydrotechnicznymi i działalnością górniczą, w szczególności poprzez wprowadzenie ograniczeń w zakresie wydobycia i usuwania osadów dennych na polskich obszarach morskich. Jednocześnie środek zakłada zapewnienie, aby po zakończeniu działalności wydobywczej dno morskie zostało pozostawione w stanie niezakłóconym lub – w przypadku stwierdzenia istotnych przekształceń – objęte odpowiednimi działaniami minimalizującymi lub naprawczymi. Ograniczenie działań wydobywczych oraz właściwe postępowanie po wygaśnięciu koncesji, polegające na pozostawieniu dna morskiego w stanie zbliżonym do naturalnego lub wdrożeniu działań niwelujących skutki eksploatacji pozwoli na: • przywrócenie naturalnej struktury i funkcji osadów dennych, • odbudowę zespołów bentosowych i poprawę warunków siedliskowych, • ograniczenie mętności i resuspensji osadów, • wzmocnienie procesów retencji biogenów w osadach, • redukcję presji na ekosystemy przyległych obszarów Natura 2000 i siedliska wrażliwe określone w załączniku II NRL. Środek przyczynia się do zapobiegania pogorszeniu stanu siedlisk, wspierania procesów odbudowy oraz eliminowania presji negatywnie oddziałujących na strukturę i funkcjonowanie ekosystemów morskich. Jednym z obszarów proponowanych do naturalnego odtworzenia po wygaśnięciu obowiązującej do 2031 r. koncesji na wydobycie kruszywa (nr 3/2016) jest obszar ławicy Środkowej.
14.3.2. Wkład w osiągnięcie celów i wypełnianie obowiązków	a) cel Art. 5 (należy wybrać co najmniej jeden artykuł z listy kodowej artykułów) b) cel cząstkowy 5.1, 5.2, 5.5 (należy wybrać co najmniej jeden cel cząstkowy/wskaźnik z listy kodowej celów cząstkowych)

	W poniższym tekście przedstawiono listę kodową artykułów i celów częściowych, które należy zastosować w polach odpowiadającym lit. a) i b) i które jako takie nie zostaną zawarte w akcie delegowanym. Art. 4 4.1. Poprawa stanu siedlisk 4.4. Przywrócenie obszaru siedlisk 4.7. Poprawa jakości, ilości i łączności siedlisk gatunków 4.9. Uzupełnienie luk informacyjnych 4.10. Poprawa łączności pomiędzy typami siedlisk 4.11.–4.12. Dążenie do zapobiegania znacznemu pogorszeniu Art. 5 5.1. Poprawa stanu siedlisk 5.2. Przywrócenie obszaru siedlisk 5.5. Poprawa jakości i ilości siedlisk gatunków 5.7. Uzupełnienie luk informacyjnych 5.8. Poprawa spójności ekologicznej i łączności pomiędzy typami siedlisk 5.9.–5.10. Dążenie do zapobiegania znacznemu pogorszeniu Art. 8 8.1. Brak utraty netto miejskich terenów zieleni 8.2. Brak utraty netto pokrycia koronami drzew na obszarach miejskich 8.2. Zwiększenie powierzchni miejskich terenów zieleni 8.3. Zwiększenie pokrycia koronami drzew na obszarach miejskich Art. 9 9.1. Przywrócenie co najmniej 25 000 km rzek do stanu swobodnego przepływu w Unii do 2030 r. 9.2. Usuwanie sztucznych barier 9.3. Poprawa naturalnych funkcji równin zalewowych 9.4. Utrzymanie naturalnej łączności rzek oraz naturalnych funkcji równin zalewowych Art. 10 10.1. Zwiększenie różnorodności oraz liczebności owadów zapylających Art. 11 11.1. Zwiększenie różnorodności biologicznej w ekosystemach rolniczych 11.2.a. Dążenie do zwiększenia wskaźnika „liczebność motyli na użytkach zielonych” 11.2.b. Dążenie do zwiększenia wskaźnika „zasoby węgla organicznego w glebach mineralnych gruntów uprawnych” 11.2.c. Dążenie do zwiększenia wskaźnika „odsetek gruntów rolnych z elementami krajobrazu o wysokiej różnorodności” 11.3. Dążenie do zwiększenia wskaźnika liczebności pospolitych ptaków krajobrazu rolniczego 11.4.a. Dążenie do przywrócenia gleb organicznych wykorzystywanych w rolnictwie będących osuszonymi torfowiskami 11.4.b. Dążenie do ponownego nawadniania gleb organicznych wykorzystywanych w rolnictwie będących osuszonymi torfowiskami 11.4.c. Dążenie do ponownego nawadniania obszarów wydobywania torfu 11.4.d. Dążenie do ponownego nawadniania gleb organicznych będących osuszonymi torfowiskami w ramach użytkowania gruntów innego niż użytkowanie rolnicze i wydobywanie torfu Art. 12 12.1. Zwiększenie różnorodności biologicznej w ekosystemach leśnych 12.2. Zwiększenie wskaźnika liczebności pospolitych ptaków leśnych 12.3.a. Zwiększenie wskaźnika „drzewa martwe stojące”
--	--

	12.3.b. Zwiększenie wskaźnika „drzewa martwe leżące” 12.3.c. Zwiększenie wskaźnika „udział lasów o strukturze różnowiekowej” 12.3.d. Zwiększenie wskaźnika „łączność obszarów leśnych” 12.3.e. Zwiększenie wskaźnika „zasoby węgla organicznego” 12.3.f. Zwiększenie wskaźnika „odsetek lasów, w których dominują rodzime gatunki drzew” 12.3.g. Zwiększenie wskaźnika „różnorodność gatunków drzew” Art. 13 13.1. Zasadzenie co najmniej trzech miliardów dodatkowych drzew
14.3.3. Presje, których dotyczy środek (nieobowiązkowo)	Należy wskazać co najmniej jedną presję z listy kodowej presji (z dyrektywy siedliskowej, ramowej dyrektywy wodnej, dyrektywy ramowej w sprawie strategii morskiej)
14.4. Jednolity opis środków	
Jednolity opis środków opiera się na dokumencie towarzyszącym „Typologia środków”. W odniesieniu do każdego środka określonego w sekcji 14.1.1 należy wybrać co najmniej jeden odpowiedni rodzaj środków.	
14.4.1. Jednolity opis środków (art. 15 ust. 3 lit. c))	należy wskazać co najmniej jeden rodzaj środków z listy kodowej rodzajów środków MC01 - Dostosowanie/zarządzanie wydobyciem zasobów nieenergetycznych b) w przypadku środków ukierunkowanych na działania określone w art. 4 lub 5 należy wskazać co najmniej jeden typ siedliska z listy kodowej typów siedlisk (nieobowiązkowo)
14.5. Informacje przestrzenne	
14.5.1. Szacunkowa powierzchnia lub długość objęta środkiem (art. 15 ust. 3 lit. a)) (nieobowiązkowo)	Należy wskazać lit. a) i b) lub c). a) najlepsze oszacowanie lub zakres b) należy wybrać jednostkę (km lub km²) c) nieznane
14.5.2. Orientacyjna mapa potencjalnych obszarów objętych środkiem (art. 15 ust. 3 lit. a)) (nieobowiązkowo)	Informacje geoprzestrzenne przedstawione na poziomie jednostek NUTS 3, siatki 10x10 km lub wyodrębnione wieloboki
14.5.3. Położenie względem sieci Natura 2000 (art. 15 ust. 3 lit. c))	a) Należy wybrać jedną opcję z następującej listy kodowej: — Środki planuje się wdrożyć w obrębie sieci Natura 2000 — Środki planuje się wdrożyć poza siecią Natura 2000 — Środki planuje się wdrożyć zarówno w obrębie sieci Natura 2000, jak i poza nią

	b) Lista kodowa obszaru (obszarów) Natura 2000, na które środek ma wpływ (nieobowiązkowo)				
14.5.4. Program dostosowany do potrzeb w regionach najbardziej oddalonych, w stosownych przypadkach (art. 15 ust. 3 lit. o))	tak/nie				
14.6. Szacowane potrzeby w zakresie finansowania (art. 15 ust. 3 lit. u)) (nieobowiązkowo)					
Wymienione poniżej informacje można podać w odniesieniu do każdego środka wskazanego w sekcji 14.1.1, a wszystkie pola są nieobowiązkowe. Informacje podane w tej sekcji można wykorzystać do wypełnienia informacji finansowych w części A.					
14.6.1. Szacowane potrzeby w zakresie finansowania (EUR) do celów wdrożenia środka (nieobowiązkowo)	I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy podać wymienione poniżej informacje (w EUR). Jeżeli w tym miejscu przedstawiono pełne informacje na poziomie środka, można je wykorzystać do uzupełnienia informacji finansowych w części A.				
		Wydatki jednorazowe/ koszty przedsięwzięć (EUR/rok)		Roczne koszty bieżące (EUR/rok)	
		Ogółem	Na terenie sieci Natura 2000	Ogółem	Na terenie sieci Natura 2000
A	Koszty horyzontalne środka				
A.1	Monitorowanie i sprawozdawczość				
A.2	Badania naukowe, w tym uzupełnianie luk informacyjnych				
A.3	Inne (pole(-a) na dowolny tekst, każdy tekst maks. 100 znaków)				
B	Szacunkowe koszty dla ekosystemu objętego środkiem				
B.1	Ekosystemy terenów podmokłych (przybrzeżnych i śródlądowych)				
B.2	Ekosystemy użytków zielonych				
B.3	Ekosystemy rzeczne, jeziorne, aluwialne i nadrzeczne				
B.4	Ekosystemy lasów i terenów zalesionych				
B.5	Ekosystemy wrzosowisk, zarośli i krzewów				
B.6	Ekosystemy obszarów skalistych, wydmych i słabo porośniętych roślinnością				
B.7	Ekosystemy gruntów uprawnych				
B.8	Ekosystemy miejskie				
B.9	Ekosystemy morskie				
B.10	Inne ekosystemy				
C	Inne koszty niezwiązane z określonymi ekosystemami				

C.1	Inne (pole(-a) na dowolny tekst, każdy tekst maks. 100 znaków)					
	Ogółem					
14.6.2. Szacowane wsparcie finansowe dla zainteresowanych stron, na które mają wpływ środki odbudowy lub inne nowe obowiązki wynikające z wdrażania rozporządzenia (nieobowiązkowo)	I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie (nieobowiązkowo) II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy <i>W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy przedstawić:</i> a) opis (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków) b) odpowiednio, najlepsze oszacowanie wartości lub zakresu (w EUR)					
14.6.3. Orientacyjne środki planowanego finansowania publicznego (nieobowiązkowo)	I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie (nieobowiązkowo) II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy <i>W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy przedstawić:</i> a) opis (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków) b) odpowiednio, najlepsze oszacowanie wartości lub zakresu (w EUR)					
14.6.4. Orientacyjne środki planowanego finansowania prywatnego (nieobowiązkowo)	I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie (nieobowiązkowo) II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy <i>W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy przedstawić:</i> a) opis (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków) b) odpowiednio, najlepsze oszacowanie wartości lub zakresu (w EUR)					
14.6.5. Planowane współfinansowanie i finansowanie za pomocą unijnych instrumentów finansowania (nieobowiązkowo)	I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie (nieobowiązkowo) II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy <i>W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy przedstawić:</i> a) opis (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków) b) odpowiednio, najlepsze oszacowanie wartości lub zakresu (w EUR)					
14.7. Informacje na temat wdrażania środka w ramach innych polityk, w stosownych przypadkach						
14.7.1. Opis środków ochrony i zarządzania, które mają zostać przyjęte w ramach wspólnej polityki rybołówstwa, w stosownych przypadkach (art. 15 ust. 4, art. 18 ust. 2)	Należy przedstawić opis na poziomie lit. a) lub b) (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków): a) krajowe środki ochrony i zarządzania b) wspólne rekomendacje w ramach procedury regionalizacji na podstawie art. 18 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013					

14.7.2. Planowanie środków, które mają zostać przyjęte z zastosowaniem procedury regionalizacji w ramach wspólnej polityki rybołówstwa (art. 15 ust. 4, art. 18 ust. 2 i 3) (w stosownych przypadkach zgodnie z sekcją 14.7.1)	Jeżeli środek wymaga przedłożenia wspólnych rekomendacji w ramach procedury regionalizacji na podstawie art. 18 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013, należy podać: a) przewidywany termin konsultacji z innymi państwami członkowskimi i odpowiednimi komitetami doradczymi (MM.RRRR–MM.RRRR), oraz b) przewidywany termin przedłożenia wszelkich wspólnych rekomendacji (MM.RRRR–MM.RRRR) c) co najmniej jeden typ siedliska z listy kodowej typów siedlisk morskich (nieobowiązkowo) d) co najmniej jeden rodzaj rybołówstwa objęty środkiem (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków, nieobowiązkowo)
14.7.3. Środek przyjęty w ramach wspólnej polityki rolnej (WPR) (art. 15 ust. 5) (nieobowiązkowo)	Jeżeli środek jest związany z krajowym planem strategicznym WPR, należy przedstawić przegląd wzajemnych zależności między takim środkiem a krajowym planem strategicznym WPR. Dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków
14.7.4. Środek w synergii ze środkami planowanymi w krajowych planach odbudowy zasobów przyrodniczych innych państw członkowskich (art. 14 ust. 17)	Jeżeli środek pozostaje w synergii ze środkami planowanymi w krajowym planie odbudowy zasobów przyrodniczych co najmniej jednego innego państwa członkowskiego, należy wskazać dane państwo(-a) członkowskie. Należy wybrać co najmniej jedno państwo członkowskie z listy kodowej państw członkowskich.

Środek odbudowy nr 11 – Morskie_SO11

14. Środki, o których mowa w art. 15 ust. 3 lit. c)	
W odniesieniu do każdego środka należy wypełnić następujące sekcje:	
14.1. Informacje podstawowe	
14.1.1. Nazwa środka	a) Wspieranie odbudowy siedlisk przybrzeżnych i morskich poprzez nadzór nad racjonalnym wykorzystaniem strefy brzegowej w turystyce oraz wdrażanie planu ochrony Nadmorskiego Parku Krajobrazowego b) Morskie_SO11
14.1.2. Dany główny rodzaj ekosystemu	Należy wskazać jeden ekosystem z listy kodowej rodzajów ekosystemów. a) ekosystemy terenów podmokłych (przybrzeżnych i śródlądowych) b) ekosystemy użytków zielonych c) ekosystemy rzeczne, jeziorne, aluwialne i nadrzeczne d) ekosystemy lasów i terenów zalesionych e) ekosystemy wrzosowisk, zarośli i krzewów f) ekosystemy obszarów skalistych, wydmowych i słabo porośniętych roślinnością g) ekosystemy gruntów uprawnych h) ekosystemy miejskie i) ekosystemy morskie j) inne ekosystemy
14.1.3. Inne dane rodzaje ekosystemów (nieobowiązkowo)	(można wybrać więcej niż jedną odpowiedź) a) ekosystemy terenów podmokłych (przybrzeżnych i śródlądowych) b) ekosystemy użytków zielonych c) ekosystemy rzeczne, jeziorne, aluwialne i nadrzeczne d) ekosystemy lasów i terenów zalesionych e) ekosystemy wrzosowisk, zarośli i krzewów f) ekosystemy obszarów skalistych, wydmowych i słabo porośniętych roślinnością g) ekosystemy gruntów uprawnych h) ekosystemy miejskie i) ekosystemy morskie j) inne ekosystemy
14.1.4. Skala planowania	Należy wskazać odpowiedni poziom (należy wybrać jeden): a) krajowy b) niższy niż krajowy – NUTS1 (należy wybrać co najmniej jeden region NUTS1 z listy kodowej) c) niższy niż krajowy – NUTS2 (należy wybrać co najmniej jeden region NUTS2 z listy kodowej) d) lokalny – NUTS3 (należy wybrać co najmniej jeden region NUTS3 z listy kodowej) e) transgraniczny (należy wybrać co najmniej jedno państwo z listy kodowej, aby wskazać inne zaangażowane państwo lub państwa członkowskie) Ponadto w celu przekazania dodatkowych informacji (nieobowiązkowo): pole na dowolny tekst (sugerowana długość maks. 3 000 znaków)

14.1.5. Obecny stan wdrażania	Należy wybrać jedną z poniższych opcji. Jeżeli stan wdrażania różni się w poszczególnych obszarach, można wybrać więcej niż jedną opcję. a) etap planowania b) przyjęty plan c) trwające wdrażanie d) wdrożono już w przeszłości, ale w latach 2020–2024 nie osiągnięto jeszcze w pełni zamierzonych skutków lub usunięto bariery dla łączności wód powierzchniowych
14.2. Informacje na temat terminu wdrożenia	
14.2.1. Ramy czasowe wdrożenia środka	Należy wskazać jedną z następujących opcji: a) środek obejmuje jedynie okres do dnia 30 czerwca 2032 r. (art. 15 ust. 2) b) środek obejmuje okres do 2040 r. lub 2050 r. (art. 15 ust. 1) wraz z terminami pośrednimi dotyczącymi celów i obowiązków określonych w odpowiednim artykule lub odpowiednich artykułach c) środek obejmuje jedynie konkretny okres inny niż wyżej wymienione (określić RRRR–RRRR)
14.3. Opis celów i obowiązków oraz wkład w ich osiągnięcie i wypełnianie	
14.3.1. Opis środka	Środek polega na kontynuacji wdrażania przyjętej i obowiązującej uchwały w sprawie planu ochrony Nadmorskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego 2024 poz. 1908). Dokument ten określa cele ochronne i zasady gospodarowania przestrzenią, które wspierają utrzymanie i odbudowę kluczowych siedlisk przybrzeżnych i morskich na obszarze Parku. W zakresie ochrony strefy brzegowej i procesów morfodynamicznych uchwała ustanawia następujące cele: • BK_I_1 – utrzymanie aktualnego charakteru i dynamiki procesów brzegowych, w tym zachowanie trzcinowisk; obszary te wyłączono m.in. z działań ingerujących w ochronę i stabilizację brzegu, • BK_I_2 – utrzymanie naturalnego charakteru dna morskiego; obszary te wyłączone są z nowych działań inwestycyjnych, • BK_I_3 – zachowanie naturalnego charakteru plaż; obszary te wyłączone są z możliwości lokalizowania nowego zagospodarowania oraz usuwania kiziny, • BK_I_4 – utrzymanie ekstensywnego użytkowania rekreacyjnego plaż i strefy brzegowej, • BK_I_5 – zachowanie naturalnych procesów sukcesyjnych na obszarach wydmy; obszary te wyłączono z działań mogących modyfikować naturalne procesy sukcesji. W odniesieniu do łąk podwodnych środek zakłada realizację celu polegającego na zachowaniu istniejących zespołów roślinności podwodnej oraz stworzeniu warunków umożliwiających ich dalszą odbudowę poprzez: a) uwzględnianie w decyzjach administracyjnych (w tym decyzjach o środowiskowych uwarunkowaniach) skumulowanego wpływu rozwoju infrastruktury turystycznej — takiej jak mola, przystanie, mariny i porty — na fitobentos Zatoki Puckiej, b) odstąpienie od ingerencji w rzeźbę dna Zatoki Puckiej Wewnętrznej, w szczególności w zakresie wytyczania nowych torów wodnych w miejscach występowania łąk podwodnych w obrębie strefy BK_I_2.

	Realizacja środka stanowi kontynuację działań planistycznych już obowiązujących na terenie Nadmorskiego Parku Krajobrazowego i wspiera ochronę kluczowych siedlisk przybrzeżnych, fitobentosu oraz procesów geomorfologicznych determinujących ich stabilność.
14.3.2. Wkład w osiągnięcie celów i wypełnianie obowiązków	a) cel Art. 5 (należy wybrać co najmniej jeden artykuł z listy kodowej artykułów) b) cel cząstkowy 5.1, 5.2, 5.9 - 5.10 (należy wybrać co najmniej jeden cel cząstkowy/wskaźnik z listy kodowej celów cząstkowych) <i>W poniższym tekście przedstawiono listę kodową artykułów i celów cząstkowych, które należy zastosować w polach odpowiadającym lit. a) i b) i które jako takie nie zostaną zawarte w akcie delegowanym.</i> Art. 4 4.1. Poprawa stanu siedlisk 4.4. Przywrócenie obszaru siedlisk 4.7. Poprawa jakości, ilości i łączności siedlisk gatunków 4.9. Uzupełnienie luk informacyjnych 4.10. Poprawa łączności pomiędzy typami siedlisk 4.11.–4.12. Dążenie do zapobiegania znacznemu pogorszeniu Art. 5 5.1. Poprawa stanu siedlisk 5.2. Przywrócenie obszaru siedlisk 5.5. Poprawa jakości i ilości siedlisk gatunków 5.7. Uzupełnienie luk informacyjnych 5.8. Poprawa spójności ekologicznej i łączności pomiędzy typami siedlisk 5.9.–5.10. Dążenie do zapobiegania znacznemu pogorszeniu Art. 8 8.1. Brak utraty netto miejskich terenów zieleni 8.2. Brak utraty netto pokrycia koronami drzew na obszarach miejskich 8.2. Zwiększenie powierzchni miejskich terenów zieleni 8.3. Zwiększenie pokrycia koronami drzew na obszarach miejskich Art. 9 9.1. Przywrócenie co najmniej 25 000 km rzek do stanu swobodnego przepływu w Unii do 2030 r. 9.2. Usuwanie sztucznych barier 9.3. Poprawa naturalnych funkcji równin zalewowych 9.4. Utrzymanie naturalnej łączności rzek oraz naturalnych funkcji równin zalewowych Art. 10 10.1. Zwiększenie różnorodności oraz liczebności owadów zapylających Art. 11 11.1. Zwiększenie różnorodności biologicznej w ekosystemach rolniczych 11.2.a. Dążenie do zwiększenia wskaźnika „liczebność motyli na użytkach zielonych” 11.2.b. Dążenie do zwiększenia wskaźnika „zasoby węgla organicznego w glebach mineralnych gruntów uprawnych” 11.2.c. Dążenie do zwiększenia wskaźnika „odsetek gruntów rolnych z elementami krajobrazu o wysokiej różnorodności” 11.3. Dążenie do zwiększenia wskaźnika liczebności pospolitych ptaków krajobrazu rolniczego 11.4.a. Dążenie do przywrócenia gleb organicznych wykorzystywanych w rolnictwie będących osuszonymi torfowiskami

	11.4.b. Dążenie do ponownego nawadniania gleb organicznych wykorzystywanych w rolnictwie będących osuszonymi torfowiskami 11.4.c. Dążenie do ponownego nawadniania obszarów wydobywania torfu 11.4.d. Dążenie do ponownego nawadniania gleb organicznych będących osuszonymi torfowiskami w ramach użytkowania gruntów innego niż użytkowanie rolnicze i wydobywanie torfu Art. 12 12.1. Zwiększenie różnorodności biologicznej w ekosystemach leśnych 12.2. Zwiększenie wskaźnika liczebności pospolitych ptaków leśnych 12.3.a. Zwiększenie wskaźnika „drzewa martwe stojące” 12.3.b. Zwiększenie wskaźnika „drzewa martwe leżące” 12.3.c. Zwiększenie wskaźnika „udział lasów o strukturze różnowiekowej” 12.3.d. Zwiększenie wskaźnika „tęczność obszarów leśnych” 12.3.e. Zwiększenie wskaźnika „zasoby węgla organicznego” 12.3.f. Zwiększenie wskaźnika „odsetek lasów, w których dominują rodzime gatunki drzew” 12.3.g. Zwiększenie wskaźnika „różnorodność gatunków drzew” Art. 13 13.1. Zasadzenie co najmniej trzech miliardów dodatkowych drzew
14.3.3. Presje, których dotyczy środek (nieobowiązkowo)	Należy wskazać co najmniej jedną presję z listy kodowej presji (z dyrektywy siedliskowej, ramowej dyrektywy wodnej, dyrektywy ramowej w sprawie strategii morskiej)
14.4. Jednolity opis środków	
Jednolity opis środków opiera się na dokumencie towarzyszącym „Typologia środków”. W odniesieniu do każdego środka określonego w sekcji 14.1.1 należy wybrać co najmniej jeden odpowiedni rodzaj środków.	
14.4.1. Jednolity opis środków (art. 15 ust. 3 lit. c))	a) należy wskazać co najmniej jeden rodzaj środków z listy kodowej rodzajów środków MSFD27 - Uszkodzenia fizyczne MF03 - Ograniczenie wpływu uprawiania sportów na świeżym powietrzu, rekreacji i wypoczynku b) w przypadku środków ukierunkowanych na działania określone w art. 4 lub 5 należy wskazać co najmniej jeden typ siedliska z listy kodowej typów siedlisk (nieobowiązkowo)
14.5. Informacje przestrzenne	
14.5.1. Szacunkowa powierzchnia lub długość objęta środkiem (art. 15 ust. 3 lit. a)) (nieobowiązkowo)	Należy wskazać lit. a) i b) lub c). najlepsze oszacowanie lub zakres należy wybrać jednostkę (km lub km ²) nieznane
14.5.2. Orientacyjna mapa potencjalnych obszarów objętych środkiem (art. 15 ust. 3 lit. a)) (nieobowiązkowo)	Informacje geoprzestrzenne przedstawione na poziomie jednostek NUTS 3, siatki 10x10 km lub wyodrębnione wieloboki
14.5.3. Położenie względem sieci Natura 2000 (art. 15 ust. 3 lit. c))	a) Należy wybrać jedną opcję z następującej listy kodowej: — Środki planuje się wdrożyć w obrębie sieci Natura 2000 — Środki planuje się wdrożyć poza siecią Natura 2000 — Środki planuje się wdrożyć zarówno w obrębie sieci Natura 2000, jak i poza nią b) Lista kodowa obszaru (obszarów) Natura 2000, na które środek ma wpływ (nieobowiązkowo)

14.5.4. Program dostosowany do potrzeb w regionach najbardziej oddalonych, w stosownych przypadkach (art. 15 ust. 3 lit. o))	tak/nie				
14.6. Szacowane potrzeby w zakresie finansowania (art. 15 ust. 3 lit. u)) (nieobowiązkowo)					
Wymienione poniżej informacje można podać w odniesieniu do każdego środka wskazanego w sekcji 14.1.1, a wszystkie pola są nieobowiązkowe. Informacje podane w tej sekcji można wykorzystać do wypełnienia informacji finansowych w części A.					
14.6.1. Szacowane potrzeby w zakresie finansowania (EUR) do celów wdrożenia środka (nieobowiązkowo)	I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy podać wymienione poniżej informacje (w EUR). Jeżeli w tym miejscu przedstawiono pełne informacje na poziomie środka, można je wykorzystać do uzupełnienia informacji finansowych w części A.				
		Wydatki jednorazowe/ koszty przedsięwzięć (EUR/rok)		Roczne koszty bieżące (EUR/rok)	
		Ogółem	Na terenie sieci Natura 2000	Ogółem	Na terenie sieci Natura 2000
A	Koszty horyzontalne środka				
A.1	Monitorowanie i sprawozdawczość				
A.2	Badania naukowe, w tym uzupełnianie luk informacyjnych				
A.3	Inne (pole(-a) na dowolny tekst, każdy tekst maks. 100 znaków)				
B	Szacunkowe koszty dla ekosystemu objętego środkiem				
B.1	Ekosystemy terenów podmokłych (przybrzeżnych i śródlądowych)				
B.2	Ekosystemy użytków zielonych				
B.3	Ekosystemy rzeczne, jeziorne, aluwialne i nadrzeczne				
B.4	Ekosystemy lasów i terenów zalesionych				
B.5	Ekosystemy wrzosowisk, zarośli i krzewów				
B.6	Ekosystemy obszarów skalistych, wydmych i słabo porośniętych roślinnością				
B.7	Ekosystemy gruntów uprawnych				
B.8	Ekosystemy miejskie				
B.9	Ekosystemy morskie				
B.10	Inne ekosystemy				
C	Inne koszty niezwiązane z określonymi ekosystemami				
C.1	Inne (pole(-a) na dowolny tekst, każdy tekst maks. 100 znaków)				
	Ogółem				

14.6.2. Szacowane wsparcie finansowe dla zainteresowanych stron, na które mają wpływ środki odbudowy lub inne nowe obowiązki wynikające z wdrażania rozporządzenia (nieobowiązkowo)	I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie (nieobowiązkowo) II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy <i>W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy przedstawić:</i> a) opis (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków) b) odpowiednio, najlepsze oszacowanie wartości lub zakresu (w EUR)
14.6.3. Orientacyjne środki planowanego finansowania publicznego (nieobowiązkowo)	I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie (nieobowiązkowo) II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy <i>W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy przedstawić:</i> a) opis (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków) b) odpowiednio, najlepsze oszacowanie wartości lub zakresu (w EUR)
14.6.4. Orientacyjne środki planowanego finansowania prywatnego (nieobowiązkowo)	I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie (nieobowiązkowo) II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy <i>W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy przedstawić:</i> a) opis (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków) b) odpowiednio, najlepsze oszacowanie wartości lub zakresu (w EUR)
14.6.5. Planowane współfinansowanie i finansowanie za pomocą unijnych instrumentów finansowania (nieobowiązkowo)	I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie (nieobowiązkowo) II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy <i>W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy przedstawić:</i> a) opis (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków) b) odpowiednio, najlepsze oszacowanie wartości lub zakresu (w EUR)
14.7. Informacje na temat wdrażania środka w ramach innych polityk, w stosownych przypadkach	
14.7.1. Opis środków ochrony i zarządzania, które mają zostać przyjęte w ramach wspólnej polityki rybołówstwa, w stosownych przypadkach (art. 15 ust. 4, art. 18 ust. 2)	Należy przedstawić opis na poziomie lit. a) lub b) (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków): a) krajowe środki ochrony i zarządzania b) wspólne rekomendacje w ramach procedury regionalizacji na podstawie art. 18 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013
14.7.2. Planowanie środków, które mają zostać przyjęte z zastosowaniem procedury	Jeżeli środek wymaga przedłożenia wspólnych rekomendacji w ramach procedury regionalizacji na podstawie art. 18 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013, należy podać:

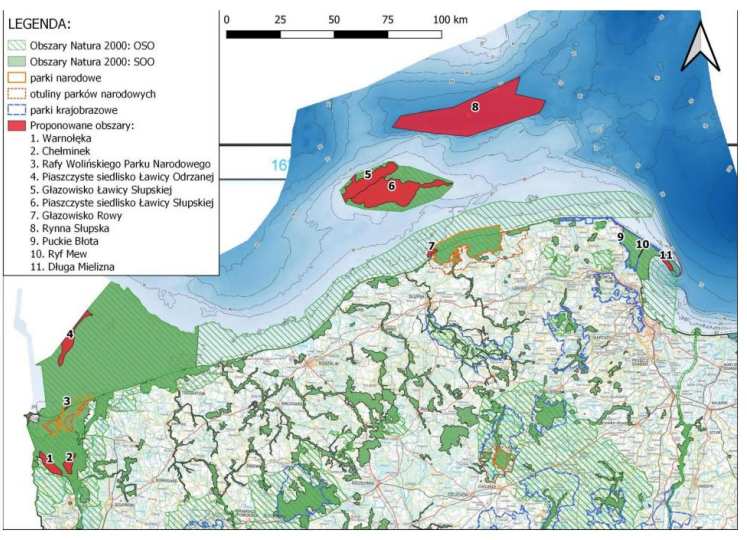
regionalizacji w ramach wspólnej polityki rybołówstwa (art. 15 ust. 4, art. 18 ust. 2 i 3) (w stosownych przypadkach zgodnie z sekcją 14.7.1)	a) przewidywany termin konsultacji z innymi państwami członkowskimi i odpowiednimi komitetami doradczymi (MM.RRRR–MM.RRRR), oraz b) przewidywany termin przedłożenia wszelkich wspólnych rekomendacji (MM.RRRR–MM.RRRR) c) co najmniej jeden typ siedliska z listy kodowej typów siedlisk morskich (nieobowiązkowo) d) co najmniej jeden rodzaj rybołówstwa objęty środkiem (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków, nieobowiązkowo)
14.7.3. Środek przyjęty w ramach wspólnej polityki rolnej (WPR) (art. 15 ust. 5) (nieobowiązkowo)	Jeżeli środek jest związany z krajowym planem strategicznym WPR, należy przedstawić przegląd wzajemnych zależności między takim środkiem a krajowym planem strategicznym WPR. Dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków
14.7.4. Środek w synergii ze środkami planowanymi w krajowych planach odbudowy zasobów przyrodniczych innych państw członkowskich (art. 14 ust. 17)	Jeżeli środek pozostaje w synergii ze środkami planowanymi w krajowym planie odbudowy zasobów przyrodniczych co najmniej jednego innego państwa członkowskiego, należy wskazać dane państwo(-a) członkowskie. Należy wybrać co najmniej jedno państwo członkowskie z listy kodowej państw członkowskich.

Środek odbudowy nr 12 – Morskie_SO12

14. Środki, o których mowa w art. 15 ust. 3 lit. c)	
W odniesieniu do każdego środka należy wypełnić następujące sekcje:	
14.1. Informacje podstawowe	
14.1.1. Nazwa środka	a) Wzmacnianie ochrony siedlisk morskich poprzez tworzenie nowych oraz poszerzanie istniejących obszarów chronionych, w tym ściśle chronionych b) Morskie_SO12
14.1.2. Dany główny rodzaj ekosystemu	Należy wskazać jeden ekosystem z listy kodowej rodzajów ekosystemów. a) ekosystemy terenów podmokłych (przybrzeżnych i śródlądowych) b) ekosystemy użytków zielonych c) ekosystemy rzeczne, jeziorne, aluwialne i nadrzeczne d) ekosystemy lasów i terenów zalesionych e) ekosystemy wrzosowisk, zarośli i krzewów f) ekosystemy obszarów skalistych, wydmowych i słabo porośniętych roślinnością g) ekosystemy gruntów uprawnych h) ekosystemy miejskie i) ekosystemy morskie j) inne ekosystemy
14.1.3. Inne dane rodzaje ekosystemów (nieobowiązkowo)	(można wybrać więcej niż jedną odpowiedź) a) ekosystemy terenów podmokłych (przybrzeżnych i śródlądowych) b) ekosystemy użytków zielonych c) ekosystemy rzeczne, jeziorne, aluwialne i nadrzeczne d) ekosystemy lasów i terenów zalesionych e) ekosystemy wrzosowisk, zarośli i krzewów f) ekosystemy obszarów skalistych, wydmowych i słabo porośniętych roślinnością g) ekosystemy gruntów uprawnych h) ekosystemy miejskie i) ekosystemy morskie j) inne ekosystemy
14.1.4. Skala planowania	Należy wskazać odpowiedni poziom (należy wybrać jeden): a) krajowy b) niższy niż krajowy – NUTS1 (należy wybrać co najmniej jeden region NUTS1 z listy kodowej) c) niższy niż krajowy – NUTS2 (należy wybrać co najmniej jeden region NUTS2 z listy kodowej) d) lokalny – NUTS3 (należy wybrać co najmniej jeden region NUTS3 z listy kodowej) e) transgraniczny (należy wybrać co najmniej jedno państwo z listy kodowej, aby wskazać inne zaangażowane państwo lub państwa członkowskie) Ponadto w celu przekazania dodatkowych informacji (nieobowiązkowo): pole na dowolny tekst (sugerowana długość maks. 3 000 znaków)
14.1.5. Obecny stan wdrażania	Należy wybrać jedną z poniższych opcji. Jeżeli stan wdrażania różni się w poszczególnych obszarach, można wybrać więcej niż jedną opcję. a) etap planowania b) przyjęty plan c) trwające wdrażanie

	d) wdrożono już w przeszłości, ale w latach 2020–2024 nie osiągnięto jeszcze w pełni zamierzonych skutków lub usunięto bariery dla łączności wód powierzchniowych
14.2. Informacje na temat terminu wdrożenia	
14.2.1. Ramy czasowe wdrożenia środka	Należy wskazać jedną z następujących opcji: a) środek obejmuje jedynie okres do dnia 30 czerwca 2032 r. (art. 15 ust. 2) b) środek obejmuje okres do 2040 r. lub 2050 r. (art. 15 ust. 1) wraz z terminami pośrednimi dotyczącymi celów i obowiązków określonych w odpowiednim artykule lub odpowiednich artykułach c) środek obejmuje jedynie konkretny okres inny niż wyżej wymienione (określić RRRR–RRRR)
14.3. Opis celów i obowiązków oraz wkład w ich osiągnięcie i wypełnianie	
14.3.1. Opis środka	Środek polega na tworzeniu nowych oraz poszerzaniu istniejących obszarów chronionych na polskich obszarach morskich, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów o wysokiej wartości przyrodniczej, obszarów kluczowych dla cyklu życiowego gatunków oraz siedlisk wrażliwych i priorytetowych. Celem działania jest zapewnienie trwałej ochrony siedlisk przed destrukcyjnymi formami użytkowania, wzmocnienie odporności ekosystemów oraz zabezpieczenie przestrzennych warunków dla ich regeneracji w perspektywie długoterminowej. Działania realizowane w ramach środka obejmują: 1. Identyfikację obszarów cennych przyrodniczo oraz analizę potrzeb ochronnych, opartą na najlepszej dostępnej wiedzy naukowej, wynikach monitoringu środowiska oraz dostępnych opracowaniach eksperckich, zawierających propozycje modyfikacji i uzupełnień krajowego systemu morskich obszarów chronionych. Proponowane obszary obejmują m.in. siedliska i lokalizacje już wskazane w dotychczasowych analizach jako wymagające wzmocnienia ochrony z uwagi na ich wyjątkową cenność i funkcje ekologiczne. Zakres działań zostanie doprecyzowany w ramach formalnych procedur ustanawiania obszarów chronionych. 2. Przeprowadzenie procesów formalnych ustanawiania lub rozszerzania obszarów chronionych, w tym konsultacji społecznych i uzgodnień międzyinstytucjonalnych. 3. Określenie celów ochrony oraz zasad funkcjonowania nowych obszarów, z uwzględnieniem dopuszczalnych form użytkowania i potencjalnych ograniczeń. 4. Współpracę z sektorem rybackim, samorządami, operatorami infrastruktury portowej i żeglugowej, organizacjami społecznymi i lokalnymi społecznościami w celu zapewnienia transparentności procesu i minimalizacji konfliktów społeczno-gospodarczych. 5. Wdrożenie monitoringu skuteczności ochrony oraz mechanizmu adaptacyjnego zarządzania obszarami, umożliwiającego aktualizację środków w zależności od zmian stanu środowiska i dostępnych danych naukowych.
14.3.2. Wkład w osiągnięcie celów i wypełnianie obowiązków	a) cel Art. 5 (należy wybrać co najmniej jeden artykuł z listy kodowej artykułów) b) cel częściowy 5.1, 5.2, 5.5, 5.8, 5.9-5.10 (należy wybrać co najmniej jeden cel częściowy/wskaźnik z listy kodowej celów częściowych)

	W poniższym tekście przedstawiono listę kodową artykułów i celów cząstkowych, które należy zastosować w polach odpowiadającym lit. a) i b) i które jako takie nie zostaną zawarte w akcie delegowanym. Art. 4 4.1. Poprawa stanu siedlisk 4.4. Przywrócenie obszaru siedlisk 4.7. Poprawa jakości, ilości i łączności siedlisk gatunków 4.9. Uzupełnienie luk informacyjnych 4.10. Poprawa łączności pomiędzy typami siedlisk 4.11.–4.12. Dążenie do zapobiegania znacznemu pogorszeniu Art. 5 5.1. Poprawa stanu siedlisk 5.2. Przywrócenie obszaru siedlisk 5.5. Poprawa jakości i ilości siedlisk gatunków 5.7. Uzupełnienie luk informacyjnych 5.8. Poprawa spójności ekologicznej i łączności pomiędzy typami siedlisk 5.9.–5.10. Dążenie do zapobiegania znacznemu pogorszeniu Art. 8 8.1. Brak utraty netto miejskich terenów zieleni 8.2. Brak utraty netto pokrycia koronami drzew na obszarach miejskich 8.2. Zwiększenie powierzchni miejskich terenów zieleni 8.3. Zwiększenie pokrycia koronami drzew na obszarach miejskich Art. 9 9.1. Przywrócenie co najmniej 25 000 km rzek do stanu swobodnego przepływu w Unii do 2030 r. 9.2. Usuwanie sztucznych barier 9.3. Poprawa naturalnych funkcji równin zalewowych 9.4. Utrzymanie naturalnej łączności rzek oraz naturalnych funkcji równin zalewowych Art. 10 10.1. Zwiększenie różnorodności oraz liczebności owadów zapylających Art. 11 11.1. Zwiększenie różnorodności biologicznej w ekosystemach rolniczych 11.2.a. Dążenie do zwiększenia wskaźnika „liczebność motyli na użytkach zielonych” 11.2.b. Dążenie do zwiększenia wskaźnika „zasoby węgla organicznego w glebach mineralnych gruntów uprawnych” 11.2.c. Dążenie do zwiększenia wskaźnika „odsetek gruntów rolnych z elementami krajobrazu o wysokiej różnorodności” 11.3. Dążenie do zwiększenia wskaźnika liczebności pospolitych ptaków krajobrazu rolniczego 11.4.a. Dążenie do przywrócenia gleb organicznych wykorzystywanych w rolnictwie będących osuszonymi torfowiskami 11.4.b. Dążenie do ponownego nawadniania gleb organicznych wykorzystywanych w rolnictwie będących osuszonymi torfowiskami 11.4.c. Dążenie do ponownego nawadniania obszarów wydobywania torfu 11.4.d. Dążenie do ponownego nawadniania gleb organicznych będących osuszonymi torfowiskami w ramach użytkowania gruntów innego niż użytkowanie rolnicze i wydobywanie torfu Art. 12 12.1. Zwiększenie różnorodności biologicznej w ekosystemach leśnych 12.2. Zwiększenie wskaźnika liczebności pospolitych ptaków leśnych 12.3.a. Zwiększenie wskaźnika „drzewa martwe stojące” 12.3.b. Zwiększenie wskaźnika „drzewa martwe leżące” 12.3.c. Zwiększenie wskaźnika „udział lasów o strukturze różnowiekowej” 12.3.d. Zwiększenie wskaźnika „łączność obszarów leśnych”
--	---

	12.3.e. Zwiększenie wskaźnika „zasoby węgla organicznego” 12.3.f. Zwiększenie wskaźnika „odsetek lasów, w których dominują rodzime gatunki drzew” 12.3.g. Zwiększenie wskaźnika „różnorodność gatunków drzew” Art. 13 13.1. Zasadzenie co najmniej trzech miliardów dodatkowych drzew
14.3.3. Presje, których dotyczy środek (nieobowiązkowo)	Należy wskazać co najmniej jedną presję z listy kodowej presji (z dyrektywy siedliskowej, ramowej dyrektywy wodnej, dyrektywy ramowej w sprawie strategii morskiej)
14.4. Jednolity opis środków	
Jednolity opis środków opiera się na dokumencie towarzyszącym „Typologia środków”. W odniesieniu do każdego środka określonego w sekcji 14.1.1 należy wybrać co najmniej jeden odpowiedni rodzaj środków.	
14.4.1. Jednolity opis środków (art. 15 ust. 3 lit. c))	a) należy wskazać co najmniej jeden rodzaj środków z listy kodowej rodzajów środków M11 - Przywrócenie siedlisk morskich poprzez wspieranie niezakłóconych procesów naturalnych b) w przypadku środków ukierunkowanych na działania określone w art. 4 lub 5 należy wskazać co najmniej jeden typ siedliska z listy kodowej typów siedlisk (nieobowiązkowo)
14.5. Informacje przestrzenne	
14.5.1. Szacunkowa powierzchnia lub długość objęta środkiem (art. 15 ust. 3 lit. a)) (nieobowiązkowo)	Należy wskazać lit. a) i b) lub c). a) najlepsze oszacowanie lub zakres b) należy wybrać jednostkę (km lub km²) c) nieznane
14.5.2. Orientacyjna mapa potencjalnych obszarów objętych środkiem (art. 15 ust. 3 lit. a)) (nieobowiązkowo)	Informacje geoprzestrzenne przedstawione na poziomie jednostek NUTS 3, siatki 10x10 km lub wyodrębnione wieloboki Źródło: Michałek i inni, 2023 Raport dotyczący morskich obszarów chronionych
14.5.3. Położenie względem sieci Natura 2000 (art. 15 ust. 3 lit. c))	a) Należy wybrać jedną opcję z następującej listy kodowej: — Środki planuje się wdrożyć w obrębie sieci Natura 2000 — Środki planuje się wdrożyć poza siecią Natura 2000 — Środki planuje się wdrożyć zarówno w obrębie sieci Natura 2000, jak i poza nią b) Lista kodowa obszaru (obszarów) Natura 2000, na które środek ma wpływ (nieobowiązkowo)

	PLB990003 Zatoka Pomorska UM Słupsk, UM Szczecin PLC990001 Ławica Słupska UM Słupsk PLB990002 Przybrzeżne Wody Bałtyku Słowiński PN, UM Gdynia, UM Słupsk PLH220023 Ostoja Słowińska RDOŚ Gdańsk, Słowiński PN, UM Słupsk PLB220005 Zatoka Pucka RDOŚ Gdańsk, UM Gdynia PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski RDOŚ Gdańsk, UM Gdynia PLH220105 Klify i Rafy Kamienne Orłowa RDOŚ Gdańsk, UM Gdynia PLB220004 Ujście Wisły RDOŚ Gdańsk, UM Gdynia PLH220044 Ostoja w Ujściu Wisły RDOŚ Gdańsk, UM Gdynia				
14.5.4. Program dostosowany do potrzeb w regionach najbardziej oddalonych, w stosownych przypadkach (art. 15 ust. 3 lit. o))	tak/nie				
14.6. Szacowane potrzeby w zakresie finansowania (art. 15 ust. 3 lit. u)) (nieobowiązkowo)					
Wymienione poniżej informacje można podać w odniesieniu do każdego środka wskazanego w sekcji 14.1.1, a wszystkie pola są nieobowiązkowe. Informacje podane w tej sekcji można wykorzystać do wypełnienia informacji finansowych w części A.					
14.6.1. Szacowane potrzeby w zakresie finansowania (EUR) do celów wdrożenia środka (nieobowiązkowo)	I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy podać wymienione poniżej informacje (w EUR). Jeżeli w tym miejscu przedstawiono pełne informacje na poziomie środka, można je wykorzystać do uzupełnienia informacji finansowych w części A.				
		Wydatki jednorazowe/ koszty przedsięwzięć (EUR/rok)		Roczne koszty bieżące (EUR/rok)	
		Ogółem	Na terenie sieci Natura 2000	Ogółem	Na terenie sieci Natura 2000
A	Koszty horyzontalne środka				
A.1	Monitorowanie i sprawozdawczość				
A.2	Badania naukowe, w tym uzupełnianie luk informacyjnych				
A.3	Inne (pole(-a) na dowolny tekst, każdy tekst maks. 100 znaków)				
B	Szacunkowe koszty dla ekosystemu objętego środkiem				
B.1	Ekosystemy terenów podmokłych (przybrzeżnych i śródlądowych)				
B.2	Ekosystemy użytków zielonych				
B.3	Ekosystemy rzeczne, jeziorne, aluwialne i nadrzeczne				
B.4	Ekosystemy lasów i terenów zalesionych				

B.5	Ekosystemy wrzosowisk, zarośli i krzewów					
B.6	Ekosystemy obszarów skalistych, wydmych i słabo porośniętych roślinnością					
B.7	Ekosystemy gruntów uprawnych					
B.8	Ekosystemy miejskie					
B.9	Ekosystemy morskie					
B.10	Inne ekosystemy					
C	Inne koszty niezwiązane z określonymi ekosystemami					
C.1	Inne (pole(-a) na dowolny tekst, każdy tekst maks. 100 znaków)					
	Ogółem					
14.6.2. Szacowane wsparcie finansowe dla zainteresowanych stron, na które mają wpływ środki odbudowy lub inne nowe obowiązki wynikające z wdrażania rozporządzenia (nieobowiązkowo)		I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie (nieobowiązkowo) II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy <i>W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy przedstawić:</i> a) opis (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków) b) odpowiednio, najlepsze oszacowanie wartości lub zakresu (w EUR)				
14.6.3. Orientacyjne środki planowanego finansowania publicznego (nieobowiązkowo)		I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie (nieobowiązkowo) II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy <i>W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy przedstawić:</i> a) opis (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków) b) odpowiednio, najlepsze oszacowanie wartości lub zakresu (w EUR)				
14.6.4. Orientacyjne środki planowanego finansowania prywatnego (nieobowiązkowo)		I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie (nieobowiązkowo) II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy <i>W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy przedstawić:</i> a) opis (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków) b) odpowiednio, najlepsze oszacowanie wartości lub zakresu (w EUR)				
14.6.5. Planowane współfinansowanie i finansowanie za pomocą unijnych instrumentów finansowania (nieobowiązkowo)		I. dla okresu od sierpnia 2020 r. do lipca 2024 r. – najlepsze oszacowanie (nieobowiązkowo) II. dla okresu od sierpnia 2024 r. do czerwca 2032 r. – najlepsze oszacowanie III. dla okresu od lipca 2032 r. do grudnia 2050 r. – najlepsze oszacowanie lub zakresy				

	<i>W odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych okresów należy przedstawić:</i> a) opis (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków) b) odpowiednio, najlepsze oszacowanie wartości lub zakresu (w EUR)
14.7. Informacje na temat wdrażania środka w ramach innych polityk, w stosownych przypadkach	
14.7.1. Opis środków ochrony i zarządzania, które mają zostać przyjęte w ramach wspólnej polityki rybołówstwa, w stosownych przypadkach (art. 15 ust. 4, art. 18 ust. 2)	Należy przedstawić opis na poziomie lit. a) lub b) (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków): a) krajowe środki ochrony i zarządzania b) wspólne rekomendacje w ramach procedury regionalizacji na podstawie art. 18 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013
14.7.2. Planowanie środków, które mają zostać przyjęte z zastosowaniem procedury regionalizacji w ramach wspólnej polityki rybołówstwa (art. 15 ust. 4, art. 18 ust. 2 i 3) (w stosownych przypadkach zgodnie z sekcją 14.7.1)	Jeżeli środek wymaga przedłożenia wspólnych rekomendacji w ramach procedury regionalizacji na podstawie art. 18 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013, należy podać: a) przewidywany termin konsultacji z innymi państwami członkowskimi i odpowiednimi komitetami doradczymi (MM.RRRR–MM.RRRR), oraz b) przewidywany termin przedłożenia wszelkich wspólnych rekomendacji (MM.RRRR–MM.RRRR) c) co najmniej jeden typ siedliska z listy kodowej typów siedlisk morskich (nieobowiązkowo) d) co najmniej jeden rodzaj rybołówstwa objęty środkiem (dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków, nieobowiązkowo)
14.7.3. Środek przyjęty w ramach wspólnej polityki rolnej (WPR) (art. 15 ust. 5) (nieobowiązkowo)	Jeżeli środek jest związany z krajowym planem strategicznym WPR, należy przedstawić przegląd wzajemnych zależności między takim środkiem a krajowym planem strategicznym WPR. Dowolny tekst, sugerowana długość maks. 3 000 znaków
14.7.4. Środek w synergii ze środkami planowanymi w krajowych planach odbudowy zasobów przyrodniczych innych państw członkowskich (art. 14 ust. 17)	Jeżeli środek pozostaje w synergii ze środkami planowanymi w krajowym planie odbudowy zasobów przyrodniczych co najmniej jednego innego państwa członkowskiego, należy wskazać dane państwo(-a) członkowskie. Należy wybrać co najmniej jedno państwo członkowskie z listy kodowej państw członkowskich.